

Woordelijk verslag: Besluitronde (raadsvergadering) Nijmegen 28 juni 2023

Datum	28-06-2023
Tijd	19:30 - 23:15
Locatie	Stadhuis - Raadzaal
Voorzitter	H. Bruls
Aanwezigen	Jasmijn de Vries-Kraaijeveld, Maarten Bakker, Cees de Beer, Eric Bender, Diede Beumer, Lusanne Bouwmans, Charlotte Brand, Sanne Buursink - de Graaf, Gerry van Campen, Paul Eigenhuijsen, Jeanette Exel, Adam Galijasevic, Jeannette Geers, Sander van der Goes, Frank de Gram, Michiel van Hoof, Abdulahi Hussen, Léonie Janssen, Mika Kraft, Niek Kraut, Eline Lauret, Quirijn Lokker, Delano van Luik, Maartje Maas, Biljana Markovic, Sophie den Ouden, April Ranshuijsen, Bart Salemans, Ruud Sewpersad, Marieke Smit, Marijke Synhaeve, Ayse Terzi, Rosalie Thomassen, Louisa Tumiwa, Michelle van Doorn, Toon van Gent en Hans van Hooft Noël Vergunst, Tobias van Elferen, Grete Visser, Cilia Daemen, Jean-Paul Broeren, John Brom
	Omnummer 20

1. Opening en mededelingen

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mag ik iedereen verzoeken zijn of haar plaats in te nemen, want het is half acht. Dan open ik bij deze de vergadering van de gemeenteraad van Nijmegen. Iedereen van harte welkom. Mevrouw Grutters heeft zich afwezig gemeld en dat geldt ook voor mevrouw Mijling, heb ik net gehoord. De heer van Luik gaat nu snel maar even in duiken. Verder heb ik geen afmeldingen, gezien, en ook niet zichtbaar, ook niet gehoord. Nou, hartstikke mooi. Fijn dat iedereen er veilig is. Verder heb ik geen mededelingen aan de voorkant, hè.

2. Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

Ja, de avond staat vanavond, als ik naar punt 2, de agenda vaststelling gaat natuurlijk vooral in het teken van het koersdocument, vandaar dat de orde vrij overzichtelijk is. Er zijn nog wel een tweetal zet actuele vragen aangekondigd. De eerste gaat over het voetbalveld, VV Krayenhoff aangevraagd door de PvdA en ODV.

En de tweede gaat over zorgen over de verkeersveiligheid van de vernieuwde laan van Oost-Indië door de fractie van de SP aangevraagd. Vanwege het ene agendapunt hebben we verder ook geen spreektijden. Kunt u met deze orde voorstellen instemmen? Ik moet dat spreekgestoeltes verlaten worden is niet de bewuste pogingen, zeg ik richting de VVD-fractie om u uit mijn zicht te krijgen hoor, ik zou niet durven. Ja, ja, nee ja.

3. Vragen van raadsleden aan het college

Oké, nou, dan gaan we over naar de mondelinge vragen. Allereerst, over het voetbalveld van VV Krayenhoff voor de PvdA het ODV. Ik weet niet wie de aftrap doet, u mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals, we eigenlijk allemaal wel weten, vertoont het veld van VV Krayenhoff al lange tijd kuilen en is hierdoor haast onbespeelbaar geworden. En op twee november, in vorig jaar werd P van de A motie, laat de bal weer rollen, voetballen op een veilig veld, zonder blesuren aangenomen door de

Raad. En hierin riepen wij op om het huidige natuurgrasveld zo spoedig mogelijk speelklaar te maken en daarnaast geld vrij te maken voor een nieuw kunstgrasveld.

En dat laatste met als doel om in de zomer van 2023 deze zomer dus natuurgrasveld van VV Krayenhoff te vervangen door een kunstgrasveld. Er werd een vergunningsprocedure in gang gezet. Door de gemeente bij de ODRN, maar op 20 juni jongstleden heeft het college een raadsbrief doen uitgaan over de voortgang op de besispunten in de motie. En conclusie is eigenlijk op dit moment dat het kunstgrasveld pas later kan worden vervangen, omdat het door de ODRN bij de vergunningsaanvraag aanvullende informatie is gevraagd. En de fracties van de P van de A en ook van ODV betreuren dit en betreuren het ook door de toegezegde kunstgrasveld nog langer op zich laat wachten en bovendien het huidige natuurgrasveld, nou, dat is ook eigenlijk niet om over naar huis te schuiven. De club is hier natuurlijk ook niet blij mee, dat zult u begrijpen en er wordt een groot aantal voetballers gedupeerd en dat brengt ons tot de volgende vragen.

Vraag één: Vorige week is er, zoals gevraagd in de motie begonnen met het herstel van

het natuurgrasveld. Wat is er precies gedaan en hoe kijkt het college naar de constatering van de club, dat gaten het veld deels zijn opgevuld met stenen? En voor de volledigheid hebben wij ook even een foto

toegevoegd hoe dat er uitziet. Tweede vraag: Hoe kwam het dat tijdens een lopende vergunningsaanvraag de ODRN om aanvullende informatie vroeg? Was dit niet in het voortraject al voorzien door het college?

En wat was de aanleiding om te vragen om extra informatie? Derde vraag. Hoe is het contact geweest tussen gemeente en de omwonenden, de buurt in dit gehele proces, zoals het naar wederzijdse tevredenheid, zijn er afspraken gemaakt met belanghebbenden over het verder betrekken bij het vervolgproces? En de laatste vraag: Kan het college aangeven wanneer zij verwacht dat een nieuwe vergunning gereed is? En mocht dat snel zijn, wat de fractie van PvdA en ODV hopen, is het college dan bereid en in het spoedig zou gebeuren, om al deze winter echt in de winterstop aan de slag te gaan met de aanleg van het kunstgrasveld. Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Doorn, heeft u een aanvullend op, aangezien u mede-indiener bent? Oké, prima. Dan is het woord aan wethouder Broeren.

Naam spreker 3: meneer Broeren (Wethouder)

Ja, dank u wel voor het indienen van de vragen. Hoe snel kan het gaan van held van de club naar proza persona non grata op dit moment. Als er iemand heel erg last van heeft, dan is niet alleen de club het, maar daar ben ik het zelf ook. Dat wil ik heel even benadrukken. Om antwoord te geven op de vragen die u gesteld heeft. En vooral het begin om vraag één: het grind. Ik, ja, sorry. Ik zou de technische verhaal even gelijk vertellen. We zitten momenteel, zitten we in de periode dat we een gesloten periode van onze gemeentelijke buitensportaccommodaties en deze periode voeren gewoon overal regulier onderhoud uit op alle ons buitensportparken waaronder bij Krayenhoff.

En omdat het veld zo slecht is aan het van het seizoen. Aan het begin van het is het altijd goed, maar dat het zo zwaar intensief gebruik wordt, is het de aan het eind van het seizoen vreselijk om op te voetballen.

Daarom willen we ook naar kunstgras. En daarom is het zijn we ook extra maatregelen hebben daarvoor genomen. Het recept daarvoor is het veld wordt gevreesd, dan wordt het handmatige machinaal uitgevlakt en dubbel wordt het dan door gezaaid. Die gaten die zijn dus niet opgevuld met stenen. Als je in het veld moet vrezen vanaf de ene kant de andere kant met een tractor eroverheen rijdt en je trekt de bodem open.

Alles wat onder in de bodem zit ik kom dan naar boven ligt er bovenop. Als je dan 's avonds over het veld gaat lopen en je ziet stenen liggen, dan lijkt de constatering heel duidelijk, er liggen stenen op het veld, maar de volgende dag gaan onze mensen weer rustig verder met het onderhoud en die die toplaag die wordt dan verwijderd.

En, daar komt een steen vrije grond komt daar overheen, dan wordt die uitgevlakt. We zitten nu gewoon nog midden in dat proces. En daarna wordt het nog een keer extra bemest, de berekening de berekening van het veld wordt dagelijks wordt er gecontroleerd en we houden het veld echt in deze periode tot vervanging na het kunstgras, die houden wij gewoon bespeelbaar. En we blijven echt in deze periode gewoon monitoren of

extra onderhoud eventueel noodzakelijk is, want ja, wij zeggen wij weten ook aan het eind van het seizoen is dat geld gewoon, ja, dood.

Dus en dat is gewoon de stand van zaken met betrekking tot het grind verhaal, wat ik toch even duidelijk uitgelegd worden, dat het gewoon op een lopend proces is. Niet één dag, nee, dat duurt gewoon een hele periode. Dan het antwoord op vraag twee. We zijn direct gestart met de voorbereiding van de vergunningsaanvraag en parallel hieraan we als gemeente gevoerd met de aanwonenden in de Kerkstraat. En enkele aanwonenden jaar eerder aangegeven, al een paar jaar daarvoor, dat zij problemen hadden met de afstand van het veld naar de woning, dat ze ballen tegen de ramen kregen en zo. Dus, nu kunstgras aan de orde was, zijn we met hun in gesprek gegaan en dat zal het veld dan opgeschoven worden, acht meter richting Energieweg. Dus toen zijn we terwijl we die aanvraag die hebben voorgedaan. Overleg over gehad met de ODRN, dus zo van we willen het veld gaan verleggen wat zijn dan, zeg maar de eisen die we moeten voldoen? Op basis daarvan hebben we gewoon een vergunningsaanvraag gedaan en later kwamen ze met aanvullende onderzoeksvragen, zoals een archeologisch onderzoek, het licht tunnel onderzoek en sonderingsonderzoek. Zijn bodemonderzoeken die die zijn extra gedaan willen hebben, omdat we gingen naar een hele nieuwe situatie met andere parkeerplaatsen en zo allemaal. Hele Sportpark werd heringericht. Hoe is het contact geweest tussen de gemeenten en omwonenden.

Een normaal traject als we natuurgras vervangen naar kunstgras, dan krijgt de buurt die krijgt dan heb je standaard is dat geen inspraak over, dan krijgt iedereen krijgt gewoon een brief. Dit hebben we gesprek zijn wel aangegaan om dat gewoon de situatie nu gewoon veranderde voor mensen en die moesten we gewoon meenemen. Dus zijn we met de inwoner in de Kerkstraat hebben we hebben die gesprekken gevoerd. Omdat voor hun het veld opschuift. Verder van hun woning af van hun achter hun woning, hun situatie verandert en de mensen in de Dokter Blecourtstraat voor hun veranderde situatie niet, die hebben we later een informatiebrief gestuurd, toen om mede te delen dat het veld verplaatst zou worden. Daar hebben mensen op gereageerd, die zijn er bij mij op in mijn kantoor geweest, werkkamer geweest, hebben overleg, overleg over gehad.

En, ja, niet iedereen was tevreden over de maatregelen die wij niet namen. En dus, ja, sommige mensen krijg je gewoon niet tevreden. Laat ik het daarop zeggen. Kan het college aangeven wanneer zij verwachten nieuwe vergunning gereed is? We zijn direct gestart met de toen de vergunning toen die is ingetrokken, zijn we gelijk begonnen met een nieuwe aanvraag voor te bereiden. Met de met de aanvullende eisen die gesteld waren. Er waren met dat nood voor met het oog op het archeologisch onderzoek en zo allemaal. En na het zo ver het er nu uit ziet, zeg maar, kunnen we in augustus kunnen we die aanvraag kunnen we die indienen, dan ligt die zes weken ter inzage en de zienswijzen op ingediend worden. Maar wij hopen dus dat is zo snel mogelijk kunnen beginnen met het met het vervangen van het kunstgras. En ik weet, ik zal er niet uitgenodigd worden om de eerste aftrap te doen, maar ik zal toch blij zijn als het er ligt. Dank je wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik of er nog aanvullende vragen zijn? Ja, mevrouw van Doorn.

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie vragen aanvullend. We hebben allemaal nog vers in het geheugen de problematiek en de perikelen die we hadden bij het voetbalveld van trapveldje in Nijmegen Oost, wat toen zelfs in wereldnieuws is geweest. In hoeverre schat het college in dat er een risico is op de herhaling van zetten, maar dan bij VV bij VV Krayenhoff? Dat is vraag één. Vraag twee is: Is er met voor het komende jaar als tussenoplossing gesproken met sportclubs en dan met name VV Krayenhoff of er een alternatieve speelplek is beschikbaar is bij andere sportverenigingen? En vraag drie is, enigszins aan de zijlijn van het onderwerp, maar niet minder belangrijk: In het sportveldencomplex Lindenholt is destijds ook het natuurgras vervangen door kunstgras. Kunstgras is natuurlijk gewoon een plastic mat. Dat gaat ten koste van wellicht klimaatadaptatie zeker met hoosbuien, maar ook het kan daardoor de biodiversiteit gehalten in de omgeving onder druk komen te staan. Is het college bereid om te kijken of ze bij het aanleggen van het kunstgrasveld een extra impuls in de omgeving

kunnen geven op biodiversiteit? Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ik kijk als er nog andere aanvullende vragen zijn?

Mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, dank u wel, wethouder voor de beantwoording. Ik heb nog een paar vragen.

U zegt: begin van het seizoen is het veld eigenlijk hoe het en naarmate het seizoen verder loopt in de competitie wordt het veld slechter. Echter, in dit geval was het veld al heel lang heel slecht en dat daar roept de motie ook de op om tussentijds het natuurgrasveld op te knappen en dan verbaast het me wel dat dat zo lang duurt en dat dat nu gebeurt en dat u nu zegt: nou ja, die stenen, dat is nu even tijdelijk en dat wordt allemaal beter. Dat dat hoop ik dan maar. Maar er is dus ja in de tussentijd eigenlijk niks gebeurt.

Klopt dat? Zou daar nog even op kunnen reflecteren en u zei in een zin over de omwonenden dat u mensen op bezoek had gehad van de buurt. En dat ze niet blij waren met de maatregelen die wij niet namen. Waar doelt u precies op? En verder zegt u: nou, wij zijn voornemens of wij koersen op augustus met het indienen van een nieuwe vergunningsaanvraag en dan, ja, dan volgt de reguliere procedure van zes weken ter inzage, de mogelijke zienswijze en dan zo snel mogelijk.

Maar dan wil ik van u nog even vragen: Betekent dat, dat u ook als het allemaal goed loopt, dat u bereid bent om juist in de winterstop dan over te gaan tot de aanleg van het kunstgrasveld? Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Verder geen aanvullende vragen? Dan geef ik ten slotte de wethouder het woord.

Naam spreker 3: meneer Broeren (Wethouder)

Ja, dank u wel voor aanvullende vragen. Op de vraag van de ODW, net zoals op vraag één van u, net zoals het verhaal bij de Buut: nee, dat verwacht ik dus absoluut niet. Dat dat daar gaat gebeuren. Maak je juist de situatie nu juist beter voor de aanwonenden. U vraagt om een eventuele tussenoplossing, daar zijn we mee bezig mocht, want mocht tussentijds, dat is misschien ook een antwoord op de vraag van mevrouw Brand, mocht tussentijds toch

het gewoon gras naar kunstgras vervangen moeten worden, dan zullen we die club toch ergens anders tijdelijk moeten onderbrengen, want ze hebben maar één veld, dus dan zou een club zes weken niet kunnen spelen.

Dus daar gaan we erover in gesprek met een met de andere club. En misschien is het mogelijk om op een sportpark de het eerste elftal, bijvoorbeeld, de ene zondag laten spelen en de andere club op de andere zondag, zijn we mee bezig. Wat u vraagt over biodiversiteit. Daar staat er hele hoog op in. Sowieso we hebben laatst bij SV Nijmegen is ook een kunstgrasveld gekomen en daar hebben we ook een speciaal biodiversiteitsplan leggen wordt aan, ook met medewerking van de provincie, die heeft dat heel hoog zitten. Dus daar dus daar zijn we werken zeker aan mee. Even kijken.

Ja, u zegt het veld is slecht, maar er wordt continu toch wel onderhoud aan gepleegd. Maar het is echt dit wordt zo zwaar intensief bespeeld. Dat het daarna een paar weken gewoon heel slecht is, maar dan wordt het toch weer opgelapt en wij zien echt de noodzaak van wel dat het veld vervangen gaat worden naar kunstgras. Wat u zegt bewoners zijn niet tevreden.

We hebben aangegeven ook zijn bewoners aan de Dokter de Blécourtstraat waar de situatie niet voor veranderd en die willen aanvullende geluidsmaatregelen hebben nu voor geluid tegen te gaan, zeg maar, wat er wat er op het speelveld is, maar er is nooit geklaagd uit die buurt.

Er is nooit overlastmeldingen geweest vanuit de Doctor de Blécourtstraat en die willen nu wel in één keer aanvullende eisen, terwijl voor hun situatie niet veranderd.

Dus er was voor ons geen aanleiding om daar maatregelen voor te nemen en wie weet in het vervolg we nog met hun in gesprek gaan, maar in principe is dat niet de eerste. En wat u zegt

kunnen eventueel in de winter aangelegd worden, zodra het kan. Als ik kijk als 20 graden vriest bij wijze van, met de opwarming van de, als dat niet zo snel zijn. Maar als het kan, dan leggen we het aan.

Als we gewoon die vergunning maar rond hebben en als we weten van qua zienswijzes daar moeten we afwachten wat er wat daar eventueel op komt. Dan, hoe heet dat, dan zullen wij echt, dan zal ik er echt moet, zelf de eerste schep gaan zetten daar dan zorg ik dat er komt te liggen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Goed. Nou, dat waren deze vragen en de beantwoorden. Waarvoor dank. Dat brengt mij bij de tweede set vragen voor vanavond, die gaan over de zorg van bewoners voor de verkeersveiligheid vernieuwde Laan van nieuw Oost-Indië. Ik geloof, mevrouw Markovic die vragen gaat stellen? Ja.

Naam spreker 5: mevrouw Markovic (SP)

Klopt, voorzitter, dank u wel. Op 17 juni jongstleden konden we in de Gelderlander lezen dat bewoners zich zorgen maken over de verkeersveiligheid in de laan van Oost Indië. Deze week is er weer verkeer over de Weurtseweg en de vernieuwde Laan van Oost-Indië. De Weurtseweg kon natuurlijk niet alleen als ontsluitingsweg dienen, vandaar dat er ook het nodige aan herstructurering heeft plaatsgevonden. Dus er is eigenlijk vanwege die transformatie een verbinding gemaakt tussen de Weurtseweg en de Laan van Oost-Indië, die nu zegt maar eigenlijk door de nieuwbouwwijk gaat.

Het westelijk deel van de Weurtseweg wordt in het najaar omgebouwd tot Fietsstraat. Dat zijn even de plannen zoals ze nu liggen. Bewoners van het eind van de Laan van Oost-Indië die maken zich zorgen over de verkeersveiligheid. Zij benoemen in de krant ook een aantal knelpunten die steeds zichtbaarder problematischer worden en ik heb er een ik heb vier punten even opgesomd.

Het zijn er in ieder geval het ontbreken van een trottoir of de stoep en een veilige oversteekplaats bij de kruising met de Winselingsweg, op een plek waar het steeds drukker wordt met betrekking tot verkeer. Dit is niet alleen gevaarlijk voor buurtbewoners en hun kinderen, maar ook voor bezoekers van evenementen en feesten op het Nimma terrein. Mensen lopen daarover de weg, berm, parkeerplaatsen vanwege het ontbreken. Een ander punt is het ontbreken van een veilige oversteekplaats voor fietsers ter hoogte van de Jan van kloppen burg straat.

Daar fietsen de fietsers in ieder geval nu schuin over en dat veroorzaakt ook gevaarlijke situaties. Een ander punt wat de bewoners hebben aangehaald is de kruising Laan van Oost-Indië met de Willem van Lelimanstraat daarvan wordt het zicht in ieder geval

als gevaarlijke gezien. En tot slot het punt de in en uitgang van de stad via de rotonde van de verlengde Energieweg naar de Nijmeegseweg ook daar weer door het toenemende verkeer wordt het steeds lastiger om op de rotonde zelf te komen. De SP maakt zich, net als de bewoners van dit deel van Nijmegen west, zorgen over de verkeersveiligheid en daarom hebben we de volgende vragen aan het college. Erkent herkent het college de zorg en knelpunten van de bewoners?

Tweede vraag: wat gaat het college concreet doen om de zorgen van de bewoners op korte termijn weg te halen? De derde vraag: is het college bereid om, in navolging van suggesties door buurtbewoners een oversteek met een midden geleider te realiseren of in ieder geval de stoep zo in te richten dat voetgangers niet op straat moeten om over te steken? En tot slot de laatste vraag: is het college in het uiterste geval bereid om dit deel van der Laan van Oost-Indië niet open te stellen totdat er tijdelijke maatregelen getroffen zijn? Zo ja, op welke termijn gaat u de dat doen en zo niet, wat zijn dan uw beweegredenen? In afwachting van uw antwoorden.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Daemen.

Naam spreker 6: mevrouw Daemen (Wethouder)

Dank u wel. Ik was al langer met deze inwoner in gesprekken met gistermiddag ter plaatse gaan kijken en toen kwamen uw vragen daarna binnen. Dus, ik heb het heel vers allemaal in het in het geheugen zitten en het is zo dat dat stuk weg zelf, het hele stuk natuurlijk al in 2017 is aangelegd en dat er nog steeds omheen ontwikkeld wordt daar, dus het is een groot gebied in ontwikkeling. Die weg is toen ontworpen met alle inzichten om het zo veilig mogelijk te doen, met vrij liggende fietspaden, deels een parallelweg en een aantal voetgangersoversteekplaatsen en juist dat de om te zorgen dat die weg niet een Barrière is in die wijk, maar zeker als je daar dan rondloopt en je ziet nu de punten die u opnoemt dan is dat zien we, dat dat er nog wel een aantal dingen te verbeteren zijn en dat het ook zo is dat nieuwe bewoners altijd weer een nieuw gebied nieuw kunnen beleven en daar wat punten zijn waar we zeker wat mee willen gaan doen.

Op korte termijn, dan heb je inderdaad die oversteek met de Winselingsweg daar zat een groepje struikjes hele lage struiken is in de weg voor het zicht die willen we gaan verwijderen, bijvoorbeeld. Er is een stuk waar de er nu geen goede voetgangersoversteken is. Dat heb ik ook daar geconstateerd. Dat willen wij als de snelste, op korte termijn maatregelen aanpakken, dat we daar wat najaar nog een stukje bestrating en stoeprand verlagen, zodat iedereen er mooie kan oversteken. En dan krijg je van die strepen dus geen zebrapad want dat kost een verkeersbesluit en is er ook niet altijd de juiste keuze. Dus dit gaan we op korte termijn doen met een bord erbij om mensen te wijzen op er is hier een nieuwe verkeerssituatie ontstaan, dus. Nou, let even op. Iedereen moet in dat gebied weer zijn weg gaan zoeken qua verkeer.

Dan is er één waar die schuine oversteek nu niet mooier op elkaar aansluit. Daar zullen we met een parkeerplaats opofferen dat moeten we dan doen om een rechter oversteek weer te gaan creëren en de zichtlijn die u noemt bij dat andere zebrapad, daar zouden we dan ook een parkeerplaatsen moeten opofferen omdat dat aan de ligging van de weg en de kromming kun je nu niks meer doen. Maar als daar geen auto mag staan, dan heb je wel meer zicht, dus dat is nog een suggestie voor die plek. En u noemt nog de doorstroming op het verkeer. Ja, het plein.

Dat zullen we ook in de gaten houden dat gaat, dus het belangrijkste wat ik nu kan aangeven, dat we op korte termijn die oversteek daar maken. Die kunnen we als eerste oppakken bij de Winselingsweg en verder zal dat hele gebied nog verder ontwikkelen. Achter de nemen en energie is natuurlijk binnenkort onderwerp van gesprek. Dus wat daar aan verkeersstromen nog anders gaat lopen of bestemmingen en zo drukbezocht zullen gaan worden door het door ook fietsers en voetgangers, dan moeten we kijken of we nog wat stukken op de lange termijn en anders moeten inrichten, maar dat kost dus ook tijd.

Er zijn niet dingen die we binnen een kwartaal gedaan hebben, dat is iets wat ook over een aantal jaren nog de aandacht gaat krijgen, en op dit moment is de situatie voldoende veilig en dan hebben we daarom ook die weg gewoon open gedaan nadat die aangepast is. Dus dat is in antwoord op uw vierde vraag. We gaan dat niet nog meer anders toen hij is gewoon open.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel. Mevrouw Markovic nog aanvullende vragen?

Naam spreker 5: mevrouw Markovic (SP)

Ik had, in ieder geval, één vraag, want ik hoorde wethouder zeggen van op de korte termijn kunnen we daar in ieder geval wat maatregelen treffen, zodat er veilig overige overgestoken kan worden. U gaf zelf ook aan van: Goh, weetje geen zebrapad. Zou u mij, in ieder geval, kunnen toelichten van waarom dat niet nu ook een juiste maatregel zou kunnen zijn?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Nee, dat gaat niet gebeuren. En kijk even rond of er nog andere aanvullende vragen zijn? Dat is geval, mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Dank u wel, voorzitter. En dank u wel, wethouder. Ik hoor u zeggen: voor de korte termijn zijn er een aantal verbeteringen mogelijk. Daar bent u ook zelf geweest en ik maak mij vooral zorgen over dat het een zeer

kinderrijke buurt is, dat ik daar laatst ook met kleine kinderen was die nou, dat was gewoon gevaarlijk en de scholen gaan straks weer dicht, straks ook weer open in augustus. Kunt u iets zeggen over de termijn waarop die aanpassingen die korte termijn aanpassingen gedaan kunnen zijn op dat gebied?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. De heer Bakker.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, dank en ook dank aan de SP voor het stellen van deze vragen, want is ook een zorg die wij enorm delen. Aanvullend hierop, er wordt nu achteraf een aanpassing gedaan als ik de wethouder goed beluisterd. Dat vinden we erg fijn. Er zijn echt best wel wat veel vergelijkbare situaties in onze stad op dit moment gaande. Een voorbeeld daarvan is het autoluw gaan maken van de campus staat voor.

Daarvan zijn heel erg veel zorgen vooraf bij de mensen die daar wonen en ik wil aan de wethouder vragen of zij dan ook vooraf een gesprek gaat met bij dit soort te ontwikkelen ontwikkelingen om ervoor te zorgen dat dit soort problemen niet achteraf gerepareerd hoeven te worden als zich voordoen?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Geen verdere aanvullende vragen? Dan de wethouder Daemen.

Naam spreker 6: mevrouw Daemen (Wethouder)

We kiezen waarom niet voor een zebra, dat is en omdat dat niet altijd een veilige oplossing is en dat deze, als we het over snelheid heeft, wat we nu kunnen aanleggen gaat ook veel sneller, want daar hoeft geen verkeersbesluit voor genomen te worden. Dus dat heeft ook met tempo te maken. En met een inhoudelijke afweging waarom dit ook goed de veiligheid mogelijk maakt en voor kinderrijke buurt en de planning. Het is zo dat we dit zo snel mogelijk willen doen, maar dat moet ook even blijken.

Wanneer iemand aan de slag kan dan of we dat zelf nog mee kunnen nemen binnen het project, dat er zo meteen aan de Weurtseweg ook gebeuren gaat. Maar het mooiste als dat nog in 2023 natuurlijk kan gebeuren, maar niet zo snel als uw vraag met wanneer kinderen weer naar school gaan kinderen gaan nu naar school en straks ook en dat zal niet in de zomer gedaan zijn en over het autoluw maken van de campus. Dat is in het kader van de gebiedsvisie campus Heijendaal en ook duurzaam bereikbaar Heijendaal zijn we continu in gesprek, is er een participatieproces met de inwoners daar, dus die spreken we regelmatig.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel. Dan zijn deze vragen ook gesteld en beantwoord.

4. Raadsvoorstel Koersdocument 2024 (63/2023)

Dan schakel ik over naar de hoofdschotel voor vanavond. Agendapunt 4: Raadsvoorstel koersdocument 2024. Koersdocument is een tussenstap in de totstandkoming van onze begroting. Een aantal uitgangspunten liggen voor en we hanteren ook tegen die achtergrond qua volgorde van sprekers de afspraken die we ook bij de begroting maken. Dus allereerst geef ik het woord aan, ik denk, ja mevrouw Brand namens de PvdA.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, voorzitter. Het is koers vanavond. We bevinden ons in het mooie Nijmegen en als we kijken zien we daar in de verte een kopgroep die steeds dichterbij komt met daarin een divers gezelschap. Er is een groepje dat vooral aan de linkerkant van de weg probeert te rijden. Een clubje dat tot verbazing van sommige toch echt op de fiets zit. En daar tussenin een aantal fietsers in het midden, die niemand wil laten vallen. Ze zijn op koers. De fietsers weten waar ze heen gaan.

En het afgelopen jaar zijn ze meer en meer één team geworden. De ploeg heeft zich een doel gesteld en ambities geformuleerd. En de wind, die lijkt in eerste instantie in hun rug te zetten. Maar gaandeweg de

koers begint er langzaamaan steeds meer malheur te komen. Allereerst, begint de wind te waaien uit een andere richting. Er wordt een waar jas doorgereden. En in de heuvels rondom de stad, ja, de heuvels die blijken plotseling steeds steiler geworden. Het wegdek is op sommige stukken zelfs opeens glad en de winter is nog niet eens in zicht.

En hier en daar dreigt zelfs bij de geoefende fietser een valpartij. En ondanks deze tegenslag is de camera motors steeds in de buurt om nauwgezet verslag te doen van de koers. Het kost de ploeg steeds meer energie om te fietsen. En, voorzitter, om bij het eerder vastgestelde stelde doel uit te komen, moet je of een andere route nemen of meer tijd rekenen of je moet constateren dat het doel niet langer haalbaar is. De koers waaraan ik refereer, staat symbool voor de koers die we als stad ook moeten fietsen. Er werd vorig jaar, na de verkiezingen in maart een coalitie geformeerd onder een financieel gunstig gesternte, ambities werden op de mat gelegd.

Maar inmiddels is er een gure wind opgestoken en zien we dat onze stad te kampen heeft met schaarste zowel financieel een tekort van zes miljoen euro dreigt de prijzen en de rentes stijgen. Er is schaarste aan menskracht en materiaal en daartegenover staan ambities en uitdagingen en dat maakt dat we als Raad naar het verloop van de koers moeten kijken. Laten we mogelijk moeilijke beslissingen moeten gaan nemen voor de stad. Want niet alles wat de coalitiepartijen een jaar geleden afspraken, is nog haalbaar.

Het college legt vanavond aan ons de vraag voor of wij als Raad ons kunnen vinden in de inhoudelijke en financiële koers die zij uitstippelt. En dit is ook het moment dat we het college nog kaders kunnen meegeven richting de stadsbegroting van 2024. Op inhoud, verdeling en opbouw en mijn fractie kijkt dan ook uit naar dit debat. In het koersdocument is één van de kopjes onzekere toekomst voorbereiden op schaarste niet alles meer mogelijk. Een duidelijke hartenkreet. Er moet in aanloop naar de begroting geprioriteerd getemporiseerd en heroverwogen worden en we ontkomen er dan ook niet aan om het vanavond over de woningmarkt te hebben.

Want een betaalbare woning vinden, dat is volgens onze inwoners het belangrijkste probleem en dat blijkt ook weer uit de stad en wijkmonitor. En dat is natuurlijk niet zo gek, want Nijmegen is naar Amsterdam en Utrecht een stad met het grootste woningtekort.

Ja, ik vind het we kunnen eigenlijk niet vaak genoeg herhalen: wonen is een recht, woningen zijn om in te wonen en niet om mee te beleggen. En dat brengt mij tot de eerste motie van deze avond. Eerder maakte de P van de A zich met succes sterk voor een zelfbewoningsplicht en de opkoopbescherming.

De grens voor dat laatste is inmiddels bepaald op 350 duizend euro. En ik heb er eerder geen geheim van gemaakt dat wij graag zien dat deze grens omhooggaat. En in Utrecht zagen we onlangs ook al dat dat gebeurde. En daarom dienen we met GewoonNijmegen.NU, CDA, SP, GroenLinks en de Stadspartij de motie kopen om te wonen versterkt de opkoopbescherming in, waarin we het college oproepen om te onderzoeken hoe deze grens en tot welke waarde kan worden verhoogd.

Eerder werd ook naar een oproep van de Raad een Dashboard geïntroduceerd met knoppen waaraan gedraaid kan worden om bij te sturen op de negatieve grondexploitaties en de precieze uitwerking blijkt nog niet helemaal uit het koersdocument, maar die knoppen die geeft wel inzicht en maakt duikelen duidelijk dat we keuzes kunnen maken om risico's te dempen. En we gaan ervan uit dat het college de Raad, zoals afgesproken hier verder in meeneemt. Het college kiest ervoor om te focussen en te prioriteren op vier grondexploitaties, dan hebben we het over de Waalsprong, dan hebben we het over het waalfront, stationsgebied en de Winkelsteeg en dat begrijpen wij als P van de A. We kunnen ons ook vinden in het temporiseren en opknippen van bestaande ontwikkelingen, iets wat wij ook al vaker opperde. Maar één zin die in dit document staat, die baat mij toch wel enigszins zorgen.

En dan gaat het over de zin kleine projecten, initiatieven wil het college overlaten aan stad en particulier initiatief. Kan het college misschien uitleggen wat hier precies bedoeld wordt, als het gaat om CPO collectief particulier opdrachtgeverschappen, ja, dan juichen we dat toe. Maar wat bedoelt het college met het overlaten aan de stad? Staat daar eigenlijk niet het overlaten aan projectontwikkelaars? Want volgens ons hebben de afgelopen jaren laten zien dat we wonen niet aan de markt kunnen overlaten. Dus, graag wat verduidelijking op dit punt. Daarnaast zegt het college te willen inzetten op meer tijdelijke woningen, op splitsen op optoppen en daar kan onze fractie zich grotendeels in vinden.

Natuurlijk moet ook de kwaliteit in ogenschouw worden genomen. Ja, tot onze spijt wordt er nergens gerefereerd aan het leegstandsbeleid dat er aan gaat komen en dat heeft wat ons betreft toch echt veel te lang geduurd. En vorig jaar rond deze tijd stelde ik hier al vragen over aan het college en later ook nog een keer samen met de fractie van GroenLinks. Steeds wordt er gezegd: de het college komt met het leegstandsbeleid er is zo een grote nood moeten sturen waar we kunnen, zou de wethouder meer kunnen zeggen, wanneer dat er nou daadwerkelijk komt? Want dat is ook een belangrijke knop waaraan wij als gemeente kunnen draaien.

Wat de P van de A betreft, moet de gemeente in elk geval de regie nemen bij de broodnodige woningbouw en sturen waar zij kan. Nijmegen is van oudsher een sociale stad en het college wil ook dat iedereen mee kan doen en dat is voor de P van de A ook altijd het uitgangspunt en er worden twee varianten voorgesteld in het sociaal domein. Wat de P van de A betreft, bezuinigingen in principe niet op ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben. En als het dan ook echt noodzakelijk is, dan kiezen voor een optie tussen focus maatwerk en uitbreiding. Doorbraak gedachte en de optie vereenvoudiging. Dat je hiermee bespaart is mooi meegenomen, maar juist het mooie is dat ook mensen hiermee sneller en efficiënter worden geholpen. En het verbaast mij enigszins dat we niet eerder hebben gedaan als dit, naast dat het makkelijker wordt voor de mensen in de stad, het ook een kostenreductie kan opleveren.

Want, wethouder, waarom hebben we dat nou niet eerder gedaan? En bovendien u stelt ons een aantal varianten voor, maar wat zijn de precieze financiële implicaties daarvan? Dus we zien graag dat die sturingsvarianten verder worden uitgewerkt, zodat we echt een gewogen keuzen kunnen nemen. Voor de P van de A is het helder dat we een betrouwbare overheid moeten zijn. We hebben we uitgaan van vertrouwen en niet van wantrouwen, dus geen onnodige controledrift. We hebben helaas de laatste jaren te vaak gezien dat dit niet goed gaat in deze systematiek veel slachtoffers oplevert. Het college zegt in het koersdocument dat we kampen met een krappe arbeidsmarkt, waar bovendien veel mensen met pensioen gaan en het verzuim stijgt en daarom wil het college mogelijk het percentage flexwerkers dat nu staat op maximaal tien procent verhogen.

En dat is een fundamenteel principe waar wij als P van der A grote moeite mee hebben. Het college rechtvaardigt de tot de zeggen dat de flexwerkers en de ZZP'ers die nodig zijn voor deze functies, ja, die zijn niet altijd op zoek naar een vast contract. Maar ik zou eigenlijk tegenover willen stellen dat niet alle flexwerkers die we in dienst hebben nee zou dus zeggen tegen een vast contract. Wat ons betreft zou dit slechts een tijdelijke maatregel kunnen zijn, waarbij we onderscheid maken in salarisschaal en waar we ook goed evalueren wat dat nou daadwerkelijk betekent in de praktijk.

Los dit nou daadwerkelijk iets op? Wat betekent het voor de mensen die dit betreft? En verder zouden we graag zien dat het college inzet op het bieden van perspectief aan medewerkers binnen onze eigen organisatie. Zorg dat je medewerkers aan je organisatie bindt, door ze fatsoenlijk te betalen, door scholing te bieden, door te kijken naar doorgroeimogelijkheden. Een ander punt is: mijn fractie onderschrijft dat er terdege dat we als organisatie investeren in het fundament op informatieveiligheid archivering privacy, digitale vaardigheden en informatievoorziening. Daar hebben wij ook altijd voor gepleit en we lopen hierop ook risico als gemeente en we moeten echt aan de bak en een goede informatiehuishouding is immers zuurstof voor democratie, zeg ik nog maar eens.

Het college formuleert een zestal uitgangspunten voor de financiële koers richting de stadsbegroting. En daar zit een tweetal moeilijkheden, vindt onze fractie. Het college stelt dat we het verhogen van gemeentelijke inkomsten bij voorbaat moeten uitsluiten, en dat vinden wij te vroeg om dat in dit stadium al te doen. Immers, dat is dadelijk een belangrijke knop waarin we misschien kunnen moeten kunnen draaien. Die kans moet zich kunnen voordoen en we moeten nu niet al zeggen geen mee. Daar gaan we in elk geval niet met elkaar naar kijken en ik hoop niet dat het nodig is.

Laat dat helder zijn. Maar we moeten wel die mogelijkheid nog met elkaar hebben. En daarom dienen wij met GewoonNijmegen.NU, CDA, Partij voor de Dieren en SP, het amendement: Maakt op voorhand nog geen keuze in. En daarnaast vinden wij principieel dat de Raad bij afwijkingen op geformuleerde uitgangspunten aangaande de financiële koers van de stad eerst geconsulteerd moet worden. En daarom dienen wij met Gewoon Nijmegen.NU, CDA, VVD en de SP de motie bij afwijkingen van de koers eerst naar de Raad. En ik ga ervan uit dat we in financiële tijden ook eerlijk kijken naar de grote opgaves waar we voor staan en dat ook

de coalitiepartijen hun eigen ambitie tegen het licht houden. Want het gesternte is veranderd en dat betekent dat we een nieuwe koers moeten bepalen.

Daar moeten we ook kijken of eerder geformuleerde ambities kunnen worden uitgesteld, getemporiseerd of zelfs in het uiterste geval die door kunnen gaan. Het doel is volgens onze partij dat neem ik, sociaal beleid en iedereen mee kan doen. Ik kom langzaam aan het einde van mijn eerste termijn, maar niet voordat we er nog even teruggaan naar het wielrennen. Want als we terugkijken naar de kopgroep dan zien we vlakke achter het peloton met heel veel Nijmegenaren.

Nijmegenaren uit allerlei stadsdelen, allerlei achtergronden, ze stoempen door om in het wiel te blijven. Het doel is dat niemand hoeft te lossen en sommige mensen hangen al aan het elastiek. Je kunt dan wel door kachelen, zoals wijlen Gerrie Kneteman zei, met het verstand op nul heel hard doorfietsen, maar dat is voor niemand goed. De

kopgroep moet soms wordt langzaam gaan fietsen om sommige fietsers een duwtje in de rug te geven of ze uit de wind te houden. Want alleen zo zullen alle fietsers de finish bereiken. En voorzitter, laat dit een symbool zijn voor de koers van onze stad, een stad waar we ook in financieel moeilijke tijden omkijken naar elkaar.

Waarin we gezamenlijk, college en raad, de coalitie en oppositie beslissingen maken en ook transparant zijn, naar al die Nijmegenaren in onze stad. Omdat de politiek keuzes maken is en dat we juist ook moeilijke keuzes moeten kunnen uitleggen. En wat dat betreft is daarbij het credo nog steeds volgens onze partij, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ik dank u. Daar voorts naar de volgende spreker, dat is de heer Lokker namens GroenLinks.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Dank u wel, voorzitter. Ik wou dat ik nu een fiets had, omdat die afstand af te leggen.

Ik dacht, ik doe ook een wielrij grapje, maar ik hoorde het al. Maakt u geen zorgen die komen verder niet meer. Voorzitter, gelukkig wordt aan de linkerkant weer gelachen. Vorig jaar stond ik hier om ons nieuwe coalitieakkoord bespreken. Een akkoord voor bomvol met plannen en ambities om de uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Uitdagingen op het gebied van wonen, het klimaat en ongelijkheid tussen Nijmegenaren. Dat was en dat is nog steeds hoognodig. In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat we vaart blijven maken met het toevoegen van betaalbare woningen, dat we werk maken van het vergroenen en klimaat-adaptief maken van onze stad.

Onze binnenstad wordt nog verblijfsvriendelijker en wij maken een versnelling met de mobiliteitstransitie. GroenLinks is blij dat het college nu, maar ook al in het afgelopen jaar, voortvarend aan de slag gegaan is met deze en nog vele andere ambities uit ons akkoord. Wij kijken ernaar uit om dit in de volgende jaren voort te zetten. Dit koersdocument laat zien dat we er nu ook op financieel vlak een flinke uitdaging bij hebben. De daling van de huizenprijzen en de stijgende bouwkosten zorg voor financiële tegenvallers en onze grondexploitaties en daarmee nog belangrijker zorg dat voor potentieel veel vertraging in het bouwen van de broodnodige betaalbare huizen in onze stad.

Daarnaast geeft het college in dit koersdocument aan dat we op dit moment rekening moeten houden met een structureel tekort van zes miljoen per jaar. Tenslotte heeft ook de gemeente te maken met een tekort aan personeel, waardoor de uitvoering van de plannen in gevaar kan komen. Als je deze omstandigheden optelt bij de uitdagingen die ik net al noemde wonen, klimaat, ongelijkheid. Dan gaan zelfs de grootste optimisten zich nu toch wel even achter de oren krabben.

Maar voorzitter, gelukkig zijn GroenLinks dus niet alleen optimisten, we worden ook nog eens gedreven door onze idealen, door het geloof dat we echt een betere wereld kunnen maken. Wij laten ons niet zo makkelijk van ons stuk brengen, want juist wanneer het moeilijk wordt, hebben we de ideale nodig om de juiste politieke keuzes te maken. Wij zijn dan ook blij dat het college in dit koersdocument voor 2024 de ingezette koers aanhoudt juist nu het moeilijk wordt. Het college stelt bijvoorbeeld voor om de duurzame groei van onze stad te blijven faciliteren.

De fractie van GroenLinks schaart zich hier volledig achter. Maar we zien gelijk de noodzaak om het college te wijzen op de belangrijkste gedachte achter die duurzame groei. De wooncrisis is namelijk niet simpelweg een tekort aan woningen, het is een tekort aan betaalbare woningen. We moeten dus inzetten op het toevoegen van juist die woningen, zowel sociale huur als middeldure huur. En dan bedoel ik echt de middeldure huur en betaalbare koop.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Er is een interruptie van de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ga gewoon naar mijn vraag. Want, ik lees in het koersdocument dat dat het college ervoor kiest om bepaalde versnellings ambities te temporiseren. Bijvoorbeeld de ambitie om een energieneutraal neutrale stad zijn dan in 2045. En het college stelt de vraag van: Goh, waar vinden we het temporiseren naar de landelijke streefdatum een optie? Zou ik aan de heer Lokker mogen vragen: Is voor GroenLinks dat ook een optie of is dat geen bespreekpunt?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Het is allereerst om te reageren op het op uw laatste vraag. Voor ons is dat geen optie. Ik kom daar zo meteen nog op terug om uit te leggen wat onze gedachten daarover zijn. E, tegelijkertijd, denk ik, dat het koersvast houden juist past bij het, of temporiseren juist past bij koersvast houden. We gaan niet allerlei andere dingen doen. We kijken en ik kom daar zo nog op terug op bepaalde onderwerpen of het niet beter is op dat een ander tempo te doen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter, maar dat temporisering geldt dus op alle andere doelen, alle andere ambities, behalve op het eerder energie-neutraal klimaatneutraal zijn. Dat is voor u geen optie onbespreekbaar?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Nee, wat voor ons bespreekbaar is over temporiseren als temporiseren helpt om onze ambities betaalbaar te houden en ze ook te kunnen verwezenlijken, bijvoorbeeld wanneer er een ambitie niet gehaald kan worden door het gebrek aan personeel, dan is temporiseren bespreekbaar en verder zou ik willen zeggen dat temporiseren helemaal niet bespreekbaar is, omdat die ambities te belangrijk zijn om daar mee te wachten tot een later moment. Zoals, ik al zei, moeten we dus inzetten op het toevoegen van betaalbare woningen, zowel sociale huur, echter, middeldure huur en betaalbare koop. Het aanpassen van een woonprogramma in de grondexploitaties om meer opbrengsten te halen is wat GroenLinks betreft dan ook niet aan de orde. Maar die betaalbare woning, hoe betaalbaar die dan ook mag zijn. Wordt pas echt een fijn en prettig huis als het in een mooie en groene omgeving staat. Een groene omgeving met ruimte voor natuur, biodiversiteit zorgt voor een gezonde en fijne leefomgeving, daarnaast draagt dit groen brij aan het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering zoals hittestress en wateroverlast. Beknibbelen op de kwaliteit van de openbare ruimte is daarom geen oplossing. Het zorgt alleen maar voor meer problemen op de lange termijn. Ik zei het net al, maar de klimaatcrisis kan niet wachten. Dat hebben we met zijn allen al veel te lang gedaan. We willen...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Wederom een vraag van de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, voorzitter, u kijkt weer naar me, maar de heer Lokker gaat in het tweede punt wat de coalitie of het college graag wil heroverwegen namelijk aanpassingen doen in het programma in de gebiedsontwikkeling waarin staat: dat kan gevolgen hebben voor andere ambities, bijvoorbeeld op groen of betaalbaar wonen. Bent u ook niet bereid om dat te heroverwegen dus de ontwikkeling in het programma in de gebiedsontwikkeling? Dat hoor ik u namelijk zeggen.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Het koersdocument wat voorligt geeft het laat het college zien welke richtingen zoekrichting het college heeft, welke mogelijkheden er zijn voor ons als Raad om bij te sturen. Wat ik met deze twee opmerkingen en nog een aantal andere opmerkingen die nog gaan volgen wil doen, is aangeven wat belangrijk is voor mijn fractie, waar mijn fractie niet op zou willen sturen. Andere opties die ik niet noem, zijn daarbij natuurlijk wel mogelijk.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, voorzitter, die snap ik, maar het koersdocument is ook voor ons als raad zometeen richtinggevend wij willen er zometeen zien waar we ook de coalitie naartoe. Ik begrijp dus heel goed dat u dus niet de aanpassing in de gebiedsontwikkeling wil heroverwegen en doet u niet de ambitie om eerder klimaatneutraal we in 2045 niet wil heroverwegen. Dat is voor u een no-go.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Nee, dan begrijpt u mij niet helemaal goed. Er staan op in het koersdocument een aantal knoppen, waar mevrouw Brand ook al naar verwees, die verschillende knoppen die zijn gemaakt op de vraag van de Raad. Daar onder andere staat dat een mogelijkheid is om het type woonprogramma aan te passen. Daarvan zeggen wij het woonprogramma aanpassen, zoals we dat hebben afgesproken in het coalitieakkoord, namelijk we volgen daarbij het woonbehoefteonderzoek met voldoende betaalbare woningen. Voor ons is het inderdaad geen optie om de aan te draaien. Een tweede optie, waarin staat we gaan verdichten en we gaan meer programma toevoegen, is daarentegen zeker een optie waar met GroenLinks over te spreken valt. Dus er zijn verschillende opties die wij een goed idee vinden en in dit geval heb ik twee opties genoemd die wij geen goed idee vinden.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer van Hooft.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ja, is leuk dat u dat zegt. Een optie voor ons wel verdichten. Eén van die verdichtingsopties die in dit voorstel staan, is het volbouwen van Veur-Lent. Is dat voor u een optie die aanvaardbaar is?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Die had ik die vraag had ik eerlijk gezegd anderhalf jaar geleden verwacht. Nee, volgens mij hebben we als Raad daar een beslissing overgenomen, dat we daarmee de beslissing van de stad hebben gevolgd en dat is wat ons betreft nog steeds een heldere beslissing. Er staan ook nog steeds achter.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Dus dat is een onaanvaardbaar iets voor u?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, ik kan bij alle stukken kan zeggen op welke of wat onaanvaardbaar is, maar dat heb ik heb dat volgens mij net gezegd. Veur-Lent is een beslissing overgenomen door deze Raad, door mijn fractie en door alle andere fracties in deze Raad, waarin we hebben gezegd: we volgen daarmee de uitslag van het van de stadspeiling. En, volgens mij, is dat hartstikke helder. We gaan niet bouwen op Veur-Lent.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Oké, heel goed.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Bakker dan nog.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, voorzitter, ik sluit me toch even aan, ook bij de heer Eigenhuijsen en de heer van Hooft, want ik hoor de heer Lokker een aantal dingen zeggen die niet wil. In het raadsvoorstel staat duidelijk: We kijken naar alle activiteiten in de totale begroting en heroverwegen of deze nog voldoende bijdragen aan onze ambities. Ik hoor de heer Lokker een aantal blokkades opwerpen, maar ik zie vervolgens geen motie of amendement van de heer Lokker, dus ofwel het is een hele lege huls die die hier staat te verkondigen, oftewel het klopt met wat u zojuist in zijn antwoorden zeg, dus ik ben wel benieuwd: komt er nog een amendement of een motie van de heer Lokker aangaande deze punten of is het een lege huls?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Nou, voorzitter, ik laat die vervolgens de worden volledig aan de heer Bakker zelf. Kijk, het gaat erover dat we met het koersdocument richting geven aan onze stad, zoals de heer Eigenhuijsen al zei. Wij doen dat door aan te geven wat er voor ons belangrijk is, onze ambities, die van GroenLinks, maar ook de ambities die we al eerder met het in coalitieverband hebben afgesproken. Volgens mij komen die ambities en wat ik hier nu over zeg. Ik ga ervan uit dat de heer van Elferen namens het college die ieder jaar is aangeschoven niet alles wat ik zeg op schrijf.

Ik wil hem ook met liefde mijn tekst trouwens

toesturen aan het einde van deze termijn. Maar natuurlijk zal dat zo zijn dat het college weegt wat wij hier vanavond allemaal zeggen. Dat kan in de vorm van een motie. Ik heb ervoor gekozen om dat niet te doen, omdat ik ervan overtuigd ben dat het college ook voelt wat de wil van de Raad is, wat er wel van een meerderheid van de Raad is en ook daarmee straks in een begroting met een definitief voorstel komt, waar wij dan vervolgens kunnen amenderen en het is aan het eindelijk natuurlijk onze verantwoordelijkheid om de begroting vast te stellen en daarin ook te zeggen over de blij zijn met de manier waarop het college onze inbreng van vanavond heeft verwerkt.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Bakker nog een, dan verzoek ik de heer....

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, voorzitter, want dit zijn dit zijn heel veel woorden om helemaal niks te zeggen. Dus ik wil toch eigenlijk mijn vraag herhalen. Klopt en ik zal hem anders formuleren, maar dan klopt het conclusie dus dat eigenlijk alle opties openliggen voor de heer Lokker of klopt die niet?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, kijk, ik heb natuurlijk al heel veel woorden gezegd, maar dan zou ik u toch willen vragen om daarnaar te luisteren, want ik heb zojuist al een aantal dingen gezegd die voor mijn fractie niet openliggen aan opties en daar heb ik geen moties of amendementen voor nodig. Dat heb ik net gezegd. Volgens mij heeft het college dat kunnen horen en ik ga ervan uit of ik hoop dat het college dan denkt oh, GroenLinks, wil dat niet. Laten

we dat dan niet in de begroting zetten. Als het dan straks toch in de begroting staat, dan zeg ik: nou, dat willen we eigenlijk niet en dan gaan we het daar met elkaar over hebben op het moment dat de begroting begrotingen...

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Toch nog één vraag, voorzitter...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, heel kort, want dan ga ik meneer Lokker...

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, want dan heb ik dan wel de vraag aan de heer Lokker: Wat zijn we hieraan doen? Er ligt een koersdocument daarin staat eigenlijk alle opties liggen open. Vervolgens gaan we dat straks besluiten. Alle opties liggen open. Ik hoor de heer Lokker zeggen: voor mij liggen niet alle opties open. Maar gaat u dan straks tegen in het koersdocument stemmen? Of wat gaat er precies gebeuren? Want we zitten hier toch om koers te bepalen. En als je koers bepaalt, dan kom je met voorstellen die koers geven, dan ga je niet zeggen: We willen die kant op, maar als puntje bij paaltje komt, stemmen tegen en dan stel ik voor dat alle opties openliggen dat lijkt mij echt onmogelijk.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Er is iemand in de zaal, in ieder geval, met u eens dat. Dat is fijn, nou ja, er is in ieder geval, één. Ik ben dat niet. Kijk, het gaat over het koersdocument stelt een aantal dingen voor, een paar uitgangspunten die ook in het worden herhaald en vervolgens een aantal zoekrichtingen op verschillende domeinen volgens mij, wat ik hier sta te doen, wat mevrouw Brand weer heeft gedaan en wat anderen van u ook zullen doen, is daarop aangeven wat er voor hun partij belangrijk is.

Dat heb ik gedaan voor onze stad: betaalbaar wonen, zorg dragen voor het klimaat en zorgen dat de ongelijkheid in onze stad niet toeneemt. Dat geef ik mee aan het college en daarvoor ga ik uit dat het ook straks te zien is in de begroting. Als dat niet te zien is in de begroting, dan zullen we daar op dat moment ook op terugkomen en zeggen: wij hebben dit aangegeven, wij vinden dit nog steeds, want dat gaat niet veranderen en we zullen dan daar ook amendementen en moties vragen over stellen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Als het op hetzelfde punt is, dan nog één keer, meneer Eigenhuijsen, want ik hoor bij die, ik hoor de heer Lokker namelijk nu drie, vier keer soortgelijke bewoordingen...

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Het is niet op hetzelfde punt, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Oké, ga uw gang.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter, ik ga het gewoon op een ander punt dan proberen. In dit koersdocument staat dat het college actief gaat sturen op kostenreductie hiervoor zijn een aantal mogelijke zoekrichtingen. En dat noemen ze a tot en met i. Welke opties zijn er voor GroenLinks bespreekbaar? Welke zoekrichtingen zijn er voor GroenLinks niet bespreekbaar?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Voorzitter, ik kom ik zo meteen in mijn verhaal op terug. Voorzitter, de klimaatcrisis kan niet wachten, zei ik al, want dat hebben we met zijn allen al veel te lang gedaan. We willen dus ook absoluut slappe stappen blijven zetten naar een klimaat en energie-neutraal Nijmegen. We hebben wat ons betreft geen keus en

moeten verstandige beslissingen nemen voor de lange termijn. Geen onverstandige keuzes voor de financiële korte termijn. Voorzitter, we zien dat de ongelijkheid in ons land alleen maar groter wordt. Daarom moeten we in Nijmegen juist vasthouden aan onze koers.

In Nijmegen krijgt iedere inwoner de zorg en ondersteuning die hij nodig heeft, helpen we mensen met schulden en ondersteunen we mensen in een uitkering extra, zodat ze net als ieder ander mee kunnen doen in onze stad, juist wanneer de ongelijkheid in ons land alleen maar groter wordt. GroenLinks is trots op dat we deze ambitie al jarenlang waarmaken, maar we voelen ook een groeiend ongemak bij de uitvoering. In alle goede bedoelingen in deze Raad is er namelijk een kerstboom aan regelingen opgetuigd waar we op zich natuurlijk heel trots op zijn. De vraag is echter wel of al deze verschillende regelingen nog wel zo gebruiksvriendelijk zijn en of we ook op deze manier echt ons doel bereiken. Ons minimabeleid werkt alleen als mensen er ook makkelijk toegang toe hebben. Daarom willen wij een vereenvoudiging zodat inwoners meteen alles krijgen wat ze nodig hebben, zonder zich te vermelden bij allerlei verschillende loketten, onder allerlei verschillende voorwaarden. Iedereen moet in één keer krijgen waar die recht op heeft.

En voorzitter, wij zijn niet de enige met die ambitie in ons land. De gemeente Tilburg ging ons bijvoorbeeld al voor. Daar krijgen inwoners maandelijks een bedrag gestort dat ze normaal via allerlei regelingen bij elkaar hadden moeten sprokkelen. Vanuit deze zelfde gedachte kijken we naar de focus die het college legt op maatwerk en de uitbreiding van de doorbraak aanpak. GroenLinks is hierover te spreken. Met de doorbraak aanpak worden de problemen van Nijmegen naar de bij de wortel en met een blijvend effect aangepakt. Deze aanpak werkt. We doorbreken daarmee de negatieve spiraal. En het mooie is, mevrouw Brand zei het ook al, het is op de lange termijn ook nog eens goedkoper. Als laatste noem ik nog...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Er is nog een vraag van de heer van Hooft, dacht ik, ja.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ja, u zegt dat over die doorbraak aanpak, nou wordt daar volgens mij al een jaar of tien, 15 op die manier over gesproken en is steeds gezegd: Dat gaan we nou eens echt aanpakken, want dat lost heel veel problemen op. Ik trek me helemaal dood als ik hier zie staan dat er een half procent van de vier en half procent van de mensen die daar aanspraak op maakt. Dat die voor die doorpraten braak aanpak op dit moment in aanmerking komt, betekent dus dat we een heel klein beetje hebben opgelost, en heel veel nog niet.

Terwijl dit echt al jaren speelt. Waar haalt u de overtuiging en het vertrouwen vandaan dat dit nou opeens wel gaat werken? Want dit is echt niet een discussie van gister. Dit is een discussie die al gewoon tien, 15 jaar speelt. Die doorbraak aanpak moeten we nu eens echt gaan doen en er komt dus blijkbaar in de praktijk geen zak van terecht.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Nou, of daar wat van terecht komen of niet, dat laat ik volledig met u. Kijk, wat wij hebben gezien is dat we viereenhalf procent van huishoudens in onze stad maken, gebruik van meer, van meerdere regelingen, vijf of meer, terwijl we slechts een half procent van de huishoudens die bereiken met de doorbraak aanpak. Dat is niet omdat de doorbraak aanpak niet werkt en tegendeel dat is gewoon omdat we daar niet meer op inzetten. Gelukkig zijn we, in het coalitieakkoord hebben we afgesproken om nog meer in te zetten op doorbraak aanpak, niet alleen bij huishoudens, maar ook bijvoorbeeld op jeugd. Daar zijn we al heel blij mee. We zien dat het werkt.

We zien ook dat het dus op de goedkoper wordt, maar ook nog eens dat we mensen veel beter werken. Dat is voor ons reden om te zeggen: Daar moeten we daar nu meer in investeren, waarom dat eerder niet is gebeurd. Ik kan me zomaar voorstellen dat dit vraagt een voorinvestering en het kost het lost niet altijd gelijk meer dingen op. En wij zijn van plan en wij zijn er staan erachter om die investeringen te doen.

Misschien is dat de reden waarom het eerder niet is gebeurd. Dan geef ik de heer van Hooft. Ja, toch een vervolgvraag naar eerder was ook de inzet om al die mensen die van vijf of meer regelingen gebruik maakt om die daar op die doorbraak aanpak te zetten.

En het kost geld. Dat levert uiteindelijk heel veel geld op. De voorinvestering kost wel wat, dus er is eigenlijk geen enkele goede redenen te verzinnen waarom het iedere keer dus niet gebeurd is, terwijl het al volgens mij een twee, drie coalitieakkoorden hiervoor ook gestaan heeft. We gaan dat nu echt doen en blijkbaar komt het dus niet van de grond. Waarom zou het dan nu wel van de grond komen, terwijl het nou de afgelopen 12 jaar niet gebeurd is, want dat is eigenlijk schrikbarend wat hier staat. Nog een keer de vraag. Nou, dat vindt het niet zo schrikbarend. Kijk op het moment dat je één team hebt die de doorbraak aanpak doet en die stuurt de stad en om mensen te helpen, dan kun je zoveel mensen helpen. Nou, blijkbaar is dat in dit geval 0,5 procent van de huishoudens.

Op het moment dat je zegt: nou, dat werkt eigenlijk heel goed. Dat betekent dat je dat doorbraak aanpak team kan van kan verdubbelen naar bijvoorbeeld; twee teams of drie teams of in dit geval zeven teams, en dan kunnen ze al die viereenhalf procent van de huishoudens wel helpen. Dat lukt niet allemaal in 2024, maar wel in de komende jaren. Dat is de inzet die we al hadden in het coalitieakkoord en wat mij betreft, als de mogelijkheid is, zoals het college aangeeft het koersdocument om daar verder op in te zetten, dan zijn wij daar alleen maar heel enthousiast over. Als laatste wil ik het principe van solidariteit noemen, dat we leidend wil laten zijn in de keuzes die we nu maken. Kijk bijvoorbeeld naar onze meedoen regeling. Die zorgt ervoor dat veel mensen kunnen sporten of aan cultuur kunnen doen, ook wanneer ze het niet zelf kunnen betalen.

Maar tegelijkertijd is het voor culturele organisaties in onze stad, voor festivals koffie, zaken, cafés, winkels of andere organisaties en ondernemers ontzettend moeilijk. Of zelfs onmogelijk hieraan mee te doen. Als gemeente moeten we zorgen dat de solidariteit van deze Nijmegenaren in de meedoen regeling haar plek kan vinden. En dan is er tenslotte nog het blij nieuws dat het college wil onderzoeken of de bijdrage aan de zorg en ondersteuning bij inkomensafhankelijk kan worden. Ook dat is solidariteit. We zorgen voor een eerlijke verdeling van de kosten van onze zorg. Dit koersdocument geeft ons de kans om te blijven werken aan de uitdagingen die onze stad het hoofd moet bieden. Het zit nu tegen, maar juist als het moeilijk wordt, zijn onze idealen ons kompas.

GroenLinks kijkt uit naar een begroting waarin inhoud, ambities en ideale voorop staan, waar we niet vergeten dat geld niet meer is dan een middel om ons doel te bereiken. GroenLinks blijft ondanks de crisis en ondanks de onzekere toekomst geloven in een eerlijk, duurzaam en vrij Nijmegen. Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, ik dacht dat de heer Lokker nog op mijn vraag terug zou komen. Die heb ik nog niet gehoord.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Dat vind ik nou jammer, want ik heb zowel gehad over de focus op de versnelling focus op maatwerk en de uitbreiding van de doorbraak aanpak, over de vereenvoudiging van de minimaregelingen en ook over het zoeken naar manieren om mensen die dat inkomen voor hebben meer te laten betalen voor hun zorg dan mensen die dat inkomen niet hebben. Dus dat zijn een aantal voorbeelden uit de a tot en met i, die ik in ieder geval al heb genoemd.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Maar mijn vraag was, voorzitter, als ik zou mogen. Welke zoekrichtingen accepteert u absoluut niet? Dat was mijn vraag, dus wat u wel wil, had ik graag een motie van amendement willen zien. Maar wat wilt u nou per se niet?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Daar kan ik ook wel dingen voor noemen. Bijvoorbeeld; de nummer a geeft het college aan wettelijke en niet-wettelijke taken scheiden we, we blijven de wettelijke taken sober doen en we kiezen ervoor de niet-wettelijke taken niet uit te voeren. Maar u kunt zich voorstellen, niet-wettelijke taken zijn het meest de minimabeleid, veel preventieve activiteiten, GGZ sociaal werk, inzet op cultuur en sport. U zal niet verbazen dat wij en ik durf hier in dit geval ook wel te spreken voor mijn coalitiegenoten dat wij niet kiezen om het minimabeleid alle inzet op cultuur, sport het raam uit te gooien. Dus dat is een voorbeeld wat voor ons niet echt een optie is.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

We gaan het niet herhalen, want de vragen zij lijken erg veel op elkaar, de heer van Hooft een ander punt.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ja, ik kan niet dezelfde vraag natuurlijk stellen, want die was al gesteld en daar is al antwoord op gegeven. Dus. U noemt een aantal dingen die u absoluut niet gaat doen. Toch stellen wij dit voorstel vast en dat is eigenlijk hetzelfde als wat er net door de VVD op het. Toch stellen wij dit voorstel vast met een boodschap waarmee we het college de wij in sturen. Gaat u in al die richtingen maar zoeken.

Dat kan twee dingen betekenen. Of we hebben hier gewoon een debat en we stellen vanavond niks vast. Dat kan ook dat we een debat hebben. We stellen niks vast en op basis van het geworden hier in deze raadszaal het college straks bij de begroting niets doen. Maar als wij dit wel vaststellen dan beteken dat we de het college met de boodschap op pad sturen. U kunt dit allemaal gaan doen en als u, als dat een meerderheid hier doet, dan is dat wel een beetje raar dat we dan straks bij de begroting moeten zeggen: ja, college, u heeft u gezegd dat we hebben wel gezegd dat we dit allemaal kan doen, maar dit en dit is toch eigenlijk, maar liever niet, dan kan er uiteindelijk niet de bedoeling zijn.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Of vraag is helder en hij lijkt inderdaad op de eerder gestelde vraag constateer ik. De heer Lokker nog één keer dan op die eerder een nieuwe vraag.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, ik ga mijn best doen om het dit keer zo helder mogelijk te zeggen. Kijk, onder andere staat dat wij kijken naar alle activiteiten en heroverwegen of deze nog voldoende bijdragen aan onze ambities. Ik vind het hartstikke prima als de heer van Elferen samen met het hele college naar alle activiteiten gaat kijken. Tegelijkertijd heb ik zojuist een aantal dingen aangegeven, die voor GroenLinks.

Maar wat GroenLinks zegt, daar hoeft u niet naar te kijken, want wat ons betreft gaan we daar helemaal niks aan doen en we hebben een aantal opties genoemd die voor ons juist waar wij heel enthousiast over worden, die koers tegelijkertijd met de ambitie uit het coalitieakkoord was ook één van dit beslispunt is, is natuurlijk wel degelijk sturend in de begroting die straks door het college wordt vastgesteld. Tegelijkertijd is het ook aan ons, aan mijn fractie en ook aan die van u maar dat mag zelf weten om als die begroting straks voorligt ook het college te controleren of de meerderheid van de Raad en de uitspraken die door de door vanavond door mij, maar ook door u straks worden gedaan, of die meegenomen zijn in de begroting.

Ik vertrouw erop dat het college

met deze, met het voorstel niet denkt: Oh, het voorstel is aangenomen laten we alles wat door de raadsleden is gezegd, maar er weer doorstrepen. Nee, dat wordt meegenomen in de begroting en het is vervolgens straks aan ons om onze begroting ook vast te stellen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer, mevrouw Brand had er ook nog een vraag.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, dank u wel, voorzitter. Meneer Lokker ik hoor u zeggen dat u de inhoud, de ambities idealen zijn voorop en tegelijkertijd en dat spreekt een beetje ook in het koersdocument staat er ook: Ja, we gaan wel alles heroverwegen, we gaan temporiseren, we hen keuzes maken. Eigenlijk hoor ik u niks zeggen over uw eigen ambities. En mijn oproep was eigenlijk in mijn termijn ook dat gold ook voor uw partij. Bent u ook bereid om zelf uw eigen ambities, die u samen geformuleerd heeft, onder een ander gesternte om die tegen het licht te houden en te zeggen: nou, sommige dingen kunnen misschien nu niet meer en zou u ons daar eens in mee willen nemen, wat dat dan voor u zou kunnen betekenen?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, dat wil ik zeker doen, maar het antwoord is heel kort. Kijk, ik heb niet de ambities uit het coalitieakkoord zoals we die vorig jaar hebben afgesproken, die hebben wij niet afgesproken om dat wij die met zijn drieën nou gewoon zo leuk vonden dat zijn onze antwoorden op de problemen en de uitdagingen van onze stad. Die problemen, die uitdaging van onze stad zijn we hard mee aan het werk ben ik ook blij mee dat het college dat doet. Die zijn nog niet opgelost, helaas. Dus die ambities zijn nog steeds hartstikke belangrijk. Zoals ik eerder tegen de heer van de heer Eigenhuijsen zei, op het moment dat daar een vertraging in moet komen of we net een andere volgorde dan is daar met ons altijd over te praten. Verder zie ik op dit moment geen enkele reden en het college zo te zien ook niet om de ambities uit ons coalitieakkoord en de plannen die we daarin hebben gemaakt, aan te passen. Volgens mij, is die reden er ook niet. Mocht die tegen op een gegeven moment financieel welzijn, ja, dan zullen we dan zullen we wel moeten, maar op dit moment zie ik die noodzaak niet.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dan geef ik het woord aan de volgende spreker. Bedankt, de heer Lokker. Dat is de heer van Hooft, namens de SP-fractie.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ja, ik ben blij met de bijdrage van GroenLinks. Die zijn heel verhelderend geweest. Het betekent namelijk wat wij hier vanavond. Als wij hier iets gaan besluiten, betekent dat niet dat het college dat gaat doen. Dat betekent dat het college een hele waaier aan dingen heeft waar ze uit kan kiezen. En ja, dan hangt het ervan af waar het college haar wel of niet te luisteren legt. En dat is een beetje raar, want als je een raadsbesluit neemt, dan is dat het besluit van de Raad. En is dat wat we gaan doen.

Kortom mijn voorstel zou eigenlijk gewoon zijn: Dit is een leuke discussienota, die we als een soort praatstuk kunnen gebruiken. Maar laten we vooral niet vaststellen vanavond. En als men wel moeten vaststellen kan ik u alvast zeggen, dan zal mijn fractie, de SP, tegen stemmen, want in deze hele waaier van dingen zitten te veel dingen die wij in ieder geval niet willen. En laten we vooral ook als een discussienota zien. Als ik naar dit verhaal kijk. En tussen de cijfers doorkijk dan schrik ik. Als ik zie dat wij in 2027 negen miljoen extra aan rente lasten hebben.

En wij gaan er vanaf volgend jaar onze rente te verhogen naar drie en een half procent. Die stond jaar geleden nog een half procent. Dan betekent dat, dat wij, als je zeg maar drie procent extra rente hebt, dat wij dus een kapitaalbehoefte hebben van 300 miljoen euro. 300 miljoen euro keer drie procent, is negen miljoen aan extra rente. Dat is heel veel geld. Over vier jaar moeten wij dus driehonderd miljoen euro gaan lenen. En betalen daarover in plaats van een half procent, drie en een half procent en rente en daarom zijn we in negen miljoen duurder uit.

Als wij dat wisten nu, dan wisten wij dat twee jaar geleden ook wel dat wij die kapitaalbehoefte hadden.

Maar twee jaar geleden stond de rente voor tienjarige leningen negatief. Dat betekent dus: als wij twee jaar

geleden 300 miljoen hadden geleend met een negatieve rente, dan kregen we dus geld bij in plaats van dat we daarvoor moesten betalen, dan waren we tot 2032 hadden wij geen enkel risico renterisico gelopen, want dan hadden we namelijk in 2021 die leningen gedaan voor 300 miljoen en konden we tot 2000, eind 2031 vooruit om al onze kapitaalbehoeftes te financieren.

Ik weet niet of er na 2024 nog meer kapitaalbehoefte is, maar dan had je dus drie 400 miljoen moeten lenen met negatieve rente. Dat is wel schrikbarend. Want negen miljoen per jaar, keer tien jaar, is 90 miljoen. Als wij twee jaar geleden dus de beslissing had genomen om drie, 400 miljoen te lenen met negatieve rente, waren we tot 2031 van al deze shit verlost geweest, hadden we geen enkel probleem gehad. Hadden we hier nou deze hele discussie niet hoeven voeren. We hebben een afdeling Treasury, dat zijn de slimste jongetjes en meisjes in dit gebouw.

Die gaan over financiën die dit blijkbaar niet bedacht hebben. En de wethouder financiën, die dat niet bedacht heeft. Dat wij als 39 leden, bestuurders, als raadsleden dat niet bedacht hebben, dat snap ik. Die specialisten hadden dat wel moeten bedenken. Dan vraag ik mij toch af: waarom is dat niet gebeurt? Negen miljoen per jaar keer tien jaar, 90 miljoen door gewoon te zeggen: we gaan morgen 300, 400 miljoen lenen of door het gewoon niet te doen, terwijl de rente negatief is. En het is niet gebeurd. Ik vind dat schrikbarend. Dat wou ik even vooraf zeggen en ik ben erg benieuwd naar de reactie van het college hierop. Ook is in 2021 zal het vorige college, dat wil ik er ook nog wel even bij zeggen. Maar in de kern is de continuïteit van bestuur.

En daar zou ik... Dat is de eerste punt, dan begin dit jaar hebben wij een VGP vastgesteld en kwamen tot de conclusie dat van de 1550 bouwkavels, die wij dachten te verkopen in 2022 dat we er daar 229 van verkocht hebben, voornamelijk aan woningcorporaties voor sociale huurwoningen en dat de markt dus in 2022 voor een op zijn gat college heeft, niets heeft gedaan. Wat doen wij op pagina 13? Daar stellen wij onze bouwproductie naar beneden toe bij. Want ja, het gaat allemaal niet meer zo goed als in het verleden. Maar als ik dan zie dat wij voor de komende vijf jaar nog verwachte 6700 woningen te bouwen, dan, denk ik. Waar haalt u de illusie vandaan? In 2022 lag de bouwmarkt op zijn gat.

De situatie is nu niet beter geworden. Dus 2023 ook vier, vijf, 26 rekenen maar gewoon op dat u geen koopwoningen meer gaat realiseren. Projectontwikkelaars kan geen grond kopen en woningen bouwen die ze niet kunnen verkopen, omdat de rente stijgt en de woningmarkt op zijn gat ligt. Maar het staat hier gewoon in. In dit document. Het is gewoon volkomen. Nonsens, heeft niets met de werkelijkheid te maken. Als we dit bijstellen overigens komt op papier alles en nog veel slechter uit te zien. Dan hebben we niet een renten probleem van negen miljoen.

We hebben ook nog allerlei andere problemen daarbij. Dus, ik vraag mij af: Wat moeten we met dit document? Dit heeft niets met de werkelijkheid van doen. Moeten wij niet iets van kan rekenen op dat er de komende vier of vijf jaar niet gebouwd wordt? Het enige wat er nog gebouwd wordt is sociale huur. Alleen nog maar sociale huur. En dan kunnen we volgens zeggen: Willen we meer of minder sociale huur. Nou, u kent mijn partij, wij zijn van meer sociale huur. Dus die kunt u alvast opschrijven. Dus niet minder, maar meer sociale huur. Nog andere uitgangspunten wat mij betreft, per partij betreft: Wij gaan niet bezuinigen op sociale voorzieningen, we gaan niet bezuinigen op mensen, we gaan niet bezuinigen op voorzieningen in de wijken en we gaan niet bezuinigen op leefbaarheid in de wijken. En zorg.

Daar gaan wij geen allerlei eigen bijdragen invoeren als boete op ziek zijn dat gaan we allemaal niet doen, wat betreft de SP en we gaan ook wel besluiten dat we het met dit koersdocument niet eens zijn. Veur Lent gaan we ook niet opbouwen. Kan ik er ook gelijk bij

zeggen. Ik kan me wel voorstellen dat we de ratio voor de reserves en het risicoprofiel dat we daar wat aan veranderen. Dat kan ik me wel voorstellen. En ik wil u toch nog een suggestie doen.

Als ik zie wat onze kapitaalbehoefte is voor de komende jaren. Daar zit voor een belangrijk deel volgens mij ook het aflopen van oude leningen indien er geen herkapitaliseren moeten worden. Maar misschien vergis ik me, misschien gaat het allemaal over korte leningen. Ik vind dat de Raad inzicht moet hebben over wat wij aan leningen hebben uitstaan op dit moment en wat onze kapitaalbehoefte is, waar ik onze kapitaalbehoefte ligt voor de komende jaren en met welke rentes en dat soort dingen we te maken hebben. Dat klinkt heel technisch.

Maar dat is wel belangrijk voor politieke keuzes, want ik heb eerder al gesuggereerd, moeten wij niet gewoon onze bouwgronden afwaarderen. Gewoon echt afwaarderen, maar afwaarderen betekent ook onze leningen af lossen. Want als je leningen aflost hoef je daar geen rente meer over te betalen. En als je daar geen rente over hoeft te betalen, heb je ook geen rente risico en daarmee ben je van heel veel shit af. En ik wil daar toch graag dat het college die variant die je niet bijstaat ook uit te werken. Gewoon het aflossen van leningen daarmee het renterisico kwijtraken daarmee uiteindelijk goedkope grond in de boeken hebben, want dat biedt namelijk ook weer tal van nieuwe mogelijkheden.

Want als er namelijk de grond in de boeken heel goedkoop is, kan je hem zelfs met winst verkopen aan een woningcorporatie. Maak je dus boekwinst door goed grond goedkope grond te verkopen aan een woningcorporatie daar meer voor betaald, dan wat hij in de boeken waard is.

Dat betekent dus dat we uiteindelijk een financieel verdienenmodel kunnen maken met het bouwen van sociale huurwoningen, waar dat nu een verlies model is. En zo kunnen we de wereld mooi maken voor iedereen en dat zou mijn voorstel zijn. Ik wil u hartelijk danken dat u zo naar mij geluisterd heeft.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Thomassen, ja, namens de Stadspartij Nijmegen.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde eerst nog interrumpen met de vraag wat die grond van de nachtbussen, maar dat komt u misschien zo meteen nog wel op. Ik denk: Ik mis iets. Goed. Nee nog niet? Dat kan. Het is een keer een nieuwe plek. Eén jaar geleden sprak een hele wijze fractievoorzitter en u mag raden welke, hier een feeststemming de wijze woorden bij het groot vertrouwen dat Stadspartij Nijmegen, gekregen van de kiezer, hoort ook een grote verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid nemen dat is precies waar het koersdocument over gaat.

We komen uit lastige corona crisisjaren waarvan de stad zich gelukkig goed hersteld. De stad bruist weer, je voelt de feeststemming weer, de straten instromen nu de vierdaagse en de vierdaagse feesten weer om de hoek staan. En zo zien wij het graag. Er is er is en blijft genoeg om trots op te zijn aan deze vrije en sociale stad. Maar de wereldpolitiek drukt zwaar op onze inwoners en ook op onze stad en ook op ons als gemeente. En dat komt bij grote uitdagingen die ons voor een morele plicht stellen. De woningnood is hoog, verduurzamen moet, al was het maar om de energienota voor iedereen betaalbaar te houden en het Groningse personeelskosten te kort vraagt veel van ons.

Het is leren omgaan met schaarste. Er is geen groot schip met geld onderweg naar Nijmegen, en een blik personeel ook betrekkelijk lukt ook niet. Die schaarste ligt ook een grote last op onze eigen gemeente. En dit koersdocument maakt duidelijk dat we scherpe keuzes moeten gaan maken en dat doen we zonder te tornen aan de ambities. Die moeten we juist vasthouden om ons door de grote opgaven heen te koersen. De stad heeft niks aan een twijfelachtige of zwabberende gemeente op ons doel blij afstevenen en dat is niet makkelijk. Makkelijk snelle oplossingen bestaan niet in onzekere tijden of in grote complexe opgaves. Ze bekken soms wel lekker op Twitter of in de media of staan soms lekker in de motie, maar het is eigenlijk allemaal alleen maar ruis. Ik vind dat we als Raad ook kritisch mogen zijn, maar soms ook meer begrip mogen tonen voor de complexiteit van vraagstukken waar onze organisatie mee moeten dealen zeker nu. Wat in uitdagende tijden nodig is, is verantwoordelijkheidsgevoel realiteitszin en optimistische voorwaarts, houding en denken in oplossingen in plaats van beren op de weg.

Stadspartij Nijmegen noemt dat no nonsens politiek niet. Politiek profiteren van weerstand in de stad of teren op de angst voor verandering. Dat is echt niet goed voor de stad en daarmee fix je niks, angst kweken is de stad verlammen. En de stad voorwaarts koersen. Dat moet voorop blijven staan, ook in moeilijke keuzes die we moeten gaan maken in de stadsbegroting.

Stadspartij Nijmegen ondersteunt de principes die het college meegeeft in het koersdocument. Wij denken dat temporiseren net een tandje minder hard gaan, ook voordelen kan bieden. Een rustige start geef je meer tijd om te bouwen aan het begrip en draagvlak. Een draagvlak is vaak het sleutelwoord voor succes bij grote veranderingen draagvlak is zoiets als de inwoners als kompas gebruiken. Stadspartij Nijmegen denkt ook

dat een langzamere start, een flexibele ontwikkelstrategie zoals het in het koersdocument wordt genoemd, bij sommige grote gebiedsontwikkelingen verstandig kan zijn bekeken over de langere termijn, neem bijvoorbeeld Winkelsteeg over het college ook suggesties doet in het koersdocument. Stadspartij ziet daar natuurlijk ook de knelpunten en risico's, maar juist om flexibel te ontwikkelen kunnen we niet alleen financieel risico's beperken, maar ook mee beter meebewegen met oplossingen om die knelpunten op te lossen. Je hebt daar meer tijd voor participatie, het wegnemen van zorgen en het bouwen aan het draagvlak.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Er is een vraag van de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, dank u wel, voorzitter. Aanpassingen doen, ook de vraag ik de heer Lokker gesteld, kan gevolgen hebben voor andere ambities, bijvoorbeeld op groen of betaalbaar wonen. Is de Stadsbank partij bereid om die aanpassingen te doen?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ik wil eigenlijk vasthouden aan alle ambities uit het coalitieakkoord, dat laat ik helder als principe meegegeven in het koersdocument. Maar op dit moment kunnen we niets uitsluiten. We moeten inderdaad een flexibele ontwikkelstrategie betekenen dat je alles moet tegen het licht moet houden en volgens mij biedt het koersdocument ook die mogelijkheid om dat inzichtelijk te maken en zowel in de stadsbegroting, maar ook in de in de grondexploitaties mee te bewegen. Dus ja, ik kan er niks op voorhand uitsluiten.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Voorzitter?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Vraag van mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, ik heb een verduidelijkende vraag, want ik ben een beetje in verwarring gebracht door het antwoord van mevrouw Thomassen, want ik hoor u zeggen. Dat betekent ook alles tegen het licht houden, dus ook uw eigen ambities. En daar heb ik van in mijn termijn gezegd: Wat de P van de A betreft, vragen wij juist ook aan de coalitie om juist ook de eigen ambities en ik snap dat die ambities zijn geformuleerd en dat dat je die graag ten uitvoer wil brengen als coalitie en tegelijkertijd zitten we in een tijd dat die eigenlijk vraagt om iets anders. Ik hoor uw coalitiegenoten heer Lokker net zegge van: ja, nee onze ambities blijven staan, maar ik hoor u wel zeggen: ja, maar onze de ambities moeten we ook tegen het licht houden. Maar dan zou u toch eigenlijk het uitgangspunt wat in dit koersdocument zou er prima uit kunnen?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Nee, ik denk dat we dan dat ik dan ook de ambities anders definieert. Kijk, ambities is waar je uiteindelijk wil komen. Wat ik zie in het koersdocument is vooral suggesties om de wijze waarop we daar komen anders in te richten en dat kan soms efficiënter, dat kan soms wat langzamer, dat kan soms wat slimmer, maar uiteindelijk hou je wel vast aan die ambities als die stip op de horizon, want anders ga je zwabberen en dan krijg je juist kapitaalvernietiging.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Dank u wel, voorzitter en dank u wel, mevrouw Thomassen. Maar eigenlijk spreekt u zich zichzelf tegen en dat vind ik een beetje ingewikkeld hieraan. En laat ik het op een andere manier proberen te vragen. Welke ambities die u, voor uw partij belangrijk zijn en die in het coalitieakkoord zijn gekomen. Welke ambities zou u echt serieus naar willen kijken, dat die niet doorgaan als dat nodig zijn is?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ik onderschrijf net de principes die in het raadsvoorstel staan en daarin staat juist dat we de ambities, dat we daar op focussen. Dus ik wil alle ambities uit het coalitieakkoord wil ik waarmaken, alleen het tempo waarop en de wijze waarop we dat gaan doen. Daar kan over gesproken worden. Dus ik wil ik wil meer woningen en deze stad. En als verdichten dan een methode is om daar sneller te komen of om sneller de woningnood op te lossen, is dat gewoon bespreekbaar voelt.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Mag ik nog een laatste vraag stellen, voorzitter?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, heel kort dan.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, u zei u zegt letterlijk dat, dat puzzelt mij al eerder in het koersdocument. We kijken naar alle activiteiten en heroverwegen of deze nog voldoende bijdragen aan onze ambities. Dat zegt u ook. Dus wat wilt u nou? Het maakt hem is een besteld, elkaar staat een beetje tegenover elkaar. En ik vraag u gewoon, u bij uw bestuurt mede de stad. Zijn er dingen waarvan u zegt: ja, ik zou dat ook serieus naar willen kijken. Wilt u nou echt wel die ambities tegen het licht houden of zegt u dat nu maar of meent u dat? Wilt u alles integraal bekijken en dan kijken wat nodig is voor de stad, uitgaande van het best voor de stad?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ik wil alle activiteiten om te komen tot die ambities die we vasthouden, wil ik integraal bekijken. Meer kan ik er niet van maken.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Bakker dan nog een interruptie.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, dank u wel, voorzitter. En die borduurt je wel een beetje op voort, want ik heb zojuist de fractievoorzitter van GroenLinks horen zeggen van nou, ik wil eigenlijk een paar ambities daarvan uitsluiten. Ik hoor u zeggen: voor mij liggen alle ambities open. Er ligt geen motie of amendement voor, maar wie vindt u dat de wethouder straks moet luisteren. Naar u of naar de fractievoorzitter van GroenLinks?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ik vind dat de wethouder naar de Raad moet luisteren. En, volgens mij, krijg de hele Raad hier vanavond de gelegenheid om zijn visie te geven op de het koersdocument en de wenselijkheid van opties. En straks bij de stadsbegroting kunnen wij zien wat het effect is van de opties die het college het meest kansrijk heeft geacht en daar mogen we daar met zijn allen over stemmen.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Dan, ga ik ga ik een kleine voorspelling doen, voorzitter. En ik zal natuurlijk een vraag van maken, hoor. Maar, ik voorzie dat de fractievoorzitter van GroenLinks zijn piketpaaltjes zojuist keurig heeft geslagen. U gaat zeggen: voor mij ligt alles open en de uitkomst gaat weer zijn dat de Stadspartij

tekent bij het kruisje bij wat GroenLinks beeld of denkt u van niet?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Nee, dat denk ik niet, want volgens mij deed meneer Lokker prima suggesties die heel erg passen bij die ambities, die juist invulling geven aan die ambities. Er is bijvoorbeeld een en de kwaliteit van de openbare ruimte past erg bij het bij het de klimaatadaptatie, past ook bij de leefbare wijken die wij nastreven, waar veel ruimte is voor ontmoeting. Dus dat is wel een heel weinig voor de hand liggende optie en we zijn wel nieuwsgierig naar de vertaling. Misschien is het college zo creatief en in oplossingsgerichtheid. Dat ze ons blijven verrassen dat het zuiniger kan men de openbare ruimte hier niet voorhand zeggen dat er niet op bezuinigd moet worden, maar die ambitie moeten ze wel vasthouden. Die hebben we samen onderstreept.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Dan ga ik gewoon een hele concrete vraag stellen. In het coalitieakkoord staat: we gaan het duizend bomen per jaar planten, vier miljoen euro gaat kosten. 1001 miljoen euro per jaar. Dat betekent vierduizend bomen. In het koersdocument staat: Focus op te halen van de aantallen of op de gebieden waar het hardst nodig is, ook als we dan duizend niet halen. Wat is de visie van mevrouw Thomassen? Focus op de aantallen of niet?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Nee, ik vind de aantal, het gaat mij om de kwaliteit en niet zozeer om de kwantiteit, dus dat is iets wat in het koersdocument bespreekbaar is. Ik denk dat het prima is om te kijken waar het snel kan, dan halen we dat naar voren. En op de lange termijn wil ik wel al die bomen in Nijmegen zien, maar als ik nu even niet uit kan, dan kan dat niet uit.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter, in het vorige jaar afgesloten coalitieakkoord stonden we vol trots te vertellen dat we het duizend bomen per jaar. Daar ging het juist wel om die aantallen. Dus binnen een jaar is Stadspartij gedraaid?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Nee hoor, u hoort mij niet zeggen dat ik daar niet wil. Ik doe een beroep op de creativiteit van onze organisatie, maar daar zit ook een bepaalde rekken maar in. Dus als het lukt om die aantallen te halen, ja, heel graag. Maar als het niet lukt, dan moeten we daarvoor begrip tonen. Dat is, volgens mij, wat we hier ons gevraagd wordt, een gedeelde verantwoordelijkheid die ik nog net zo beschrijf.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Gaat u verder.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Dank u. Waar was ik gebleven? Volgens mij neem Winkelsteeg waarover we het college ook suggesties doet in het koersdocument. Stadspartij ziet daar ook knelpunten en risico's. Door flexibel te ontwikkelen kunnen we niet alleen financieel risico's beperken, maar ook beter meebewegen met oplossingen om die knelpunten op te lossen. Volgens mij, val ik in herhaling. Maar goed, beter een keer te veel dan te weinig. Je hebt daar meer tijd voor, participatie en het wegnemen van zorg en het bouwen aan het draagvlak. Naast temporiseren moeten we ook blijven doorpakken en zorgen dat investeringen in de stad door kunnen blijven gaan.

Soms doen we dat door juist meer los te laten en meer vertrouwen te leggen aan de stad zelf. Kijk bijvoorbeeld naar Weezenhof of plein 44, binnenkort hopelijk ook het Kolpinghuis. Het zijn juist dat soort initiatieven die nu nog wel van de grond te krijgen zijn. We plaatsen daarom wel een kritische kanttekening bij de opmerkingen in het koersdocument dat de focus moeten leggen bestaande ontwikkelingen en geen nieuwe moeten opstarten die kleine kruimels en soms ook een manier om juist sneller stappen te maken. En die mogelijkheden moeten we wel, soms een beetje pragmatisch blijven bezien. En dat Nijmegen een ruimhartige sociale stad, is er ook iets om trots op te zijn. Bij noodzakelijke bezuinigingen in dit domein, zoals Stadspartij Nijmegen telkens kritisch opstellen. We blijven mensen helpen die ons keihard nodig hebben, maar tegelijkertijd moeten we ook kritisch naar onszelf kijken. Helpen we met al die regelingen echt naar mensen voorwaarts. Innoveren en verbeteren en het sociale domein mag niet gericht zijn om financiële efficiency, maar efficiency kan wel bijdragen aan innovatie en verbetering met meer resultaat, het werkelijk zorgen dat de mensen lukt om stappen voorwaarts te maken in hun leven.

En waar dat niet lukt, moeten we mensen zeker niet loslaten, maar ook niet overspoelen met experimentele, dure methodes. Ik begon met de wijze woorden van een hele wijze fractievoorzitter en daar sluit ik ook mee af. Ze zei destijds namelijk nog meer wijze woorden. Angst is een slechte raadgever en met die woorden had Stadspartij Nijmegen de toekomst tegemoet, een toekomst waarin we dapper en optimistisch vooruit blijven gaan zonder ons te laten verlammen door angst. Onze stad mag niet stil komen te staan. Laten we onze inwoners als kompas nemen en de juiste koers behouden. Dat kunnen we alleen bereiken als we allemaal op hetzelfde schip zitten en overigens ook de stad niet zien als een peloton, want achter ons aan zit, want volgens mij fietsen we allemaal dezelfde kant uit. Maar goed, dat even terzijde.

Samen kunnen we deze uitdagingen aangaan en de stad creëren waar we trots op kunnen zijn. Laten we verantwoordelijkheid nemen, realistisch blijven en ons richten op het vinden van oplossingen. Met een positieve instelling en een focus op het welzijn van onze stad zullen we succesvol zijn. Laten we samen bouwen aan een beter Nijmegen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, toch nog even een klein vraagje, want in winkelcentrum Weezenhof kwam even ter sprake. In het koersdocument staat dat het college kleinere het project initiatieven overlaat aan de stad en het particulier initiatief. Dat is precies wat er in Weezenhof is gebeurd. Hoe rijmt mevrouw Thomassen deze alinea met wat ze net heeft betoogd?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ik zie de contradictie niet zo, dus misschien kunt u nog herformuleren.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Volgens mij, wilt u meer participatie. En wat u hier wat het college hier, dat precies, het tegenovergestelde namelijk wel, laat het meer over aan de stad en een particulier initiatief.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Nou, een particulier kan ook prima een heel goed participatieproces proces doorlopen, natuurlijk. Dan hoeven wij niet dat de stad helemaal zelf te doen. We zullen er wel op toetsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Dus u bent van mening dat het in Weezenhof goed is gegaan.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ik denk dat het uiteindelijk daar best wel heel zinvolle dingen, het zinvolle dingen uit zijn gekomen door als gemeente dat ook de begeleiden. Maar als we van tevoren als gemeente duidelijke kaders hadden gesteld over wat we van het participatieproces hadden verwacht, was het daar wel beter gaan en volgens mij hebben daar recent ook over gesproken komen daar binnenkort ook nog over door te spreken hoe we dat in de toekomst beter kan.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Voordat we allen een debat over gaan doen...

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Voorzitter...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Het woord. Nog een vraag.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Nee, geen vraag. Eigenlijk een technische missie. Ik ben vergeten een motie in te dienen tijdens mijn termijn. Mag ik dat nu even doen, zonder toelichting van bam indienen en dan kan ik in tweede termijn die toelichten?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, daar kunt u hem net zo in de tweede termijn indienen als u daaraan toe...

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Dat weet ik niet, maar kan dat door het college op gereageerd worden in de eerste termijn.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dien hem dan maar in.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ik dien de motie in een bus voor de nacht. Punt.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Er is ook geen toelichting voor nodig, dus dat scheelt. Mooi. Dan geef ik het woord aan de VVD-fractie de heer Bakker. Jazeker, u hoeft niet hoor, want u hebt wel heel veel dingen gezegd, maar het is aan u, hè. Is aan u.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ik ben er helemaal klaar voor, voorzitter. En ik ben ook blij dat ik nou ook kan reageren op de motie van de heer van Hooft. Ik was daar niet van plan, ik denk ook niet dat ik het ga doen.

Goed, voorzitter, dank u wel. Ik kreeg het koersdocument in de digitale inbox en de eerste conclusie van mij en mijn fractie was van: Goh, wat eigenlijk een weinigzeggend document.

We hadden het beter een duik document kunnen noemen.

En als wij kijken naar de vorige vergadering en naar deze vergadering en haar volgende vergadering en we horen aan wat hier allemaal gedeeld wordt, hoe omgegaan wordt met dit koersdocument ook door de coalitiepartijen dan voel ik me eigenlijk wel daardoor gesterkt in onze fractie, dat zeg maar in die discussie die we hebben gevoerd, dat we hier eigenlijk heel veel kostbare tijd van onze drukke agenda behoorlijk aan het verspillen zijn. We gaan straks een besluit nemen.

Althans, ik heb begrepen dat GroenLinks voor gaat stemmen en dat Stadspartij voor gaat stemmen. Dan zal ik ze een besluit nemen waarvan de coalitiepartijen die zojuist besproken hebben, eigenlijk niet helemaal eens met elkaar zijn wat daarin staat, maar ze weigeren om een motie of amendement in te dienen. Naar

welke poppenkast zitten we hier te kijken? Voorzitter, ik vind het echt doodzonde. En ik vraag me echt af: wat we nou straks hebben bereikt als dit document is vastgesteld? Oké, dat gezegd hebbend, voorzitter. Zien we een paar dingen als VVD en dat is namelijk dat er eigenlijk geen heel erg harde koers wordt gekozen. Alles ligt open.

We gaan er nog een keer goed over nadenken en we zien het bij de begroting. Dan hadden we dit is niet perse hoeven te doen we ook gewoon begroting kunnen bespreken. Wij concluderen daaruit dat eigenlijk GroenLinks, D66 en de Stadspartij verder willen gaan met de pest koers. Die ze het afgelopen jaar hebben ingezet. Wellicht er twee voorbeelden uit waar de VVD echt heel anders naar kijkt, waarbij een andere koers op zouden vragen. Allereerst is dat het woondossier. We zien dat bij Winkelsteeg afgekoerst wordt op een tweede tata-steel achtige of een nieuwe staten tata-steel achtige constructie, waarbij wonen en bedrijven straks niet meer samen kunnen gaan, waarbij we ontzettend veel gedoe gaan krijgen.

De VVD had hier een andere koers voor ogen. Dan hebben we beschreven, hebben we besproken in een debatstuk aan het begin van deze coalitieperiode en daar stond er stonden deze partijen, de coalitiepartijen helaas niet achter. Dat ons wel een koers geweest waarmee we nu verder hadden door kunnen bouwen, waarmee we prognose is misschien wel hadden gehaald. En wij roepen daarom ook op heroverweging dat besluit nog eens een keer en volgt dat plan is het buiten stedelijk bouwen en zorg dat de woningnood wel snel wordt opgelost.

Een ander dossier waar wij een andere koers op zou ervaren en waar we zien dat er eigenlijk nog steeds een pest koers wordt gevaren, is het verkeersdossiers. We hebben het daar vorige vergadering uitgebreid over gehad en als klap op de vuurpijl kregen we een afgelopen maand een nieuw cadeautje daarbij gepresenteerd en dat is straks het benedenstad 30 euro mag vragen of voor gaan betalen voor een parkeerkaart of je nou twee minuten staat of je een hele dag staat, er wordt helemaal leeg geklopt, op de kop gehouden en leeggeschud door deze coalitie. We zien dat er nog steeds gepest wordt op de oranjeringel en op de S-100, dat er gepest wordt rondom het Quack-monument, je staat overal helemaal vast in deze stad. Mensen met een normale baan,

normaal leven, die hier prettig naartoe willen, die kunnen dat niet met deze coalities.

En in de tussentijd worden straks het volgende pers besluit genomen en dat is de auto's van de Heijendaalseweg en de Campus, de D'Almarasweg en de wijk in worden geduwd, waar ze voor meer onveilige situaties en voor meer parkeerproblematiek gaan zorgen. Allemaal koers die de VVD niet zou voeren. Minder parkeerplekken, meer files, meer ellende.

Voorzitter, om dat heuvel te voorkomen heb ik wel goed nieuws voor deze raad en dat is dat de VVD het najaar komt met een met een eigen mobiliteitsvisie een nieuwe wegwijzer voor Nijmegen, waarin we kunnen gaan laten zien hoe het ook anders kan, hoe het beter kan en hoe het met minder pesten hier toch een hele prettige stad kan zijn.

Voorzitter, het mag geen verrassing zijn dat wij tegen dit koersdocument gaan stemmen. En ja, daar wil ik haar toevoerweg aan tegen dit koersdocument stemmen. En ons is wel deze vergadering duidelijk geworden vinden wij heel erg jammer dat GroenLinks als grootste fractie hier er dienst uitmaakt en dat andere partijen straks gaan tekenen bij het kruisje.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Maar er is een interruptie, mevrouw Thomassen.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Komt die later, voorzitter. Ik lees een stukje voor uit een tekst die, meneer Bakker misschien bekend voorkomt. "In een aantrekkelijke binnenstad is er veel ruimte voor voetgangers, fietsers en consumenten. De dromen van een binnenstad die zoveel mogelijk autoluw is, de openbare ruimte zo min mogelijk asfalt, er is voldoende en afwisselend groen, water en fontein en geen voor koeling en de zomer. Blick op straat maakt plaats voor terrasjes bankjes en fraaie speelplekken Nijmegen kent niet veel straten die toegankelijk zijn voor

gemotoriseerd verkeer, een groter gedeelte van de binnenstad autoluw te maken en verbetering van de

veiligheid op straat zorgen voor schone lucht en wordt de openbare ruimte aantrekkelijker." Herkent u deze tekst, meneer bakker?

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Als u heeft verteld waar die vandaan komt, dan kan ik erop reageren.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Die komt uit een initiatiefvoorstel van de VVD en D66.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

In het jaar 1912 of 1898 of 1920, of verklaar u even wat nader?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Nee, die heeft in 2015 samen met D66 ingediend en toen vond u dat een goede koers. Maar waarom vindt u dat nou ineens geen goede koers meer?

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Die vraag kan ik zo voor u beantwoorden, maar ik concludeer dat u er is een tekst uit 2015 citeert en op het moment dat ik überhaupt nog, de deze hele fractie niet zat, er inmiddels twee verkiezingen verder zijn met twee verkiezingsprogramma's verder. Ik vind het mooi dat u dat u dat heeft opgeduikeld. Ik zal kijken of ik in de archieven ook nog ergens iets kan vinden wat men postduif verzonden is en dan u om een reactie daarop vragen. Maar goed, ik zal het u besparen. Ik kan u wel een antwoord geven en dat zal u wel bevredigen. Ik sta er naast ik sta daar nog steeds volledig achter.

Maar, als je auto als je straten in het centrum autoluw maakt, zorg dan dat je niet met zijn allen eerst in de file op de Waalbrug moet staan om in dat centrum te komen. Als je het centrum autoluw maakt, zorg dan dat er voldoende parkeergelegenheid is in en nabij het centrum, waar je niet 30 euro betaald voor een parkeerkaartje, zodat iemand het ook fijn vinden om de stad te komen en dat kan betalen. En dat dat doet deze coalitie niet en dat is pestgedrag en daar sta ik niet achter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Thomassen.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ja, ik vind het fijn dat u heel veel zaken noemt die wij precies met die amendementen gerepareerd hebben in die mobiliteit-transitie, of de agenda waar we het laatst over gesproken hebben. Als u mij toestaat wil ik nog één citaat hier noemen. Wij en dan bedoel ik met wij, wij politici hier. We luisteren ook niet altijd meer naar elkaar als we iets zeggen, wellicht van naar een deel van het verhaal toe en dat doen we dan om ons eigen deel van het verhaal beter uit te laten komen en soms proberen we een andere politieke er zelfs op de één of andere manier op een bepaalde manier neer te zetten, omdat het om zelf op dat moment in dat debat gunstig uitkomt en ik denk dat we daarmee moeten stoppen. Herkent u die woorden?

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Jazeker, dat zijn mijn eigen woorden van, denk ik pak hem beet een jaar geleden en daar sta ik ook nog steeds volledig achter.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Vindt u dan het vreemd van deze gemeenten en de moeilijke opgave waar we voor staan, er iedere keer het woord pesten gebruiken. Vindt u die dan passend?

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, dat vind ik, anders had ik ze namelijk niet gezegd. Ik vind namelijk ook echt pestgedrag dat je 30 euro voor een parkeerkaartje moet betalen en dat je op de files staan overal in de stad wanneer dat niet nodig is. Maar er is een ideologische keuze waar ik niet achter sta en ik vind dat het pesten van normale mensen die gewoon hun werk gaan, die toevallig een auto hebben en hier willen parkeren om ijsje te gaan eten, lunchen of een gezellige dag te hebben. Dus het is geen frame, het is echt mijn intrinsieke mening en zeker de waarheid, als ik kijk naar wat hier in deze stad gebeurt.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Goed! Dat was het? Ja, meneer Bakker. Dank u wel. Nou, dan gaan we vrolijk verder. Dan geef ik het woord aan de D66-fractie mevrouw Bouwmans.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de ambities die wij slechts een jaar geleden in ons coalitieakkoord afspraken, zijn urgenter dan ooit. Ze geven antwoord op de grootste uitdagingen waar wij als stad voor staan: de wooncrisis de klimaatcrisis en de kansengelijkheid crisis. Deze grote opgaven vragen om antwoorden om van Nijmegen een toekomstbestendige stad te maken. Maar laten we eerlijk zijn, we staan er financieel niet goed voor en daar moeten we iets mee. We doen een financieel gezonde stad en organisatie blijven. Het college geeft met dit koersdocument een helder overzicht van de mogelijke keuzes die wij daarvoor als stadsbestuur kunnen maken, want dat we keuzes moeten maken is onoverkomelijk en dat zullen we ook doen. Waarbij, ik zeg het maar meteen, is voor D66 in beginsel alles bespreekbaar, maar we zullen daarbij wel drie uitgangspunten hanteren. Eén: we werken toe naar een sluitende begroting zonder te veel op ambities in te leveren en dat kan ook door te focussen het temporiseren. Bingo kaart is inmiddels vol van mevrouw Den Ouden, onze risico's te verkleinen en te heroverwegen. Twee: De ambities uit het coalitieakkoord geven we vooraf voorhang op bestaand beleid. Dat doen we omdat we die ambities niet voor niets hebben afgesproken. De grote crisis van onze tijd op wonen, klimaat en kansenongelijkheid vragen om echte antwoorden, ook in tijden van schaarste. Drie: We schuiven onze problemen niet af op de volgende generatie. We moeten niet in tijden van schaarste de focus verliezen op een leefbare toekomst. Te vaak sneuvelen hierdoor lange termijnplannen waardoor juist de toekomstige generaties het nakijken hebben en straks onze puinhoop moeten opruimen als het allemaal niet te laat is. Maar ik kan het dan een tandje minder. Ik wacht heel even, want ik zie een interruptie.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Uitgangspunten geformuleerd. De heer Bakker een interruptie.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, ik heb inderdaad drie uitgangspunten gehoord. En ik zie er in het raadsvoorstel vijf staan, waarvan er eentje zelfs helemaal nieuw is, dus ik ben eigenlijk benieuwd of onvoorzien komt dat nog hoor, maar dan kunt u dat heel snel beantwoorden. Of u nog achter de uitgangspunten in het voorstel staat of achter de uitgangspunten die u zojuist zegt?

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Ja, nee, ik kan ik onderschrijf inderdaad de uitgangspunten in het koersdocument, maar ik noem er nu drie die voor mij extra belangrijk zijn en daar zal ik ook de komende begroting aan toetsen.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Dat is helder, maar één van die uitgangspunten die staat niet in het koersdocument. Gaat u die er dan inzetten nog met een amendement? Of is dat, net als wat ik

aan de heer Lokker net vroeg, een lege huls?

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Nee, maar ik... Ja, dat is wel goed dat u dat vraagt, want u zegt: als u geen motie of amendement indient en dan doet doen uw woorden er in deze zaal niet toe. Nou zo heb ik hier in de afgelopen vijf jaar eigenlijk nooit gestaan als ik dat eerder had geweten, dan had u van mij wat meer motie van amendement het kunnen verwachten.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Ja, dank u wel. Want, dan kan ik dat gelijk kan ik dat even verhelderen, want dat is helemaal niet mijn bedoeling. Uw woorden doen er zeker toe. Maar op het moment dat er een besluit voorligt en u wil een ander besluit, bijvoorbeeld het toevoegen van een uitgangspunt, dan is dat meer dan een dan woorden, dan is dat een besluit en dan is de spelregel juist in deze Raad dat dat inmiddels een amendement gaat, want anders is het inderdaad, zijn dat wat woorden, maar dan is het niet echt dat ligt niet vast, dan is dat geen besluit van de Raad.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Nee, ik op zich snap ik wat u zegt hoor, maar u heeft ook in het koersdocument in de inleiding kunnen lezen dat het college echter van het plan is om met dit koersdocument het gesprek aan te gaan met deze Raad, het debat te voeren, met deze Raad ook bereid is om haar heel goed naar te luisteren, naar het gesprek in deze raad en dat is volgens mij wat we hier vandaag doen. En ik ken dit college als iets anders dat ze onze woorden allemaal graag naar één misschien liever dan anderen, maar daar hoort daar luisteren graag naar en ik heb er vertrouwen in dat ze die woorden op een goede manier wegen en meenemen op het moment dat zij de begroting gaan samenstellen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Nee, dat ga ik niet meer doen meneer Bakker, want de heer Eigenhuijsen zit al een tijdje te wachten. Dus, wil ik de kans geven aan u. Nee, dat mag u niet op dit moment. U heeft wel heel wat vervolgvragen gesteld. De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ik zat niet te wachten. Maar toch, bedankt dat u mij het woord gaf.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Als u eigenlijk geen vragen nee, dan...

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ik heb zeker vragen. Maar ik heb zeker, ik heb heel veel vragen, maar dat mag ook wat later hoor, mevrouw Bouwmans...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Nou in alle ernst, we kunnen natuurlijk hier het spel blijven spelen met wie de meeste vragen wil stellen, maar daar wordt niemand vrolijk van. Dus als u vragen heeft meneer Eigenhuijsen, en dat snap ik aan, want u stak eerder uw hand op. Dat moet u dan ook n u niet ontkennen. Dan krijgt u nu de gelegenheid.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Dank u wel, voorzitter. Ik hoor, mevrouw Bouwmans zeggen, tenminste nee, ik ga het gewoon even vragen of ik het goed heb gehoord dat mevrouw brand Bouwmans bereid

is om in alle richtingen te zoeken?

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Ja, dat klopt.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Dus ook te bezuinigen op de niet wettelijke taken, ook het accepteren van wachtlijsten en ook het instellen van budgetplafonds. Dat is voor mevrouw Bouwmans bespreekbaar?

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Kijk, als u mij vraagt, is het mijn lievelings, dan zeg ik op een aantal zaken die u noemt natuurlijk nee, maar ik vind dat we op dit moment niet de positie zijn om nu alles te gaan afknallen en het risico te lopen, zeker omdat er natuurlijk nog helemaal geen hele duidelijke financiële onderbouwing onder zit, om dan uiteindelijk met weinig aan te komen. Dus daarom zeg ik: ik ben daar voorzichtig mee. Ik vind op dit moment nog alles bespreekbaar.

Uiteraard ook mijn voorkeur heb, maar in beginsel is voor mij alles bespreekbaar en natuurlijk heb ik ook zo mijn stokpaardjes die niet zomaar laten vallen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter? Die snap ik. Dat is volgens mij een prima antwoord. Alleen, op het moment dat u de ruimte geeft waar zit dan waar zit dan uw platform? Waar zit dan uw rode streep? Wanneer gaat het college uw rode streep over als ze budgetplafonds willen gaan instellen of als zij wachtlijsten willen gaan instellen of als zij de niet-wettelijke taken willen gaan schrappen? Voorzitter, het doel van de zoekrichtingen is kostenreductie. En ik heb, mevrouw Bouwmans als iemand die daar zeker niet kostenreductie wilt doen door de kwetsbare aan te pakken. Dus waar is uw rode lijn of groene lijn?

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Nee, nou, volgens mij kent u me wat dat betreft inderdaad goed. Nee, kijk, ik kom daar overigens zo nog over te spreken over het sociaal domein, maar heel kort alvast een antwoord en dan zult u me daar verder nog horen in het vervolg. Maar, ik denk echt dat er in het sociaal domein ook een tandje minder zou kunnen. En dat betekent niet dat ik zeg: Hè, er mogen wachtlijsten zijn, helemaal niet, nogmaals, niet mijn lieveling. Maar ik denk dat er echt andere mogelijkheden zijn waar we echt naar kunnen kijken, om op alle fronten op alle programma's de kosten eventueel te drukken, mocht dat nodig zijn.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Dan nog één keer, voorzitter, want. Ik wil ik wil ik wil graag duidelijk hebben, voorzitter, maar dan weet ik nog niet waar u een rode lijn zit, want het gaat om het gaat om kostenreductie. We gaan dus minder geld uitgeven, met als gevolg dat de eerstvolgende burger die aanbouw bij een budgetplafond niet meer geholpen wordt. We gaan het zien...

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Dat zeggen we niet dat het, ja, dat dat is één van de denkrichtingen die bespreekbaar is.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Die voor u bespreekbaar.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Maar ik kan u nu al vast zeggen...

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voor u is dat bespreekbaar...

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Hé, wacht even. Ik kan u nu al zeggen dat dat wettelijk gezien niet eens mag, dus je kunt niet zeggen na een budgetplafond dat er dan iemand aanklopt, oh ja, sorry maar het plafond hebben we gister bereikt. Maar goed. Staat u mij toe om gewoon even door te gaan met mijn spreektekst en dan kom ik nog terug op het sociaal domein en daarbij is onze uitgangspositie dat we natuurlijk, zoals u van Nijmegen mag verwachten, dat er te allen tijde zullen blijven staan voor de mensen die dat het hardst nodig hebben. Maar voordat ik dat doe, voorzitter, ga ik gewoon even verder met mijn tekst en dan komen we daar zo op. Waar kan het dan een tandje minder? Door planontwikkeling niet planontwikkelingen niet per definitie in eigen hand te houden, maar ook soms over te laten aan de markt, zal ons risicoprofiel substantieel verbeteren. We laten zo middels wat misschien spannend is, waar we houden nog steeds voor een groot deel regie, waardoor we kunnen blijven sturen op meer en vooral ook meer betaalbare woningen die zo keihard nodig zijn. Maar laten we ook eens kritisch kijken naar het sociaal domein. We doen als stad veel meer dan wettelijk moet en laat ik duidelijk zijn, daar staat Nijmegen om bekend en daar ben ik trots op. Maar door alle genereuze regelingen die we in de afgelopen jaren hebben bedacht, zijn we wellicht niet altijd op de meest efficiënte manier bezig om die inwoners die het hardst nodig hebben, vooruit te helpen. Dit koersdocument geeft nog geen goed financieel beeld van de verschillende besparingsmogelijkheden om nu al scherpe voorkeuren uit te spreken. Maar als er minder geld beschikbaar is, moeten we nog meer dan voorheen kijken hoe we het geld zo besteden dat de impact het grootst is. En dat zal ook betekenen dat het af en toe een tandje minder zou moeten, waarbij voor D66 het doel blijft staan dat iedereen in onze gemeente op een zinvolle manier mee kan doen. D66 is...

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, ik weet natuurlijk niet of mevrouw Bouwmans, dank u wel, voorzitter, dan nog verder gaat over het sociaal domein, maar ik dacht ik te horen, dat punt dus ik zou graag een vraag aan u stellen. Ik hoor u zeggen, ik ben wel blij dat u daar als D66 heel open en eerlijke over bent. Het kan een tandje minder in het sociaal domein. Daar verschillen onze partijen, denk ik, van mening en dat is niet erg. Maar dat vind ik jammer. Maar zo ik nodig u uit om ook anders daarnaar te kijken.

Maar ik vind het eerlijk dat u dat zegt. En ik ben heel erg benieuwd: waar denkt u dan aan? Kunt u daar iets meer over zeggen? En dat is een andere vraag en dat was eigenlijk op aansluiting van de heer Eigenhuijsen. Ja, ik constateer dat er hier drie coalitiepartijen zeggen waarvan er één partij zegt: dat bent u D66, alles is bespreekbaar. Ik zie GroenLinks, die zegt: nee, onze ambities, daar komt niemand daar, dat doen we. En ik zie de Stadspartij die eigenlijk zegt: Ja, nou ja, goed, alle ambities, ja, moeilijke keuzes, we moeten het samen doen we zien wel. Ik chargeer een beetje, maar ik ben heel benieuwd hoe u dat ziet als coalitiepartner zou u daarop kunnen reflecteren? Dank u wel.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Even kijken, u stelt eigenlijk twee vragen. Om met die laatste te beginnen. Kijk, realistisch zijn is voor mij niet per definitie hetzelfde als alle ambities uit het coalitieakkoord bijstellen. Het betekent wel in deze huidige tijd dat je inderdaad om ambities moet bijstellen maar dat kunnen we wat mij betreft ook oude ambities, zijn oude plannen zijn. Maar het betekent vooral dat we keuzes moeten maken en prioriteiten moeten stellen. En volgens mij heb ik dat ook alle partijen horen zeggen en ik zeg namens D66, ik sta hier met een open houding in.

Voor mij is alles bespreekbaar, dat wil niet zeggen dat ik alles leuk vind wat hier staat en dan reageer ik nog heel eventjes op. Wat zijn dan wat concretere dingen? Kijk, ik heb net gezegd: volgens mij, moeten we blijven focussen op waar je voor onze inwoners het grootste verschil maakt, het verschil maakt. En ja, ik denk helemaal niet dat we zo heel ver van elkaar af staan wat betreft ons sociaal beleid, in uitvoeren en in inhoud, maar ik denk wel degelijk dat je met minder geld, met minder middelen hetzelfde zou moeten kunnen bereiken. Het is vandaag al even gegaan, bijvoorbeeld over die doorbraak aanpakken. Kijk, je moet wat ons betreft niet gezinnen allemaal tegelijkertijd gebruik laten maken van vijf, zes, misschien wel zeven gemeenten, gemeentelijke regelingen. Als uit alle onderzoeken blijkt dat het helemaal niet zoveel zin heeft om in te zetten op jeugdzorg of op zorg, als mensen die in de schulden zitten daar gewoon nachten wakker van liggen, dan moet je eerst die schulden aanpakken voordat je heel veel geld en middelen in die gezondheid van die inwoners steekt.

En ik denk dat we daar echt wel creatiever en goed naar kunnen kijken. Wij hebben overigens en dat is de laatste is het is meer een vrij lang antwoord, het besef ik me wel, maar goed, ook omdat de heer Eigenhuijsen er al naar vroeg. Kijk, wij hebben dit natuurlijk in het verleden ook al laten zien. We hebben vier jaar geleden ook fors moeten of

vijf jaar geleden fors moeten bezuinigen op dat sociale domein. Dat hebben we gedaan. Dat hebben we in vier fasen is gedaan en ik ben er echt van overtuigd dat we daarop niet in kwaliteit hebben ingeleverd, dus ik heb er echt vertrouwen in dat we dat moeten kunnen. En nogmaals, ik spreek het hieruit wat D66 betreft, wij blijven er gewoon staan voor de mensen die dat het hardst nodig hebben in deze stad.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, gaat u verder.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Ik moet heel even kijken waar ik ook al weer was gebleven. Ja, D66 is niet getrouwd met precieze cijfers en jaartallen, ja, we moeten ambitieus blijven op onze klimaat klimaatplannen moeten Nijmegen blijvend drastisch vergroenen om onze stad nu en in de toekomst leefbaar te houden. En hier is al even over gegaan, maar ik vind dat dat al als dat betekent dat we de komende tijd niet duizend bomen per jaar planten, maar ons bijvoorbeeld focussen op de plekken waar dat echt het hij alle hardst nodig is en dan nog steeds grote stappen zetten, dan gaan we volgens mij nog steeds de juiste richting op.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Eens, hè, los van dat het in het coalitieakkoord wel er specifiek duizend staan. Maar mag ik dan vragen word dan de focus op het aantal bomen of wordt de focus het bedrag dat we ervoor gaan? Want het is wel een bezuiniging natuurlijk en we hebben één miljoen euro voor duizend bomen per jaar. Gaan we dan zeggen: Het wordt 800 duizend euro en dan zien maar hoeveel bomen voor krijgt of wordt het 800 bomen en kost 800 duizend euro?

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Ja, weet je, zo concreet zou ik eigenlijk helemaal niet willen worden. Ik probeer eigenlijk met hetgeen wat ik zeg aan te geven, nogmaals dat wij met een open houding deze wedstrijd ingaan richting de begroting. En natuurlijk is dit niet één van mijn lievelingsmaatregelen. Maar, ik denk wel, gezien de huidige stand van zaken, dat we overal naar moeten kijken en dus ben ik ook bereid om te kijken naar ja, kan dat daar

bijvoorbeeld niet een tandje minder, maar wat mijn focus dan zou willen, zij niet zozeer die aantal op duizend, natuurlijk, dat hebben wij ook gezegd in het coalitieakkoord, ik sta daar ook achter. Maar jullie weten ook allemaal, we hadden wel even net een andere financiële paragraaf nog tijdens het coalitieakkoord, dus dat. Ja, de focus blijft, dat we die stad moeten vergroenen maar ik kijk dan liever naar de meest versteende gebieden in onze stad, die dat echt op dit moment dat alle hardst nodig hebben, dan dat ik me echt vastbind aan die duizend bomen per jaar, want ik denk echt dat dat zonde is.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, meneer Eigenhuijsen één keer, want ik...

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

De vraag is: Gaan we dan focussen op een aantal? Of gaan we focussen op een bedrag?

Want het is een bezuiniging, hè.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Ja, nee...

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Het duurste is in de versteende gebieden bomen neerzetten. Heeft meneer Lokker in de Gelderlander nog gezegd, dat is het aller duurste.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

En als de heer Lokker het in de Gelderlander heeft gezegd, dan is het waar. Goed, volgens mij. Ik kan dat eigenlijk niet duidelijker zeggen dan dat ik heb gezegd. Het is het koersdocument als is op dit moment financieel gezien nog niet concreet genoeg. Dat ik daar ook echt een heel concreet antwoord op kan geven. Maar ik ben in ieder geval bereid om ernaar te kijken en wat mij betreft pakken we vooral de meest versteende gebieden aan en blijven we ons niet per se vastpinnen op die duizend bomen per jaar. Goed. Natuurlijk is het ook mooi om eerder dan de landelijke afspraak van 2050 energieneutraal te zijn, maar wat ons betreft voor ons helemaal niet blind te staren op zo een jaartal. Ik wacht heel even. Het uitvoeren van ons.

Volgens mij, wat volgens mij nodig is, is dat we ons niet blindstaren op papieren ambities en op aantallen en op data maar volgens mij moeten we gewoon doorgaan met die ingeslagen weg van echt aanpakken. Het uitvoeren van het onlangs vastgestelde energiebesparingsplan waarmee we onze woningvoorraad gaan isoleren en onze huishoudens in Dukenburg van het gas af halen. We focussen ons op concrete stappen die nu impact hebben en bijdragen aan een groene en duurzame stad voor de toekomst. Laten we er scherpe keuzes maken, maar laten we toch ook en vooral beseffen dat we het hoofd moeten bieden aan de woonklimaat en kansengelijkheids crisis en dat dat topprioriteit nummer één moet blijven. Tot slot, voorzitter, in dit debat is tot nu toe veel gesproken over met name de financiële schaarste waar we nu mee te maken hebben.

Maar in dit koersdocument las ik tussen de regels door ook een andere noodkreet. Alle plannen die wij maken, alle ambities die wij formuleren, vragen om financiële middelen, maar ook om uitvoeringskracht en we zien nu dat het ook daar op verschillende manieren knelt. We zien ernstige krapte op de arbeidsmarkt en een gebrek aan personele capaciteit om onze gemeentelijke, om ons gemeentelijk beleid fatsoenlijk uit te voeren. Onze organisatie piept en kraakt. Vacatures worden niet ingevuld, de werkdruk in onze organisatie wordt als zeer hoog ervaren en onze keihard werkende ambtenaren vallen steeds vaker om. Ik voel me verantwoordelijk om daar ook als gemeenteraad bij stil te staan. Laten we ons realiseren dat alles wat wij hier bedenken ambtelijke capaciteit kost en dat onze plannen, de één nog mooier dan de ander, soms makkelijker bedacht zijn dan uitgevoerd.

Laten we kijken hoe we samen de komende tijd richting de begroting noodzakelijke keuzes gaan maken. Deze uitzonderlijke tijd vraagt bestuurlijke verantwoordelijkheid van ons allemaal. Samen met onze inwoners maken wij onze stad en ik vertrouw erop dat we die stad van ons weer op de juiste koers gaan krijgen. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ik heb een mijn vraag aan mevrouw Bouwmans want ja, ik begon er in mijn termijn ook over de krapte op de arbeidsmarkt. Maar ik hoor het uw partij meerdere lagen vaker zeggen in deze Raad: we moeten zuinig zijn op het ambtenarenapparaat en dat onderschrijf ik volledig. En tegelijkertijd zijn wij als Raad hoogste bestuursorgaan van de stad en moeten we natuurlijk kijken hoe we met onze plannen de stad beter maken. En daar ben ik met u eens. Maar ik vind ook vindt u het niet, dan soms te makkelijk door te zeggen: ja, Raad moet ook niet te veel plannen maken. Want als er is te weinig capaciteit.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ik moet toch vragen om, aan iedereen hoor om de betogen bij het stellen van vragen toch wat te beperken. Er zijn vier partijen die zo meteen ook nog aan het woord komen. Het college moet nog reageren. Het komt debat denk ik ten goede als de vragen toegespitst worden, dus ik nodig u uit...

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, voorzitter, het spijt me, ik ben het niet met u eens, maar ik zal wel aan uw oproep tegemoetkomen. Laten we dat als compromis zeggen. Maar ik ben het niet met u eens. Ik ga over mijn eigen woorden en ik was aan de bezig om een vraag te stellen aan mevrouw Bouwmans en volgens mij gaat dit debat wel ergens over en ik ben blij dat we dit debat met elkaar kunnen voeren en is er geen spreektijd. Uw vraag is helder. Ik had u vragen gesteld.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Nee, natuurlijk, ik weet heel goed waar wij raadsleden toe op aarde zijn. En natuurlijk moeten wij het college blijven controleren en natuurlijk moeten wij bijsturen waar nodig. Dat is allemaal waar, maar ik denk wel dat de huidige tijd vraagt aan ons dat er deze stadsbesturen. En ik denk dat dat dat gewoon iets is wat we ons allemaal moeten realiseren, dat nogmaals, ieder iedere vraag, iedere motie et cetera ambtelijke capaciteit kost. Dat is ook niet erg, want daar zijn die mensen dan weer voor op aarde.

Ik weet eigenlijk niet waarom deze metafoor de hele tijd gebruikt. Maar goed, ze doen hun best.

Dit wordt er echt niet beter op. Ja, precies. Wat ik eigenlijk probeer te zeggen is: denk dat het echt wel belangrijk is om ons allemaal te realiseren dat deze stad bestuurt moet worden.

Dat is eigenlijk het belangrijkste antwoord: dat we realiseren dat die organisatie van ons piept en kraakt en dat we nog met zijn allen zo een grote ambities maar kunnen hebben. En noem het allemaal maar dat het wel uitgevoerd moet worden en dat het liefst op een fatsoenlijke manier.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, dan is het woord. Ik denk de heer de Gram namens de Partij voor de Dieren.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Ik was eigenlijk ook in de veronderstelling dat wij hier waren om een koers en het document te bespreken waarin wij als raad, met moties en amendementen een koers kon bepalen waaraan de hand van het college de begroting kon gaan opstellen en waaraan bij verder konden bespreken. De open houding van college is heel mooi, maar ik denk dat we echt wel wat dingen benoemen waar we wat oproep kunnen doen aan het college om zich aan te houden. En als

Partij voor de Dieren identificeren wij ons heel erg met het begrip Time Rebel. Een term die is geïntroduceerd en het boek de goede voorouder van de filosoof roman.

Ik zag ik niet geheel toevallig de partner van de Kate Raworth, de schrijver van 'Doughnut Economics'. Een time rebel denk niet alleen aan het hier en nu. Mijn collega van D66 noemde het ook al bij de dagelijkse beslissingen, maar kijkt vooruit, niet naar volgend jaar, niet naar de komende vier jaar, maar de komende zeven generaties in de toekomst, want de acties die wij nu kiezen, hebben een drempeleffect in deze verre toekomst. Hij maakt de vergelijking met de oorspronkelijke bewoners van de regenwouden in Brazilië, die zich afvroegen: Zou je een speer in het bos in het verte werpen als je wist dat je onmogelijk iemand die aan dat bos loopt, zou doden? Zo moeten wij ook nadenken over de toekomst van onze stad en de toekomst van ons generaties na ons en daarmee de koers van onze stad en hoe we onze begroting invullen.

Er wordt een aantal keer genoemd dat er niet naar jaartallen moeten kijken, dat we er langer over kunnen doen, 'temporiseren' hoor ik. Ik had eigenlijk gehoopt dat het college dit niet zou doen, dat ze niet dingen zoals duurzaamheid zouden gaan uitstellen. Er wordt een bokkensprong gemaakt als reactie op de waan van de dag. Het gaat nu even minder en direct wordt de suggestie gedaan de geldkraan dicht te draaien op allerlei onderwerpen ook op belangrijke zaken die daadwerkelijk effect hebben op de generaties na ons. De versnelling van duurzaamheidsambities het jaartal loslaten van de energieneutraliteit. Biodiversiteit groen in de stad wordt expliciet genoemd als mogelijke bezuinigingen.

Juist nu, nu we met onze Raad de nota de noodtoestand uitroepen voor klimaat en biodiversiteit. Juist nu steeds meer onderzoeken aantonen hoe belangrijk het is dat onze klimaatdoelen aanscherpen en versnellen en dat onze biodiversiteit behouden en vergroten. Minder dan een maand geleden nog kwam uit nieuw onderzoek naar voren dat we nog maar zes jaar hebben om de anderhalve graad opwarming te voorkomen, nog maar zes jaar voor de beeldvorming. Dat valt in de periode van het volgende college in ieder geval als dit college de periode volmaakt, hoewel.

Misschien is dat genoeg. Korte termijn voor de vier jaar is politiek om te kunnen vatten. Zes jaar, zes jaar om alles te doen om de uitstoot kunnen verminderen, als wij al zeggen dat wij een tandje minder doen als het financieel even tegenzit, wie zijn wij om andere op hun verantwoordelijkheid te wijzen? We zouden nog meer moeten doen. We

zijn het ermee eens dat het belangrijk is om alle activiteiten te heroverwegen en dus ook de klimaat en biodiversiteit ambities of deze nog voldoende bijdragen aan het behalen van de doelen, maar deze zou er zeker niet moeten worden overwogen als bezuinigingsopties als er geld vrijkomt bij deze doelen of ambities, zouden er met deze moeten worden gestart, moet worden gestoken in meer en andere duurzaamheid oplossingen. Daarom dienen wij het amendement in noodtoestand niet bezuinigen. Het doet ons deugd dat het college wel inziet dat een groei nastreven niet altijd de beste optie is, dat nieuwe tegen de grenzen van zijn groei aanlopen doordat natuur, infrastructuur overbelast raken door stikstof en grote energievraag, hoe kun je dan de beschikbare ruimte zo verdelen dat we een duurzame en klimaatbestendige stad worden en blijven? Dat moet de vraag zijn van groeiambitie ambitie naar groei faciliteren voor een gezonde stad. We hoeven niet altijd groter en meer te zijn als niet binnen de draagkracht van de aarde en onze eigen systemen past, verbruiken met elkaar al meer dan er is meer spullen, meer energie en ook meer ruimte.

De ruimte die wij willen gebruiken voor woningen, uiteraard betaalbare woningen voor iedereen om te wonen. Er zijn verschillende opties die worden genoemd, en wat ons betreft, wat de partij voor de Dieren betreft, zijn dingen die inbreiden en optoppen de best de opties. Want ondanks dat we als raad en als stad hebben besloten om niet op Veur-Lent te bouwen, komt deze optie toch weer voorbij om een begrotingsgat te dichten, is dat een visie op de toekomst? Groen volbouwen, ondanks de wens van onze Raad en de stad. Het lijkt mij duidelijk dat deze optie. Alleen als een steek onder water is toegevoegd. Eigen schuld, dikke bult. Een begrotingsgat doordat wij dat niet willen bouwen. Ik dat hij denkt dat de generaties na ons dat ook zouden zeggen als we het Veur-Lent volbouwen en we klagen over hoe mooi het gebied vroeger was als loon tussen noord en zuid. Ook dienen wij graag de motie van SP, mede in meneer van Hooft, was even vergeten dat wij die mede-indienen voor de nachtbussen. Want wij zijn voor een kwalitatief hoogstaand, openbaar vervoer en een goed netwerk van openbaar vervoer, juist om te zorgen dat mensen makkelijker uit de auto gaan en andere manieren van vervoer kiezen.

En zo zien we meer bezuinigingsrichtingen die worden geopperd of als optie worden voorgeschoteld die we niet kunnen steunen. Als er nou in het document richting hadden gestaan die er daadwerkelijk benoemd werden, als dit gaan we in de begroting uitwerken hadden we al daar meer meegekund. Er staat ook namelijk dat de regelingen verdwijnen, eventueel die eventueel een grote impact op dierenwelzijn kunnen hebben. En dan zijn wij natuurlijk niet te juichen aan de zijlijn, maar het is niet duidelijk welke regelingen dat aangaan zijn.

Dat moeten we land tijdens de besprekingen voor de begroting zien. En dan sluit ik me aan bij mijn mede oppositieleden dan houden we dat beter in de besprekingen voor de begroting kunnen doen. En dierenwelzijn is altijd nog het ondergeschoven kind. En dan zouden we het nu weer terug uitkleden terwijl er nog weinig gaten zien, zoals bij het ondersteunen van mensen met financiële problemen bij betalen van de dierenartskosten is een speculatie van commerciële partijen en de algemene inflatie kunnen mensen die een huisdier hebben de spoedeisende hulp voor metgezel niet betalen. Daarom dienen we opnieuw de aangehouden motie vergoed dierenartskosten voor mensen in financiële nood in, waarin we oproepen om mensen financieel te ondersteunen bij deze acute hoge kosten, zoals medische hulp aan deze dieren niet hoeft te worden uitgesteld met onomkeerbare gevolgen.

En deze motie dienen wij in, samen met CDA. En hoe gaan we dat betalen? Denkt u dan. Nou. Daarom dienen we graag ook het amendement van de PV Partij van de Arbeid mede in, want het de coalitie wil alles tegen het licht te houden, behalve meerkosten of meer inkomsten binnenhalen om bepaalde financiële gaten te dekken. Deze knop om aan te draaien moeten we ook in de hand te houden om de lasten te kunnen verhogen, niet voor de mensen die het niet breed hebben, maar wel voor de schouders die best iets meer last te kunnen dragen in deze financieel onzekere tijden. Voorzitter, u merkt dat we kritisch zijn op het koersdocument er wordt veel gestrooid met mogelijke bezuinigingsopties en nergens wordt echter gekozen, maar er wordt wel op of voor ons belangrijke punten expliciet met de bezuiniging bedreigd.

Daarnaast wordt de optie om inkomsten te vergroten buitenspel gezet, juist aan de als aan de bezuiniging kant wel ogen, alle mogelijke mogelijkheden open worden gehouden. Dit document zwabbert en mijn collega zei dat het juist zo is waar, als we dit niet delen, nou voor mijn gevoel is waar we dit heel erg. Hij geeft in onze ogen geen enkele koers, behalve naar een anderhalve graad opwarming in 2030. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer van Luik, CDA.

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

Ja, voorzitter, voor het eerst dat ik hier mag staan om een bijdrage te leveren achter het kathedraal en dat voelt toch als een hele er op deze positie. Voorzitter, volgens het CDA zijn dat drie zaken belangrijk voor de koers van Nijmegen. Het beleid van de gemeente direct bij aan het zijn van een leefbare stad, een betrouwbare overheid en het zijn van een stad met bestaanszekerheid voor inwoners. En langs die lat zullen wij de koers van het college leggen. En voorzitter, we moeten ook eerlijk zijn naar onze inwoners.

De economische toekomst voorlopig ziet er niet rooskleurig uit. Landelijk en in de gemeente niet. De tijd van rente lenen met positieve rente, die is voorbij, inflatie en hiertoe de oorlog. De rente stijgt, de Rijksoverheid gaat minder geld uitgeven en daarom gaan ook de gemeente inkomsten achteruit, nog naast het financieel. Er zijn waar gemeentes in 2026 in gaan lopen. Voorzitter, we bereiken een tijd van anders politiek bedrijven. De afgelopen jaren als politiek vooral een kwestie van wat gaan we nog meer doen bovenop de aanliggende plannen. En nu bereiken we een fase waarin politiek echt keuzes moet maken in schaarste. Dat betekent ook een appel voor de politiek.

Een appel om de stad, ook door te geven aan de mensen die na ons moeten besturen, belasting betalen en regeling ontvangen.

Eén jaar geleden, voorzitter en collega's zeiden ook al voor mij lag er een coalitieakkoord waar

coalitiepartijen jubelend mee in de handen stonden. U kunt zich vast nog wel herinneren. Vol ambities, ze zouden dat wel even fixen en zijn handen de hondenbelasting afgeschaft. Maar, voorzitter, ten tijde van het coalitieakkoord en ook bij de bespreking van de eerste begroting van dit nieuwe college heeft mijn fractie bij monde van fractievoorzitter Marjolijn Mijling al de zorg uitgesproken dat we aan de vooravond stonden van het financieel zware tijden en dat is helaas uitgekomen zo zagen we ook bij de dramatische jaarrekening met ruim 60 miljoen verlies voor de gemeente. De komende jaren moeten we een structureel verlies van meerdere miljoenen opvangen.

Voor onze fractie kan het niet als een verrassing, maar schijnbaar wel voor de drie coalitiepartijen en dit college. Er is één partij nu in deze coalitie die best verbaasd mag zijn. Maar er zitten ook twee partijen in deze coalitie voor wie er toch geen verrassing zou mogen zijn. Terug naar het koersdocument. Toen we het in de fractie bespraken, kwamen de volgende termen voorbij: wollig, vlees, noch vis, het stuk wordt steeds vaker, het klinkt als een startnotitie en zo kan ik wel even doorgaan, voorzitter.

Het college geeft nauwelijks maar een summier inkijkje in de keuze die ze denkt te moeten maken later dit jaar, bij de begroting en er wordt gesteld dat de ambitie staan en men deze handhaven, maar tegelijkertijd wordt voorgesorteerd op wijzigingen binnen de programma's, want we moeten heroverwegen en temporiseren. Een woord voorzitter wat een deel van mijn fractie moest opzoeken om de context van te begrijpen en volgens ons als CDA-fractie zouden onze inwoners ook veel eerlijker zijn om het beestje bij de naam te noemen. We gaan keuzes en bouwprojecten uitstellen en op de lange baan schuiven. Er worden geen keuzes gemaakt. Ik noem een paar voorbeelden van deze dilemma's met mogelijke keuzes. Maar die het college dus niet maakt. De winstwaarschuwing die geplaatst wordt over duurzaamheid, die verbaast ons.

Verbaasd dat het college de versnellings ambitie op het gebied van duurzaamheid uit te stellen voor ons gevoel druist in tegen alles wat de ambitieuze wethouder van Elferen, niet alleen van financiën, maar ook duurzaamheid tot op heden heeft gedaan. En dat er aangegeven wordt dat we zouden kunnen stoppen met kansengelijkheid dat is voor het CDA onbespreekbaar. Waarom zou er juist op deze termijnen moeten bezuinigen? Want Nijmegen, zorg, die vooruitstrevende stad die duurzaamheidsdoelen gaat halen en die inclusief is.

Het college legt dilemma's voor, maar maakt de keuzes niet en wat het CDA betreft, stappen we van bij de zomer af dat wij daar wel helder zijn. Verder geeft het college ook geen inzicht in welke keuzes denkt te maken bij de begroting, en mijn collega zei...

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Voorzitter?

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

Dat hij ook al het blijft gissen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Interruptie van mevrouw Bouwman.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Ja, ik dacht ik laat hem gaan, hoor, maar hij is meneer van Luik zegt nu wel al drie keer. Hij, ja, beschuldigd het college dat het college geen keuzes maakt. Maar volgens mij is het college toch heel helder geweest: "wij geven een breed pallet dit zijn denkrichtingen wij waar we het met uw Raad over willen hebben." En we vinden het belangrijk om binnen dat palet uw mening te horen. En dat is, volgens mij, wat er vanavond gebeurt en dan kunt u wel de het college de schuld geven. Ja, u heeft u maakt geen keuze, maar volgens mij zijn wij vandaag met elkaar over praten, van welke richting we het college willen meegeven. Bent u dat met mij eens?

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

Nou, voorzitter, volgens mij mijn voorgangers hiervoor zeiden dat ook al. We stellen hier een besluit vast. Het is niet de startnotitie waar we zo even over praten en het is wel makkelijk om, als we praten over bezuinigingen, dat het ook een concreet voorstel van het college ligt. Ik sta hier natuurlijk ook voor het eerst, dus ik heb ook even in de stukken teruggekeken en in 2019 zag ik bijvoorbeeld dat mijn fractie het college gecompimenteerde met de balans die het college zocht tussen de kostenreductie inkomstenverhoging zonder lastenverzwaringen en financiële techniek. Maar ja, ik heb gezocht naar keuze van het college en ik kon die niet vinden. En hoe kunnen we niet kijken of die in evenwicht waren? Dus, ik zie alleen een menukaart aan dilemma's, maar ik zie geen keuzes van het college. Dus op evenwicht en balans kunnen wij zo niet toetsen. Vandaar dat ik daar ook zo kritisch op ben. Dan moet ik even kijken waar ik gebleven was. Het blijft dus gisteren voor ons, maar wat het college wel duidelijk aangeeft is dat er geen lastenverzwaring plaats zal vinden en dat zijn wel stoere uitspraken. Voorzitter, het CDA is daarom ook heel benieuwd hoe het college denkt er structureel verlies van meerdere miljoenen op te vangen, maar wel denkt alle ambities waar te maken en dan ook nog eens geen belastingen te verhogen. Dat we vooropstellen voorzitter, dat ook het CDA absoluut geen fan van lastenverzwaring. Daarbij dient wel realistisch plan van ambities te worden gepresenteerd. Wellicht dat het CDA Nijmegen wat kan leren van deze boekhoudkundige creativiteit, maar we zullen er eenieder geval kritisch op zijn bij het lezen van de begroting. En, voorzitter, het college vraagt dus met dit raadsbesluit voorstel om ons om een carte blanche te geven met deze uitgangspunten het college geeft een lijst aan dilemma's zonder keuzes te maken, een menukaart vol dilemma's.

En ik vraag daarom ook aan mijn raadscollega is: hoe realistisch is het om een sluitende begroting te maken op basis hiervan, als we tegelijkertijd geen afbreuk doen aan eerder gestelde vele, en hoge torenhoge ambities. Het college geeft in het koersdocument aan dat het ambtenarenapparaat schuurt, het piept en kraakt en er worden hiervoor oorzaken aangedragen zoals nieuwe taken en de crisisopvang maar, voorzitter, dit wordt al enige tijd, meerdere jaren aangedragen als een probleem.

Dit was ook al bekend bij het tekenen van het ambitievolle coalitieakkoord een jaar geleden. Het college draagt dit punt aan alsof het compleet nieuw is, maar het CDA verwacht wel van het college om met een structurele oplossing te komen voor dit probleem. En wij zien dat ook heel graag terug bij de begroting. Want het kan niet zo zijn, voorzitter, dat er een handtekening staat onder het coalitieakkoord in 2022 vol ambities, om dan in 2023 te zeggen: 'Het gaat ons niet lukken en we moeten daar is ie weer temporiseren uitstellen vertragen, geen keuzes maken'. Dit probleem speelt al langer dan het afgelopen jaar en besturen vooruitzien.

U had met elkaar een betere en reëel in moeten schatten bij het maken van de ambities en het coalitieakkoord en dat heeft deze coalitie kennelijk niet aangedurfd en wij houden ze daar ook voor verantwoordelijk. Er wordt in dit probleem best veel gekoppeld, voorzitter, zo zou maatwerk een probleem vormen. Maar we zien juist dat dit steeds vaker is waar precies onze stad behoefte aan heeft. En ook bij de tekst over de armoederegelingen wordt de ambtenaren capaciteit aangehaald hierbij stelt het college dat het college voor om

de armoede regelingen te vereenvoudigen om daarmee ook ambtenaren te ontlasten het CDA heeft eerder al aangegeven dat wat ons betreft de hele armoede aanpak op de schop kan en zeker ook dat het oerwoud aan regelingen waar onze inwoners zonder hulp niet wegwijs in woorden. Wij werken daar heel graag aan mee, maar dan wel ten eerste voor de begrijpelijkheid richting onze inwoners en dat daarmee het ambtenarenapparaat op het last wordt. Dat is goede bijvangst. Voorzitter, wat ons als CDA betreft, laten we de mensen die niet rond kunnen komen niet vallen en investering van een leefbare stad, want juist als de financiën gaan knellen moeten we gemeenschappen verenigen, wijken en buurten versterken. In zwaar weer kijken mensen toch eerst naar elkaar en dan pas naar de overheid. En juist daarom moeten investeren in die randvoorwaarden we maken samenleving en wijken leefbaar, weerbaar en veilig. Voorzitter, alles schreeuwt dat wij behouden voor moeten. Wees helder en schets een realistisch beeld naar de stad.

Dat maakt een betrouwbare overheid. Ik beloof niet is de wereld om daarna te moeten zeggen dat je verrast bent dat er zwaar weer op komst is. De donkere wolken waren immers al lang aan de horizon te zien. Deel geen cadeautjes uit naar de achterban om de eigen stemmers te bedienen, om over drie jaar weer op te

stemmen. Nee wees helder en bedenk politiek moeilijke keuzes maken in schaarste. Ga niet alleen met de kaasschaaf te werk om alleen maar te minderen. In 2026 heeft de gemeente structureel niet meer genoeg inkomsten om de uitgaven te dekken. Daarvoor moeten we nu al keuzes maken: voor een leefbare stad, voor een betrouwbare overheid en voor inwoners om het hoofd boven water te houden. En als we als politiek een stad in balans door willen geven, moet het maken van keuzes niet uit de weggaan. Het CDA is heel benieuwd naar de begroting, want daar hopen dan dat de keuzes liggen. En we leggen hem weer langs onze drie belangrijkste criteria aan. Ten eerste; maken de plannen in de begroting en leefbare stad investeren wij in verenigingen en wijken.

Ten tweede; draagt de begroting bij aan goed bestuur, worden wij weer een betrouwbare overheid. En ten derde; zullen de plannen in de begroting bijdragen aan de bestaanszekerheid van onze inwoners en organisaties kunnen zijn, over het hoofd waardig boven water houden. Op die drie criteria, toets het CDA de begroting. En, voorzitter, wees gerust, uiteraard zullen we ook als CDA ook nu waar onmogelijk, het college helpen de juiste keuzes te maken, zodat we die leefbare betrouwbare en bestaande zeker een stap kunnen zijn die we ook willen zijn, ook tijdens zwaar weer, dat we overigens gewoon hadden kunnen voorspellen. Tot slot, voorzitter.

Dit koers document geeft geen koers. Het is een menukaart aan dilemma's waar het college geen keuzes in durft te maken, maar voor het college wel een carte blanche aan de Raad vraagt en daar, voorzitter, gaan wij niet aan meewerken. Wij denken graag mee, over keuzes heb je ook een opzet gegeven, maar wij gaan geen carte blanche geven zonder dat de koers van het college enigszins duidelijk wordt. Wij zijn optimistisch en we geloven dat onze stad zonder problemen uit het zwaargewicht kan komen. Maar het CDA verwacht dan wel meer keuzes van het college. Dat het presenteren van een menukaart aan dilemma's en zal daarom ook tegen dit koersdocument zonder koers stemmen. Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u. Dan geef ik het woord aan de heer Eigenhuijsen namelijk Gewoon Nijmegen. NU.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter, het koersdocument daar spreken wij vanavond over. Het koersdocument zou de koers moeten aangeven waar het college naartoe zou willen. Maar net als de heer van Luik ik lees geen koers, ik lees geen richting. Ja, ik lees uitgangspunten. Maar die uitgangspunten verdwalen in algemeenheden, zoals we gaan projecten, activiteiten temporiseren, maar welke concrete projecten, welke concrete activiteiten? Of is er uitgangspunten die het college volgens mij niet kan waarmaken? Gemeentelijke inkomsten worden niet extra verhoogd.

Natuurlijk wil niemand dat de gemeentelijke inkomsten worden verhoogd, maar als ik straks de keuze moet maken tussen het creëren van wachtlijsten of het instellen van een plafond of het niet uitvoeren onze wettelijke taken. En ik zou dat kunnen oplossen door het verhogen van de gemeentelijke inkomsten, dan wil ik graag die keus kunnen maken.

Deze coalitie niet, die zijn bereid om die keuzes alvast op voorhand te maken, omdat de gemeentelijke inkomsten niet worden verhoogd. Hetzelfde geldt voor Veur-Lent er staat gewoon een optie om te bouwen op Veur-Lent. Het lijkt mij een schoffering van het van onze inwoners om te gaan bouwen op Veur-Lent om het überhaupt op te nemen. Een ander uitgangspunt is dat het college gaat kijken naar alle activiteiten en heroverwegen of deze nog voldoende bijdragen aan onze ambities.

Ja, dat is eigenlijk altijd wel een goed idee, want dat impliceert dus dat we dit nu dus niet doen. Dat we nu dus activiteiten financieren die niet bijdragen aan onze ambities. Dat lijkt me best zorgelijk. Net zoals zorgelijk vind ik de vragen die het college in dit document stelt omtrent de ambitie om eerder een energie neutrale stad te zijn dan 2045. Of omtrent het bomenplan waar de vraag wordt gesteld over de problemen of we niet focussen op het aantal. Ook zorgelijk is het plan om kleinere projecten initiatieven over te laten aan de stad en een particulier initiatief en dat de co dat het college zich wil beperken tot haar rol van de toetsen van het plan. Het volgende winkelcentrum Weezenhof en Marlein de Bakel is in de maak.

Voorzitter, ik had bij deze koers dit door koersdocument eigenlijk antwoorden verwacht van het college en van de coalitie, geen vragen. Maar deze antwoorden zullen we waarschijnlijk lezen in de begroting, dus die

wacht ik vol spanning af. Maar dit koersdocument zal ik dus niet steunen. Voorzitter, dan heb ik ook nog een motie. We hebben recent een toelichting gehad van Vattenfall over de totstandkoming van de prijzen voor warmte in Nijmegen-Noord en Waalfront. Deze inwoners betalen inmiddels 76 euro per gigajoule warmte. Aan Vattenfall zijn beurt weer afneemt van de producenten de HRN. De HRN kent twee aandeelhouders, ramondes dus voor 49 procent en de marn voor 51 procent. Vattenfall klinkt in onze technische toelichting dat dit tarief, die 76 euro, mede tot stand komt door gestegen inkooprijzen. Als dat zo zou zijn, dan zou de arm voor fors meer omzet winst moeten maken.

En wat blijkt, voorzitter, de ARN heeft in 2022 ruim vijf en een half miljoen meer bruto-omzet gemaakt ten opzichte van het hoogste jaar sinds 2019 en de netto-omzet lag zelfs zes miljoen hoger. De winst voorbelastingen lag één miljoen hoger. En heeft de afgelopen vier jaar voor ruim 11 miljoen aan langlopende schulden afgelost. En ze hebben in 2022 één miljoen dividend uitgekeerd. Dus terwijl de inwoners van noord en Walfront niet meer dan anders betalen vullen de HRN en Vattenfall haar zakken en daarmee ook haar aandeelhouders rondom de gemeente Nijmegen.

Voorzitter, ik snap dat we hier niet een besluit kunnen nemen. Die plaats wordt in de aandeelhoudersvergadering van de HRN. Voorzitter, ik wil wel een oproep doen. Ik wil door middel van een motie het college oproepen om in het mag een overleg bespreekbaar te maken dat de ARN een compensatiefonds inrichten om de gestegen kosten voor onze inwoners te compenseren. Dank u wel, Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Een vraag van de heer van Hooft.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Voor zover, ik heb begrepen er stond in de krant ook heeft de ARN zegt dat ze het tarief wat ze rekenen per gigajoule tussen de vijf en 11 euro ligt. Dat heeft in de Gelderlander staat in de openbare informatie. Vattenfall heeft haar tarieven verhoogd van 35, 40 euro per gigajoule, zelfs volgens mij op de piek boven de 90. En nou op die 74. Vattenfall is degene die hier massaal gecashd heeft, moet dan de ARN nu betalen voor het cashen van Vattenfall, want dat is eigenlijk wat u hier voorstelt. Dat is vraag één. En vraag twee die ik aan u stel:

Als we dan toch geld van de aarde en opzij gaan zetten, moeten we dat dan niet doen om uiteindelijk Vattenfall uit te kopen, zodat het een publieke voorziening wordt en zal de die boeven de mensen in Nijmegen-Noord niet langer kunnen uit buiten.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Let wel even op uw woorden, de term 'boeven'...

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Nee, dat is mijn oordeel, dat is mijn politieke oordeel over boeven als die gewoon de boeken winsten maken, over de rug van Nijmegen...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Nee, maar u hoeft niet te verklaren, waarom u heeft vaker bij, we moeten er wel een beetje opletten hoe we mensen bedrijven hier neerzetten van.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Nou, ja.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Maar u heeft twee vragen gesteld.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ik heb dat bewust gedaan...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ongetwijfeld beantwoord.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ongetwijfeld, voorzitter.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

De tweede vraag zou ik op zich bij het voorstel alleen dan hebben we een hele grote zak geld nodig, dus kom er een voorstel, ik denk graag met u mee. Die eerste vraag. Ik heb het de heer Lokker niet in de Gelderlander horen zeggen, dus ik weet niet of het waar is wat daar stond en ik weet de feitelijke prijs weet ik niet. Dat is geen informatie. Ik krijg het niet. In de technische toelichting die wij van Vattenfall hebben gehad, stelt Vattenfall dat de inkooprijzen zijn gestegen.

Dat stellen ze en het enige wat ik constateren op basis van openbare stukken jaarrekeningen is dat de ARN inderdaad substantieel meer omzet heeft gedraaid en in het stukje warmtelevering. Dat staat concreet in het jaarverslag. Als u een combineer weet te vinden om Vattenfall wat meer te laten betalen of de kosten te reduceren, graag, ik denk graag met u mee, maar ik heb hem niet. En als de ARN de tarieven nog niet meer kan verhogen, zodat we daar wat meer Vattenfall dan wel vandaan halen, sta ik helemaal aan uw kant. Alleen ik heb de gegevens niet.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Prima. Geen verdere vragen zie ik. Dan dank ik u, dan is ten slotte het woord aan mevrouw van Doorn namens de ODV-fractie.

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Ja, dank u wel, voorzitter. In de behandeling van de stadsbegroting in november vorig jaar.

Heb ik aangegeven dat duurzaamheid niet alleen in milieutechnische zin gezien moet worden, maar ook in tijd duurzaam, maar ook financieel duurzaam. En ik lees tussen de regels door in het koersdocument dat de wethouder erg goed naar mijn bijdrage heeft geluisterd. Dus, ik start met een compliment. Dan kijken we naar de uitgangspunten zoals die ons voorgelegd. En ja, die zijn op zich prima.

Wie kan daar nu tegen zijn? Maar dat is ook gelijk het probleem, want daar spreekt nog helemaal geen richting uit, geen koers. En ik sluit me daarbij aan bij de woorden die de heer van Luik, de heer Eigenhuijsen de heer Bakker, de heer van Hooft, mevrouw Brand en de heer de Gram hebben besproken. Dus ik hoef daar verder geen hele verhandeling over af te steken. Ik had daar wel nog een vraag over het tweede punt over die focus. Ik heb de vraag of het ook maar zo mag opgevat worden dat er ook focus in het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord sprake kan zijn en niet alleen focus op de ambities.

Zeker in relatie tot punt één-D, die ervan rept en dat moet ik even uit mijn hoofd doen dat er geen taboes zijn wat betreft onderwerpen. Waar we als kostenbesparing ik zie de wethouder duren. Maar daar krijg ik straks wel een antwoord op.

Ja, prioriteren en temporiseren heroverwegen. Prima, maar hoe gaan we dat doen? Gaan we daar taboes bij aanbrengen? Gaan we daar nog over praten? Ik zie daar nog helemaal geen aanleiding toe. De heer van Luik heeft het al gezegd. Ik zie een hoop vragen. Ik zie een hoop afwegings mogelijkheden, oplossingsrichting een hulpvragen in het koersdocument die gesteld worden zonder dat daar een antwoord bijstaat. Wat wil het college zelf? Waar ligt die focus? Waar liggen de prioriteiten? Waar liggen die heroverwegingen als het aan het college ligt?

De financiële krapte die eraan komt en waarin er feitelijk al terecht zijn gekomen, is een uitgelezen kans om beleid en begroting eens goed tegen het licht te houden. In het koersdocument staan negen opties en varianten om te gaan met de dossiers in het sociaal domein. Deze varianten zijn ook toepasbaar op andere programma's in de begroting. Het college schrijft zelf dat dit qua opbrengsten en effecten nog veel analyse

vraagt. Wanneer kunnen wij die analyses tegemoet zien? En dat betekent dus feitelijk dat het dus ook... Dat het ook gewoon mogelijk is om kosten te besparen. Feitelijk hebben we dus altijd meer uitgegeven dan er eigenlijk nodig is.

En in de richting van oplossingen, zeker in het licht van in de tijd, duurzaam en financieel duurzaam, kunnen we natuurlijk kleine bezuiniging niet stapelen om de groot begroting te sluiten, net zoals we omgekeerd evenredig in de afgelopen jaren kleine investeringen is en cadeautjes hebben gestapeld. Maar dat is dus niet structureel en we zullen daar zou structureel een begrotingsbeleid moeten voeren, waarin we effectiever zijn met minder geld. En toch moeten we ook dat doen.

Al die kleine investeringen terugdraaien. Al die cadeautjes in de in de man te houden.

En bij veel zaken kun je je afvragen of ze in de stapeling wel effectief zijn, maar vooral moeten we ons de vraag stellen: Of de overheid wel alle gaten moet dichten en of dat standaard met geld moet? En dat is niet alleen een oproep aan het college, maar ook aan de Raad. Dan kom ik bij de administratie, want ik heb geconstateerd dat er zeven amendementen dan wel moties zijn ingediend. Maar, volgens mij, er drie van toepassing zijn bij dit koersdocument en van die andere vier zou ik willen vragen aan de indienende fracties of ze die willen aanhouden voorbij de stadsbegroting of bij een inhoudelijk programmaonderdeel waar dit besproken kan worden.

En dan bedoel ik de motie van de PvdA; kopen om te wonen de versterkte opkoop bescherming. Dan nummer twee van de SP een bus voor de nacht. Dan nummer drie, Partij voor de Dieren, vergoed dierenartskosten voor mensen in financiële nood. En van GewoonNijmegen.NU de ARN is niet arm. Ik hoor daar straks graag een reactie op. Mocht die niet aangehouden worden, dan zal ik daar tegen stemmen. Dan de andere drie. Ja. Ik ga op een motie voorstemmen mevrouw Brand, misschien vindt u dat leuk om te horen. Ja. De twee amendementen zal ik niet voor stemmen. En het zou mij ook heel erg verbazen als ik voor het koersdocument ga stemmen omdat het geen koersdocument is. Maar de beste duiding daarvan heb ik van de heer van Luik gehoord. Het is een startnotitie.

Nou, ik geef het als te doen, want ik zie ook in de coalitie een hoop ligt over welke richting het op moet. De oppositie is het niet met elkaar eens, is het niet het college eens. Dus, het college heeft kort blanche om straks een mooi stadsbegroting voor te leggen. En ik verwacht wel dat de coalitiepartijen daar nog even zullen of rollebollen inhoudelijke, bepaalde thema's maar ik heb er alle vertrouwen in dat voordat wij de bespreking komen dat ze daar ook al uit zijn gekomen. Succes ermee. En voorts ben ik van mening dat er gebouwd moet worden op Veur-Lent. Dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan zijn wij gekomen aan het einde van de eerste termijn van u Raad. Ik stel voor dat we tiental minuten schorsen. Het college even de reactie ordenen en dan gaan we daarna verder met de termijn van het college. De vergadering is geschorst.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Zo misschien kan iedereen weer zijn of haar plaats innemen. Het is bijna weer tijd voor het vervolg. Alle raadsleden, overige geïnteresseerden komen weer naar binnen, hartstikke goed. Ja, dat willen we allemaal. Ik heropen de vergadering. Het college zal beantwoorden via onder andere wethouder van Elferen. Daarna zullen nog een drietal wethouders op een aantal vragen in gaan. Achtereenvolgens wethouder Daemen, Visser en Brom zullen dat zijn. Dus, dan weet u dat even, maar allereerst namens het college. Wethouder Van Elferen.

Naam spreker 14: meneer van Elferen (Wethouder)

Ja, dank u wel, voorzitter. En onze stad blijft maar gewild en geliefd, ook uit de recent is dat is een wijk monitor laat zien dat er weer hogere waarderingscijfers zijn dan ooit zelfs.

Alleen de financiële kaders zijn wel flink veranderd. Een hogere rente, hogere inflatie, lage interesse in bouwkvavels, maar ook een Rijk die zich niet zo opstelt naar een medeoverheid als je zou mogen verwachten, hebben grote invloed op het financieel beeld. In het koersdocument hebben we ook aandacht gevraagd voor een schaarste in menskracht ruimte op het elektriciteitsnet en stikstof, dus we worden

allemaal gedwongen tot keuzes. Waarom spreekt u daarvoor de kaders voor die keuzes?

En ik hoor u ook niemand erkennen dat we een uitdaging sorry, ik hoor niemand niet erkennen dat er een uitdaging hebben en ik vind dat zelf een van de grootste pluspunten aan dit debat. Ik hoor niemand zeggen: Nou, laat maar niets doen kijken waar het schip strandt. Ja, sommigen van u reflecteerde nogal uitgebreid op het stuk en dat ziet er heel vaak zo uit. Dan zeggen ze dat het stuk heel vaag vindt, het onvoldoende keuzes vinden hebben. Em volgens gaan ze heel erg bekritisieren op welke koers het college voorstelt. Dus, ja, ik denk dat we dan toch misschien een hele mooie balans hebben gevonden. Zeker mensen die zeggen daarna ook nog tegen te gaan stemmen, terwijl ze daarvoor nog hebben gezegd dat het allemaal te vaag is, denk ik, wat heb je dan te verliezen?

De raadsleden die zeggen dat zij het allemaal wel aan zag komen en het college niet, verwijs ik graag naar de behandeling van de begroting 2023 en verder, waarin we juist ook al hebben opgeroepen tot voorzichtigheid, omdat dit soort donkere wolken eraan kwamen en we zijn er op tijd bij, we hebben jaarrekening gehad die we allemaal niet hadden verwacht. Maar vervolgens zijn we nu hier aan zet om te sturen. Dat gaan we doen. Voor mensen die toch nog even het nodig hebben om precies te zien waar nou die uitgangspunten staan. Pagina zes van het koersdocument staan, het voorstel voor de uitgangspunten dat zijn de kaders waarbinnen we aan de slag gaan.

Als u vindt dat er niks is om daarentegen te zijn, centrum dan alstublieft voor, want daar zitten echt consequenties aan die uitgangspunten. Dan even de moties amendementen maak er nog geen keuze. Daarin roept de PvdA en de mede-indieners op om ook de het verhogen van belastingen niet uit te sluiten. Kijk, op dit moment worden wij mede door het Rijk ontzettend zwaar geraakt. En wat ik dus niet wil doen wat het college niet wil doen, is nu de koek vergroten hier, omdat het Rijk niet over de brug komt over de rug van onze inwoners en initiatiefnemers die ook geconfronteerd worden met inflatie en lonen die daar niet meer mee stijgen.

Dus we gaan dat niet doen op het moment dat u zegt: ja, maar we willen dat integraal, want daar roept u in uw motie toe op toch afwegen ten aanzien van ook de consequenties van overige keuzes van het college, raad ik u aan dat bij de begroting te doen. De noodtoestand, niet bezuinigen. Zo stelt de Partij voor Dieren en mede-indieners, ja. Kijk, de wethouder duurzaamheid, die zou misschien tegen u zeggen van: Goh, wat een interessant idee om nu juist niet op duurzaamheid te bezuinigen, maar dan wordt hier wel terug grotere. De wethouder financiën, die zegt: nee, we gaan integraal afwegen, maar zeg ik daar ook bij, u vindt terug in de in de kaders of hoe heten die, de uitgangspunten daar vindt u terug op de focus op het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord ligt. En daar vindt het ontzettend veel duurzaamheidsmaatregelen die u misschien graag leest. Dus die moeten we ontraden. Dan bij de afwijking van de koers eerst naar de Raad. Ja, die ik ben erop gewezen dat er ergens in het koersdocument staat. Alleen bij zwaarwegende redenen wijk wijken we hiervan af. Die regel is echt bedoeld van de we willen niet uitsluiten dat we afwijken, maar we zijn niet van plan uit de wijk af te wijken, maar als we dat doen, zullen we dat zeker in de begroting toelichten.

Maar we zien elkaar bijna niet meer tussen dit moment, het moment dat de begroting naar u toe komt. Dus, ik zou bijna willen zeggen: de oproep die u doet om iets om iedereen te betrekken. Ja, daar zou ik echt de begrotingscyclus voor gebruikers die moeten ontraden en dan de motie van de fractie Eigenhuizen, zou ik zeggen. Maar is het niet Gewoon Nijmegen.NU. De ARN is niet arm, gerelateerd de zes miljoen omzetsijging helemaal aan de warmte die in Nijmegen-Noord wordt verkocht.

Dat die relatie is er echt niet zo simpel, sterker nog maar hij is verzekerd door ARN dat zij er eigenlijk min of meer kunnen profiteren dan misschien normaal is in de markt, omdat ze veel langlopende contracten hebben. Juist Vattenfall zegt: wij willen meerjarig vaste prijzen. Dus, die die relatie die u legt klopt niet. Bovendien ziet u ook dat er maar één miljoen winst is. Dus die zes miljoen klopt ook wat dat betreft niet. En zelfs die één miljoen is maar is niet-structureel, dus daar kunnen wij helemaal geen fonds op inrichten. Tot slot ook wel goed om te weten: we zijn één van de zeven gemeenten in de Marn in de vergadering van aandeelhouders hebben, die zeven Gemeentewet is waar 51 procent van de aandelen, maar er is wel tweederde meerderheid nodig voor dit soort beslissingen daar en ik denk dat de medeaandeelhouder geen mond is niet meteen geneigd is om dit in te stellen. Dus u kunt een inspanningsverplichting vragen, maar ik moet u

er echt ontraden als het toch al een hopeloze kwestie is, dat was het, voorzitter.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Meneer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Die snap ik natuurlijk. Ik zie dat er maar één miljoen winst is, maar er zijn sowieso verrekenbare verliezen, bij de ARN en zes miljoen of 11 miljoen afgelost aan langlopende schulden. Op het moment dat je die aflossing niet had gedaan, als er meer winst geweest. Dus dat het kan gewoon wel. En langlopende contracten vatten is precies het tegenovergestelde. Die zeggen langlopende contracten. Maar de prijzen gaan desondanks omhoog, omdat de energieprijis de warmteprijis stijgt. Dus linksom of rechtsom de ARN maakt meer winst.

Naam spreker 14: meneer van Elferen (Wethouder)

Ja, ik sluit niet uit dat dat ARN meer winst heeft gemaakt, maar het had meer kunnen zijn, laat ik dat maar even zo zeggen, ze hebben de positieve resultaten die u heeft gevonden bij ARN hebben met veel meer te maken dan alleen warmtelevering dat was eigenlijk mijn belangrijkste punt. En verder moeten we denk ik niet in deze Raad, juist ook niet met omdat ze niet alle feiten ook in openbaarheid kunnen bespreken, de onderhandelingen tussen Vattenfall en ARN gaan analyseren. Dat zou ik u echt willen ontraden.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan het woord aan wethouder Daemen.

Naam spreker 6: mevrouw Daemen (Wethouder)

Voorzitter. Ik zal kort reageren op de motie over een bus voor de nacht. Ik heb bij de nacht visie gesprek nog vorige week al aangegeven dat ik dit deze vraag zou stellen in het kader van de totale bereikbaar van de nacht, dus ik zou zeggen dat nummer 17114 heb ik nog even opgeschreven waar de toezeggingen daaraan valt op dit thema onder.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Het is al toegezegd, zegt u eigenlijk.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Kortom u zult zich van harte gesteund voelen als de Raad dit deze motie aanneemt. Dat is een steuntje in de rug voor dat de Raad u op pad stuurt met een hele belangrijke vraag, namelijk een bus in de nacht, want zo kan ik...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Vraagteken, wethouder?

Naam spreker 6: mevrouw Daemen (Wethouder)

Of u kunt hem als overbodig beschouwen, want zonder dat deze motie hier te stemming, dan had ik vorige week al gezegd dat ik dit ging doen.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Maar dan staat u helemaal alleen en anders hebt u 39 mensen achter u en dat maakt het toch een stuk sterker.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Het zij zo. Ik ga verder voor het... Wethouder van Elferen, u moet nog een aantal vragen beantwoorden, kwam ik achter. Maar ik stel voor toch eerst wethouder Visser het woord te laten, dan wethouder Brom dan kunt u nog mooi afsluiten.

Naam spreker 15: mevrouw Visser (Wethouder)

Ja, dank u wel, voorzitter. En er zijn vragen gesteld over wonen, wonen is een recht zijn we helemaal met elkaar eens. Wanneer komt het leegstandsbeleid? Het komt, net als een heleboel andere regels om in te grijpen op wonen en dan daar een beetje regie op te hebben, komt dat nog dit jaar naar u toe. Dat komt aan het eind van het jaar, het leegstandsbeleid, dat is al eerder gezegd.

Wij waarderen ook echt uw zoektocht om het voor starters mogelijk te maken om betaalbare koopwoningen te kopen. De motie, die gaat erover en dan wordt er gezegd: ja, die opkoopbescherming dat is dus één van de ingezette instrumenten en ik zeg daarbij: dat is een halfjaar geleden ingevoerd en toen hebben wij al gezegd: bij de invoering is aangegeven dat we de reeks dat we die regeling elk jaar gaan evalueren en dan hebben we met name aandacht voor om te kijken of de aanpassing van die prijsgrens noodzakelijk is of het wenselijk is en ook of het juridisch kan en daarom doen we

dat nu nog niet, maar dat zijn we wel al aan het voorbereiden, omdat het nog geen november is.

We kijken wat betreft nu de aanpassing van de prijsgrens naar het woonbehoefteonderzoek en daaruit blijkt dat de schaarste grens voor een middeldure koopwoning op 396 duizend euro ligt. En voor een hogere prijs grens is uw onderbouwing juridisch waarschijnlijk niet haalbaar. Als je de prijsgrens op 396 duizend euro legt dan zou 66 procent van de koopwoningvoorraad in Nijmegen beschermd zijn, dus dat is al beter. En meer dan de wat u suggereert in het tweede dictum om is naar Utrecht te kijken, dus deze motie is overbodig.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dan kijk ik naar wethouder Brom.

Naam spreker 16: meneer Brom (Wethouder)

Dank u wel, voorzitter. De motie: vergoed dierenartskosten voor mensen in financiële nood.

Er is altijd wel ergens een soort maatwerkje, is dat mogelijk binnen de bijzondere bijstand, maar dat is heel bijzonder als dat, als dat al gebeurt. Dat maakt het erg lastig om dit onder de p-wet te zetten, dus onder de Participatiewet, dus daarom wil ik de motie ontraden.

Bovendien wil ik even nog wat zeggen over het dictum vier. Hier staat eigenaren actief te informeren over welstandsnormen en de regels. Het is voor de gemeente onmogelijk om alle kattenbezitters en alle hondenbezitters om die allemaal een actief te informeren, want dat is een onmogelijke taak. Dus ik wil deze echt ontraden.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer de Gram.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Om het, op dat laatste in te gaan. Ik weet niet waar staat dat elke honderd bezette elke kat op het persoonlijk benaderd moet worden. Dat kan ook integraal, via de website of met posters of wat dan ook, doet er niet toe. Ik vind dat een beetje een vreemde vreemd argument en Het is gewoon een kwestie. We hebben deze motie, tuurlijk eerder ingediend. Mensen hebben nu een probleem, helemaal met de gestegen kosten om dit te betalen en die hebben de financiële bijstand nodig en anders, het is geen koelkast. Dat is niet in een...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Meneer de Gram richting u, want dan moet je consequent zijn, want u begint nu weer een betoog. Wat is uw vraag bij deze interruptie aan de wethouder?

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Mijn vraag is of de wethouder dat ook zo ziet, dat er nu problemen zijn en of dat die misschien hierin toch tegemoet kan komen totdat we de begroting gaan bespreken.

Naam spreker 16: meneer Brom (Wethouder)

Nee, dat gaat niet. Iedereen kan wel een nog steeds een aanvraag doen op individuele bijzondere bijstand. Dan wordt de zaak wordt dan apart bekeken. Als dat, als het heel schrijnend is, dan zal er een maatwerkoplossing zijn. Deze motie moet ik echt voor de rest moet ik die ontraden.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer van Hooft.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Ook een vraag. U zegt: het valt niet onder de P-wet, of onder de Participatiewet en die loopt mee in de meedoen regeling. Is hier niet ook iets voor te verzinnen, zodat het ook meeloopt, want als de rake therapie kan, moet dit zeker kunnen.

Naam spreker 16: meneer Brom (Wethouder)

Dat is dan aan de Raad om dat te beoordelen.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Maar u zegt dat het niet kan. Het kan dus wel? Nou ja. Dan snap ik uw antwoord echt niet.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Gram nog bij interruptie.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Dan begrijp ik het ook niet. Kan, kunnen mensen die acuut in financiële nood hierdoor komen er nou wel of niet nu ergens terecht? Of gaat u dat anders regelen totdat we een andere regeling kunnen bespreken?

Naam spreker 16: meneer Brom (Wethouder)

Mensen in acute nood, kunnen altijd een aanvraag doen op individuele, bijzondere bijstand en dan wordt die per geval wordt dat bekeken.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, dank u wel. Dan nog even wethouders van Elferen, want u gaf aan toch nog een aantal vragen.

Naam spreker 14: meneer van Elferen (Wethouder)

Ja, excuus, voorzitter. Ik kan alleen vertellen wat ikzelf wilde zeggen en ik ben helemaal niet op woorden ingegaan. Dat is wellicht schofferend, ik ben blij dat u nog niet boos bent. Nee, eerst even de vraag van de PvdA hoe gaan we om het wat er bedoeld met die paragrafen wordt kleine initiatieven in het ruimtelijk domein? En dat is juist in de geest van de Omgevingswet meer, dus overlaten aan de initiatiefnemers wij maken hier in huis, zodat het u in feite de kaders voor zowel participatie als de ruimtelijke kaders dat is er mee bedoelt en daarmee geef je dus leg je inderdaad meerwerk zeg ik dan maar even heel eenvoudig bij de initiatiefnemers dat is wat er bedoeld is en op die manier is het dus mogelijk een ombuigingsopties. U roept op en dat doet mevrouw van Doorn ook om de sturingsvorm varianten in het sociaal domein wel verder uit te werken. Want dat betekent het nou, dat is natuurlijk wel wat echt in de begroting moet

gebeuren. We kunnen daar niet opnieuw met deze woorden zeggen en dat levert ongeveer tien miljoen op en er was het dan we op moeten schrijven hoe en op welke manier iets tot de ombuigingen kan leiden of juist niet. En u maakt opmerkingen over tien procent. Loslaten ten aanzien van flexibele inhuur, ja, er is gewoon een totaal veranderde arbeidsmarkt, de waarde die u noemt over hoe je wil omgaan met mensen en hoe je ze aan wil trekken.

En vast contract even, die delen wij als college. Alleen die zijn op dit moment niet realiseerbaar met andere woorden, als wij willen doen wat u ons vraagt, met het geld dat u daarvoor ter beschikking stelt, hebben we meer flexibele mensen nodig. Anders kunnen we het gewoon niet bolwerken. Ten aanzien van de woorden van de SP. U stelde voor om een paar jaar terug bij de negatieve rente dan al het geld in één keer te lenen. En dan waar we waar we nu spekkoper dat mag niet. Wij mogen niet speculeren.

Dat is de wet financiering, decentrale overheden, artikel twee, daarin staat: we mogen alleen gelden aantrekken voor wat we op dit moment publiek willen gaan financieren. En op het moment dat we overigens ook te veel geld overhouden moeten we dat ook weer terugstorten. Dus dat is allemaal zo geregeld.

Bovendien wat u stelt dat we in één keer alle grond afboeken, ja, dan zou dat geld nu aan moeten trekken om in één keer de grond af te boeken, nog los van wat ik daar politiek van vind.

Maar dat geld hebben we ook niet en deze markt het geld aantrekken is op het duurste moment.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Voorzitter. Dat hebt u dan niet helemaal goed begrepen. We hebben ook nog een saldireserve, die een werkelijke reserve is en op basis daarvan kun je ook een deel van

je leningen aflossen en daarmee een rente risico naar de toekomst toe vermijden. Waar we nu de saldi reserve gebruiken om renterisico's naar de toekomst toe af te dekken, terwijl als je lening afgelost heb, je hier renterisico's neer, want die ruimte zit vast aan die lening. Dat is wat ik daarmee wil zeggen.

Dus ik wil u graag vragen of u dat het misschien is. Volgens mij bent u één van de weinige die het wel begrijpt wat ik net gezegd heb. Dat dat u dat misschien dus wil uitwerken voor de begroting, over wat onze kapitaalbehoefte is, waar onze lopende leningen zijn en wat onze toekomstige leningen zijn en verwachtingen met rentes, want ik denk namelijk dat wij, als we dat op een andere manier doen en ik vertrouw...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

En nu komt de vraag...

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Dat op de andere manier doen, dat we dan een stuk goedkoper uit zijn en dus ook minder hoeven te bezuinigen. Want dat is het doel.

Naam spreker 14: meneer van Elferen (Wethouder)

Wat u voorstelt mag dus ook al niet van de accountant, want die zegt: je moet je moet het zo inregelen dat datgene wat je in grondexploitaties hebt staan, er ook weerspiegelt wat je wil gaan doen als stad. Dus, je kunt niet zomaar zeggen: dit is opeens veel minder waard geworden, want het is meer waard.

Desalniettemin, ga ik u tegemoetkomen en laten wij gewoon een brief sturen. Dat gaan we niet in de begroting doen, want daar gaan we dit helemaal niet regelen.

Maar we gaan nu een brief sturen waarin we laten zien hoe onze kapitaalbehoefte er uitziet de komende tijd en hoe we dat tot nu toe gefinancierd hebben. Wat lang en kortlopende financiering is dat u eens een keer in ons treasury, want u heeft zelf de slimste dames en heren van dit huis genoemd dat dat hebben ze zeker gehoord. Dus, we zullen gevleid zijn in die brief voor u schrijven en dan kunt u dan heeft u precies een keer het allemaal op een rijtje.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

En uiteraard sprak de wethouder daarmee niet zelf een oordeel uit over de slimste binnen de gemeentelijke organisatie. Dat hebben ze daar een discussie over. Dat waren de antwoorden op de vragen die nog wilde geven. Daar kijk ik even naar uw Raad voor het tweede termijn, mevrouw...

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw van Doorn.

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Ik had nog een vraag gesteld over besispunt één- b over die focus.

Naam spreker 14: meneer van Elferen (Wethouder)

Ik hoop dat u zegt: het gaat niet om focus op, maar ook om focus in. Nou, weet ik niet helemaal zeker of ik u daarmee begrijp, maar laat ik dan zeggen wat wij ermee bedoelen. Wij willen focussen op de ambities uit het coalitieakkoord is het niet het coalitieakkoord van het college, waarvan de coalitie dus wij zeggen wat is geland in de begroting. Die focus brengen we aan. Dat betekent dat we dus zo min mogelijk ruimte maken voor nieuw. En als er ruimte gezocht moet worden, kijken naar oud en de ambities uit de begroting die staan, daar ligt de focus op, zo is het bedoeld.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Goed, mevrouw Brand, een tweede termijn.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, dank u wel, voorzitter. En dank aan de wethouder en ook en de overige wethouders voor de beantwoording van de vraag en de reactie op de moties en het amendement. Het is inmiddels half 11, zie ik op de klok. Ik had dit ook niet verwacht, moet ik u zeggen. Daar heb ik zelf natuurlijk ook deel aan aangehaald dat het nu zo laat is. Maar, ik zit een beetje in dubio, want dit debat, ik had ik keek ernaar uit, dat kan ik u wel zeggen.

Ik had zin in, ik dacht: wij gaan met de fractie een paar moties maken, een amendement maken om ook kaders meegeven juist op dit moment, want daar is dit koersdocument voor bedoeld.

Er staan nog wat onvoldoende keuzes in, maar we kunnen bijsturen waar mogelijk. Wij kunnen als fracties ook iets zeggen van welke kant wij op willen, welke koers. En tegelijkertijd hoor ik ook een college die alle moties en het amendement ontraad. En

tegelijkertijd hoor ik ook allerlei partijen iets anders zeggen, ook binnen de eigen coalitie. Dus, ik vraag wel een beetje aan het college via u, voorzitter, ja, wat gaat u nu doen met deze inbreng? Want wat hebben we nou vanavond met elkaar gedaan?

Want volgens mij waren we bij elkaar om juist koers mee te geven. Dus wat gaat u doen met wat u gehoord heeft? Wat heel verschillend was, wat misschien soms weleens tegenover elkaar stond. Zou u daar wat meer over kunnen zeggen? En naar mevrouw van Doorn u had gevraagd; wilt u misschien de motie waar het gaat over het kopen om te wonen op een ander moment indienen? Nee, ik vind dit een moment om een in te dienen, dus daartoe ben ik niet bereid.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Ik kijk even naar meneer Lokker, of die nog een behoefte heeft voor de tweede termijn?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, als ik zo terugleest terugkijkt naar het debat in eerste termijn, dan lijkt het toch dat er wat verwarring ontstaat over voor wie voor van wie de koers voor onze stad is en door wie die nou uiteindelijk wordt vastgesteld en ook wie er uiteindelijk verantwoordelijk is voor het beslissen

over de financiën van onze stad, als we straks de begroting vaststellen. En de woorden van de heer van Luik zijn er al een aantal keer aangehaald en dat wil ik eigenlijk nog een keer doen, want hij zei heel mooi: het college legt dilemma's voor en maakt de keuzes niet.

En ik zou zeggen precies, want dat moeten wij doen. Wij als gemeenteraad geven de richting aan en straks bij de begroting maken wij als raad de keuzes en stellen wij dan ook de begroting vast. En ik heb dan ook wel één ding gezien vanavond. Ik zie een aantal partijen die al dan niet met moties en amendementen richting aangeeft die haar voorkeur uitspreekt laat weten wat ze niet zouden willen doen en ik hoorde een aantal andere partijen die helaas niet kiezen, die helemaal geen richting aangeven, maar die op alleen op allerlei verschillende manieren aangeven dat het onmogelijk is voor hun om te kunnen sturen en dat het college dat zou moeten doen.

Maar voorzitter, dat gebrek aan sturingsmogelijkheden of keuzes ligt niet aan het koersdocument integendeel het college geeft ons enorm palet aan keuzes die wij als politiek kunnen wegen en dan ook vervolgens kunnen maken. Maar ligt dan aan het gebrek aan visie of aan politieke wil of daadkracht van die partijen om ook daadwerkelijk een eigen koers mee te geven. Gelukkig zijn er een aantal partijen in deze Raad die dat wel doen, maar ik vind het dan echt te makkelijk om het college te verwijten dat we haar een carte blanche mee zouden uitgeven, want dat is dan onze eigen schuld. Dan hadden wij hier nu allemaal duidelijk moeten meegeven wat onze keuzes waren. Wij hebben dat gedaan. Andere partijen hebben dat ook gedaan en daar gaat het college mee aan de slag. En ik beoordeel dan straks het college bij de begroting op haar werk.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Een interruptie van de heer Eigenhuijsen.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, voorzitter, dat heeft u gedaan. Waar heeft u dan die keuze gemaakt? Want in dit koersdocument staat dat een optie is opvallend. Het lijkt mij niet dat u dat dat u dat wil. In dit koersdocument staat het afschalen van kosten om wachtlijsten te creëren. Ik geloof niet dat dat uw keuze is. U verwijt nu deze kant geen koers bepalen en zeggen: wij doen dat wel. Waar dan? Waar bepaald de koers?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

U heeft de vraag gesteld, meneer Eigenhuijsen, helder. Ik kijk even naar andere interrupties waren op deze inbreng, de heer Lokker, want ik zag mensen niet. Dan, geef ik de heer Lokker het woord voor een antwoord. Oh, nee de heer van Hooft nog.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Toch eigenlijk een simpele vraag: kijk, als we dit koersdocument vaststellen dan stellen we dat hele palet vast. Kijk, u hebt een paar piketpalen geslagen, zo hebben anderen dat ook gedaan, maar we stellen dit vast. Zou het niet beter zijn om dit gewoon niet vast te stellen, gewoon over de moties te stemmen, dit niet vast te stellen. Het college heeft ons gehoord wat wij hier met zijn allen gezegd hebben en op basis daarvan van deze discussienota uiteindelijk gaan we straks bij de begroting wel zien wat daaruit komt en dat is eigenlijk het meest realistisch zijn. Want wat hier wordt vastgesteld, dat gaat dwars in tegen dingen die u hebt gezegd en dwars in tegen allerlei meerderheden die er hier in de Raad zijn. Dus het zou heel raar zijn dat we het college met deze boodschap op pad sturen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, dank u wel, voorzitter. Als eerste op de interruptie van de heer Eigenhuijsen, ja, wie de schoen past, trekke hem aan. Dat dat die die dat laat ik echt bij u. Het gaat mij erover dat het wel degelijk een manier is

om het richting mee te geven, door aan te geven, zoals ik heb gedaan, maar zoals ook andere partijen daar zullen mevrouw Brand ook net aangaf met de moties en amendementen die zij heeft ingediend. Op die manier kun je richting aangeven voor wat jij belangrijk vindt. Het college zet en ik citeer: In de inleiding net zoals in eerdere koersdocument te agenderen we in de documenten inhoudelijke uitgangspunten voor onze koers en gaan we daarover graag in debat met de gemeenteraad.

Daarna vertalen we de opbrengst van dit debat naar de keuzes voor de nieuwe stadsbegroting. Volgens mij hebben wij en een aantal andere partijen de keuzes die wij belangrijk vinden, de keuzes die wij zouden maken en de keuzes die we niet zouden maken, toegelicht het college gaat daarmee aan de slag en dan is het straks aan ons allen 39 om te wegen of het college dat op een goede manier heeft gedaan. Dan dergelijk de reactie op de heer van Hooft. Nee, het is juist wel goed om dat toe te lichten en uw het is niet zo dat uw interpretatie van de van de uitgangspunten daarmee bepaalt dat het college. Om het voorbeeld te nemen van we kijken naar alle activiteiten en natuurlijk kijken we naar alle activiteiten en er wordt heroverwogen of we daarmee de ambities halen.

Tegelijkertijd vertrouw ik het college erop en in dit geval de heer van Elferen, die namens het college daar zit, dat als hij hoort dat er dat de meerderheid van de gemeenteraad zegt: ja, maar dat willen we gewoon behouden, want daarmee halen we onze ambities, dat die dat niet straks in de stadsbegroting staat. Ja, u heeft allemaal wel gezegd dat u dat heel belangrijk vindt om onze ambities te halen, maar we hebben toch een beter idee. Het college doet namelijk wat wij haar opdragen niet andersom, dus die carte blanche die u het college meegeeft dat doet u zelf. Het college wil best wel een begroting maken, maar dat is onze taak. Ik wil er nog heel even kort reageren op de moties en amendementen die zijn ingediend. Allereerst het amendement van de P van de A. Het zal geen geheim zijn. Gemeentelijke inkomsten verhogen en financieel moeilijke tijden is niet iets waar we als GroenLinks tegen zijn. We hebben hier in het coalitieakkoord afspraken over gemaakt dat de gemeentelijke inkomsten en de belastingen niet worden verhoogd, en dus zullen we ook tegen het amendement stemmen, ondanks dat ik het idee helemaal geen slecht idee vindt.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, meneer Lokker, maar als u zegt, tegelijkertijd hoor ik u in uw bijdrage steeds zeggen: we moeten echt moeilijke keuzes straks maken. We zullen misschien moeten bezuinigen. Dan kunt u toch niet op voorhand deze keuze al maken?

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ik zie op dit moment in dit koersdocument geen reden om die om die afspraak die we in het coalitieakkoord hebben gemaakt, te heroverwegen blijkt dat in de begroting anders te zijn, is natuurlijk zeker iets wat we met elkaar in de coalitie ook zullen bespreken. Dan de motie van de Partij voor de Dieren over de noodtoestand.

Zijn we het volledig mee eens. Het klimaat en de prioriteit biodiversiteit ambities, excuus, halen blijft voor ons heel belangrijk. Volgens mij is dat ook precies wat er in het coalitieakkoord staat. En blijft dat dus ook bovenaan staan. En zien wij die motie niet als een toevoeging om dat ook te bereiken. Afwijkingen op de koers is naar de Raad van de Partij van de Arbeid volgens mij precies wat, sluit ik me aan bij de woorden van het college. Dat moeten we echt bij de begroting doen.

En verder wilde ik nog reageren op de moties kopen om te wonen. Die dienen wij van harte samen met de P van de A in. En als laatste wil ik nog wat zeggen over de vergoed dierenartskosten voor mensen in financiële nood. De fractie van GroenLinks vindt dat een goed idee dat we mensen zouden moeten helpen die in armoede leven of die minder inkomen hebben met de dierenartskosten die zij maken, zeker wanneer dat in

geval

van nood is. Tegelijkertijd heb ik ook vanavond aangegeven dat het college graag zien met een eenvoudige van de minimaregelingen. En ik hoop dat dat ook dat daar een opzet voor bij de begroting zit.

En het voelt voor ons wel erg tegenstrijdig om daar op dezelfde avond als we zeggen: we hebben een kerstboom opgetuigd van minimaregelingen en daar zouden we eigenlijk iets anders mee moeten doen om dan nog geen naar ondertussen anderhalf uur later dan toch nog zo een nieuwe regeling toe te voegen. Dus, ik ben blij dat het college heeft gezegd: kijk, voor mensen kunnen altijd een beroep doen op die situatie, de dan is die er nu. Maar ik hoop dat we dan in oktober tot iets nieuws kunnen komen waarin die vereenvoudiging ook degelijk ruimte is voor mensen om bijvoorbeeld plotselinge huisartsen kosten, dierenartskosten te kunnen betalen vanuit die toevoeging. Dat was hem, voorzitter, dank u wel.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ik dank u. De heer de Gram. Een korte vraag.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Voorzitter, ik wilde graag een vragen of we heel even konden schorsen om dit te bespreken hoe we deze motie...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, maar dat gaan we eerst doen na afronding van deze tweede termijn, want anders wordt het heel gezellig. De heer van Hooft heeft u nog behoefte aan tweede termijn?

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Jazeker. Ja, ik viel toch een beetje van mijn stoel dat ik hoor dat de financiële verhoudingen met de gemeentes verbiedt om geld te lenen met negatieve rente, want dat wordt gezien als speculatie. Wil je neemt de staatsobligaties gaat uiteindelijk om even iets vast, dit

speculatief en dan verdien je geld mee aan negatieve rente, is dat je er kwam, geld verkrijgt dat vreet geen brood, dat levert alleen maar geld op en dat wordt dan niet gedaan omdat dat speculatie is, heeft niks met speculatie te maken is, kom ik bij wijze spreken gratis geld gevonden om de hoek en je laat het gewoon liggen en je denkt nou voor tien jaar al die rente risico's mee af.

Ik vind het te bizar voor woorden dat dat niet gebeurd is, dat daar ook niet over gesproken is, want er was natuurlijk het ultieme moment, ook voor alle overheden, om dit om een probleem naar de toekomst toe, op een geweldige manier, een hele goedkope manier op te lossen. Er is dus niet gebeurd en ik vind het uiterst betreuenswaardig dan het tweede. Het aflossen van leningen en daar wil ik toch even wat dieper op ingaan. Ik heb thuis een lening staan van tweeëneenhalve ton op mijn woning. Nee, dat is om het voor u een beetje begrijpelijk te maken, omdat anders niemand snapt. Daar betaal ik nu twee procent rente over en ik weet dat ik over vier jaar, dan loopt dat helemaal af, die de rentevast periode en dan moet ik vijf procent rente gaan betalen.

En dan ben ik dus heel duur uit, dat weet ik al. Er komt de hoop zit aan straks, over vier jaar.

Maar toevallig heb ik ook nog een ton op mijn bankrekening staan en dan denk ik: weet je wat ik doe. Ik ga die ton gebruiken om die vijf procent en die op voor die ton op de bankrekeningen krijg ik verder niks voor. Die ton op de bankrekening gebruiken om die vijf procent rente het te halveren, want die tweeëneenhalve ton, daar ga ik een ton vanaf

halen, dan heb ik nog maar anderhalve ton staan.

Dan moet ik daar een rente over betalen

naar de toekomst toe en veel kleiner rente risico, wat ik niet hoeft af te dekken. Nou, dat is eigenlijk wat ik het college vraag om te doen: gebruik je reserves, om de risico's in de rente die je hebt naar de toekomst toe, om die af te dekken. Misschien dat u het nou wel begrijpt. Maar wat is dan het probleem? Dan zegt de accountant: Nee, dat mag niet, want je hebt de bedoeling dat je, ja, je woont daarin zo een lekker groot huis en de daar moet wel ook daar behoort een dikke lening bij. Dat is eigenlijk wat u zegt. Of je je hebt de

bedoeling dat je daar zoveel geld mee gaat verdienen. Dan moet je dat ook gewoon vooral zo laten staan. Dan denk ik van: What the fuck.

Wij kunnen, dus een financieel probleem oplossen. Maar de accountant belemmert dat. Nou, ja, ik word daar niet vrolijk van en dan denk ik van: ja, dat zouden we dus ook anders kunnen doen, met nog een bijkomend voordeel. A: we hebben geen rente, risico naar de toekomst toe, maar die grond is opeens dan ook minder waard, waardoor je op voor welke prijs het bij wijze spreken later ook ooit verkoop. Je maakt er altijd winst op. Maar goed en dus kun je er ook meer sociale huurwoningen bouwen. Ik snap echt niet dat wij hier de accountant in volgen en dat we niet zelf een eigen koers daarin vragen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Helder. Als uw voorzitter kan ik alleen maar erop wijzen om nog eens kennisnemen van de ervaring van de provincie Zuid-Holland en de jaren 90. Daar is die wetgeving uitgekomen.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Dat ging om derivaten en zo toch of niet?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Nee, dat ging over het precies het punt waar die aangaf speculeren op lagere rentes door geld te gebruiken, want dat is inderdaad niet geoorloofd in dit land. Ik kijk even naar mevrouw Thomassen voor de tweede termijn.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt, meneer van Hooft voor zo een college. Ik zou u voorstellen om een boek te gaan schrijven over de gratis geld economie. Het is te mooi om waar te zijn. Maar goed even mijn analyse van wat ik gehoord heb vanavond in reactie op dit koersdocument. Dat is even een opmerking dat wij als coalitie die volle impact van de crisis hadden kunnen zien aankomen, vind ik eigenlijk wel jammer, want het is gewoon niet zo. De hele wereld zag dat niet aankomen en een crisis altijd heel erg grillig en onvoorspelbaar en het is als een soort storm die maakt dat je een ruige zee zit en als je daar dan uit wil koersen, vind ik eigenlijk dat het vooral nodig is om alle scenario's te verkennen. En dan doe je dan in goed overleg met alle stuurlieders en die zitten hier gewoon

allemaal in deze zaal en dan breng je alle mogelijke manieren in kaart.

En volgens mij zitten we nu een en daar in die tijd. En doet het college echter een oprechte uitnodiging om zo veel mogelijk oplossingsrichtingen aan te dragen. Wat deze coalitie doet, is eigenlijk zo min mogelijk uitsluiten of eigenlijk helemaal geen en uitgestoken stekende hand geven om nog meer oplossingsrichtingen te schetsen. Maar van een heel aantal fracties heb ik vanavond eigenlijk geen enkele oplossingsrichting gehoord. En dan denk ik: nou, dan moet de juiste oplossingen dus kennelijk hier toch wel tussen zitten, want hier moeten we dan toch van hebben. In plaats daarvan gaan we dan toch gaan er toch een heel aantal fracties tegen het koersdocument stemmen.

Dat vind ik nou eigenlijk precies geen verantwoordelijkheid nemen. Dus dat er als algemene analyse. In reactie op de moties en amendementen voor zover we die niet mee hadden ingediend. En dan kijk ik even naar de overbuurvrouw. Dat was de enige van de P van de A. Ik denk dat het college soms helder was in haar antwoorden. De motie van over de a van de ARN.

Het klinkt heel erg sympathiek. Het lijkt me echt goed om dan gewoon een keer over door te praten of en over hoe we bijvoorbeeld winsten vanuit het warmtenet de hier bij de ARN voor zover we dat dan kunnen we terugleiden terechtkomen of we dat kunnen investeren, terug investeren in de stad. Maar dat staat niet in deze motie, dus daar zullen wij dan toch tegenstemmen. De motie over P van de A op voorhand nog geen keuze. Stemmen wij tegen lokale lasten, nu al nadenken over lokale lastenverzwaring is wat ons betreft echt een no-go. De hele stad wordt geconfronteerd met lastenverzwaringen. Wij vinden juist dat we niet nog een extra rekening bij onze stad neer moeten leggen op dit moment.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Mevrouw Brand.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Ja, mevrouw Thomassen, ik hoor ik hoor inderdaad wat u zegt, maar bent u het niet met mij eens dat eigenlijk de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen? Ik zeg ook, zoals mevrouw Bouwmans eigenlijk ook zei: het is niet mijn lievelings om dit te doen. Volgens mij niemand lievelings keuze. Maar we moeten die optie openhouden door hem nu al af te sluiten. Dat lijkt me onverstandig en dat roepen we op in deze motie. En als je dat nu al afsluit, zegt u eigenlijk: ja, dan wil ik dus niet meer. Of bent u het met de heer Lokker eens? Als bij de begroting toch nodig is, dan wil ik het toch heroverwegen.

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

We hebben nu als principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Hoe duurder je huis is, hoe meer belasting je betaalt. Dus dat principe kennen hem gewoon al, maar juist nu voor lastenverzwaringen opleggen en geeft ondernemers een bijkomend probleem. Verslechtert het investeringsklimaat van Nijmegen als we vinden dat op dit moment niet de goede tijd.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Maar, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, heel kort.

Naam spreker 2: mevrouw Brand (PvdA)

Maar dan heeft u misschien in de motie niet helemaal helder, want ik zeg niet dat we dat moeten doen. We moeten de keuzen openhouden om die keuze nog te kunnen maken en wat u doet, sluit u eigenlijk daarmee af. Bent u dat niet met mij eens?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Als ik nee stem, dan sluit ik de uitvoering van deze motie inderdaad af, omdat ik aangeef dat ik het op dit moment no-go vindt om daar over na te denken.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer de Gram.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Ja, begrijp ik het goed dat de Stadspartij het goedvindt dan over op alle fronten te kijken naar waar we kunnen bezuinigen, ook op allerlei zorgaspecten op welzijn, maar dat u niet wil kijken naar waar we lasten kunnen verhogen en dat hoeft niet per se ondernemers zijn, want er nu ondernemers. Die knop wilt u uitzetten, dus u wilt alleen kijken naar bezuinigingen en niet naar het verhogen van de lasten?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Ja, ik zie op dit moment in het koersdocument geen noodzaak om daar aan te tornen. Er zijn genoeg bezuinigingsmogelijkheden meegegeven. Er is lokale lastenverzwaringen er is er dan inderdaad geen oplossingsrichting voor haar staat ook niet een

koersdocument en we missen hem niet. Volgens mij ben ik daar heel helder in. Juist in de timing is die er komt u nu heel erg slecht uit.

Er is voor deze, voor dit jaar is de deze optie niet verkennen. De motie van Partij voor de Dieren over de noodtoestand, die ambitie uit het uit het coalitieakkoord blijft zeker staan. Maar ook hier kan dat misschien kostenefficiënter, dus als ik lees hem eigenlijk zo dat dat dan niet zou mogen. Is daarom zullen wij daar toch ook tegenstemmen. De nachtbussen, ja, we willen wij heel graag, ik kan heel kort over zijn. Dierenartskosten vinden wij met de antwoorden van de wethouders dat toch een motie waar wij tegen zullen stemmen.

Eigenlijk heeft meneer Lokker al goed beredeneert waarom dat is en we willen juist een versimpeling van die armoederegelingen en daar past een extra regeling niet bij.

Aan de andere kant zien wij ook dat het hebben van een dier, ook voor mensen die niet in om in bijstand een onder bijstandsniveau leven, heel erg duur is. Dus we hebben er ook nog een extra groep die ook te kampen hebben met het niet kunnen betalen van dierenartskosten en helaas is de harde les dan wel dat het hebben van een dier een grote financiële verantwoordelijkheid ook met zich mee brengt. Dat doet u terecht wel een oproep om daar actief te communiceren, maar dat vind ik wel lastig vinden.

Dat er bij een eigen verantwoordelijkheid van de mensen horen. Dat je zelf die keuze maakt en dat we niet actief gaan communiceren van: Nou, u heeft een bijstand de...

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Voorzitter...

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Beter een huisdieren hebben. Dat is ook geen goede boodschap.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Een heel zij debat gaan krijgen de heer de Gram.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Ik wil alleen even benoemen dat dat mensen misschien op het moment dat voor een huisdier kiezen niet weten hoe hun financiële situatie over vijf, zes, zeven, acht jaar er uitziet. Ook mensen niet bijstand, heel veel niveau leven kunnen we toch op een bepaalde manier onder de armoedegrens gaan. Bent u daarmee eens?

Naam spreker 11: mevrouw Thomassen (Stadspartij Nijmegen)

Daar ben ik mee eens, maar dan gaat de discussie over. Is dat nou de verantwoordelijkheid van ons als gemeente om continu mensen daarin op te voeden? Ik denk dat het er gewoon als samenleving daarin een verantwoordelijkheid dragen, maar niet per se een verantwoordelijkheid is die die ik op het bordje van de gemeente zou willen leggen. Volgens mij, heb ik alle moties en amendementen behandeld.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik nog even naar de heer Bakker, VVD.

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Dank, voorzitter. En volgens mij hadden wij ons standpunt over het koersdocument dat wel helder gemaakt, dus dat zal ik voor de rest niet herhalen. Wat betreft een aantal moties die en mevrouw van Doorn al benoemd had als zijnde van niet helemaal van toepassing op het koersdocument, onderschrijft de VVD haar woorden.

Daar zullen wij dus tegenstemmen, dan blijft er wordt mij een drietal over. Dat is een noodtoestand, niet bezuinigen. Daar stemmen wij tegen, omdat we vinden dat er wel een integrale afweging gemaakt moet worden. Datzelfde geldt voor: maken op voorhand geen nog geen keuze. En dan is er dan nog de bij afwijkingen van de koers. Eerst naar de Raad ja, is volgens ons volstrekt logisch, hebben wij mede-ingediend en zullen wij dan ook steunen. Dan heb ik wel een drietal observaties die ik met u wil delen, voorzitter, als u

dat toestaat. De eerste is dat ik de toelichting van de heer van Hooft over de nachtbussen niet kon volgen, die in de tweede termijn heeft gegeven.

We gaan daar dus ook tegenstemmen. Daarnaast is wel wat belangrijke observatie. Er werd een tweetal moties door het college als overbodig bestempeld en daardoor ontraden en we hebben hier vorige week een uitgebreid debat een motie van D66 gehad die ook overbodig was en daar heeft de wethouder zich in wel 32 wordt gevonden om die niet te hoeven ontraden en dat is wel waar hier af en toe de frustratie in deze Raad misschien tussen coalitie en oppositie vandaan komt. En ik wil er toch wel even benadrukken, want dit is wel een observatie die volgens mij onze debatten niet ten goede komt, maar die dus wel degelijk hier de tijd plaatsvindt.

Dan een laatste observatie ligt in het verlengde daarvan. Ik hoor de heer Lokker een aantal keer zeggen: fantastisch dat er een paar moties en amendementen worden ingediend om koers te geven. Dat is blijkbaar dan de bedoelingen en tegelijkertijd heeft de heer Lokker het zelf niet nodig om moties en amendementen in te dienen, om koers mee te geven. En ik vind dat ik vind dat hetzelfde probleem nog een keer. Dus ik had heel graag toch daar bij die koers wat moties en amendementen gezien waarop van de coalitie de richtingen meegegeven anders dan allerlei alle opties liggen open. Maar goed, daar kom ik tot mijn eindconclusie voor...

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker heeft nog even een vraag die u uitspreekt.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, voorzitter, ik probeer het een vorm van de vraag te doen, maar tegelijkertijd wordt ook wel ingewikkeld, wanneer het mijn woorden telkens op zo een manier worden geïnterpreteerd en uit door de heer Bakker, dat ze heel iets anders betekenen dan toen ik ze heb gezegd. Het de vraag komt zo meteen, maar het is natuurlijk het. Kijk, ik heb aangegeven. Het is fijn dat sommige mensen richting proberen aan te geven in het debat. Dat kan met moties en amendementen zoals de Partij voor de Dieren Partij van de Arbeid hebben gedaan. Dat kan door richting te geven aan allerlei woorden en voorkeuren uit te spreken, zoals wijzelf en andere partijen hebben gedaan. En dat kan ook door het helemaal niet te doen, zoals andere partijen hebben gedaan. Dat is aan u, maar als u moties en amendementen belangrijk vindt, dan zou ik willen vragen: waarom heeft u die dan niet zelf geschreven?

Naam spreker 7: meneer Bakker (VVD)

Nou, heel kort, dan zouden we het hele koersdocument moeten herschrijven, want wij staan er helemaal niet achter, gewoon niks, nada niet. Dus we hebben gewoon een dusdanig andere visie dat het best is om dit gewoon tegen te stemmen, weg te stellen. Dat gezegd hebbend voor voorzitter, wilde ik de eindconclusie met u delen en dat is het voorstel om dit volgend jaar gewoon ook niet meer op deze manier te doen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan kijk ik naar mevrouw Bouwmans voor. Het is een vraag ter interruptie van de heer de Gram. Ja, maar u komt zo, ik ging de volgorde langs, mevrouw Bouwmans.

Naam spreker 12: mevrouw Bouwmans (D66)

Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij met het koersdocument dat voorligt en om in de terminologie van mevrouw Brand blijven. Het koersdocument geeft ons de ruimte om te bepalen wat het eindpunt is van de koers en wat de mogelijke routes zijn om op dat punt te komen. Ik vind het ook jammer dat een aantal fracties dit college eigenlijk verwijt dat zij hun keuzes hebben gemaakt, maar datzelfde college ook maar minimaal de weg wijst richting de nog op te stellen begroting.

Mijn fractie heeft aangegeven: drie punten zijn belangrijk die we hebben, waarbij de begroting en zullen toetsen: een sluitende begroting, de ambities uit het coalitieakkoord boven bestaand beleid en we schuiven het niet over op volgende generaties en houden wonen, klimaat en kansengelijkheid topprioriteit. We gaan de komende tijd noodzakelijke keuzes maken. Het is eenvoudig om een stad te besturen als de zon schijnt,

maar juist nu het regent moeten we ons bewijzen. We moeten laten zien dat we bestuurlijke verantwoordelijkheid durven nemen. Voor D66 staat buiten kijf iedereen in onze gemeente moet op een zinvolle manier mee blijven doen en de keuzes die we maken mogen niet ten koste gaan van volgende generaties en op die manier heb ik er vertrouwen in dat we die stad van ons weer op de juiste koers krijgen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. De heer de Gram, het is aan u.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Dank u wel, voorzitter. Ik kwam er pas net achter dat u de volgorde aanhield, dus zat steeds maar met een vinger omhoog, maar logisch natuurlijk. De moties en amendementen die zijn ingediend, daar staan wij achter, behalve die van GewoonNijmegen.NU van de ARN. Nog even over ons amendement. Ik heb het gevoel dat wij de enigen zijn die een amendement hebben ingediend waarin we een duidelijke koers aanbieden. En een besispunt toevoegen dat wij gewoon niet willen dat er wordt bezuinigd op enige manier van klimaat of biodiversiteit. Ambities en dat als er geschoven wordt, ernaar gekeken wordt of het efficiënter kan, dat dat geld dat overblijft ook weer daarin wordt geïnvesteerd. En als D66 de generaties na ons belangrijk vindt en GroenLinks daar ook voor wil staan, dan kan ik me voorstellen dat is misschien toch nog voor zouden gaan stemmen. Dan de motie over de dierenartskosten. Ik heb niet van het college duidelijk een toezegging gehoord dat, want ik snap wat meneer Lokker zegt, we gaan, we kunnen dit later bespreken, maar dit is een. Wij hebben in één februari een motie ingediend, toen was het al aan de hand, toen hebben we tijdens de energiearmoede ronde ingediend.

Nu dienen we deze motie opnieuw in en mensen, die kunnen gewoon niet terecht als er als de nood aan het dier is, om het zo te zeggen. Dus we kunnen niet aan de voorkeur van de voorkant terecht, zij moeten nu bij een dierenarts hun pinpas laten zien of ze kredietwaardig zijn en anders worden ze niet geholpen. De dieren het alle de noodzakelijke ingrepen worden gewoon niet uitgevoerd en daardoor sterft gewoon dieren onnodig of leiden onnodig lang.

Dus ik zou toch van de wethouder willen vragen om een toezegging om totdat we het armoedebeleid gaan behandelen en totdat we tot deze nieuwe uitgekleden kerstboom komen, dat men zich gewoon aan de voorkant terecht komen om hier hulp bij te krijgen. En als de wethouder dat het misschien toch heel duidelijk toe wil zeggen, dan kunnen wij de motie aanhouden en anders willen wij heel eventjes, dus zoals ik al voor schorsen om te bespreken hoe het dan gaan insteken. Dank u wel, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Oké. De heer van Luik.

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

Dank u wel, voorzitter. Nou, we zijn een beetje beschouwingen aan het delen over dit debat, dus ik wil daar ook wel een schepje bovenop doen. Het eerste gaat over wat mevrouw Thomassen zegt ook die zegt wij als coalitie deze crisis niet kunnen zien aankomen. Maar daar wil ik toch even refereren naar debat dat we gevoerd hebben over het coalitieakkoord. Toen deze Raad wordt vastgesteld, heeft de burgemeester ons ook al toegesproken over het ravijn van 2026 en de oorlog van Oekraïne begon ook op dat moment en ook alle inflatie als gevolg daarvan. En toen heeft Marjolijn Mijling mijn fractievoorzitter er toen ook al gewaarschuwd. En ik citeer dan even een stukje uit haar bijdrage: Terwijl het duidelijk is dat er een rigoureuze ingrepen in onze financiën door de Rijksoverheid in 2026 op deelstaat, kiest dit akkoord ervoor om de financiële ruimte op te rekken voor de komende raadsperiode wat ons betreft zou een gematigde houding met gemeenschapsgeld passender zijn.

Anders moeten de jaren erna lastige politieke keuzes worden gemaakt die deze coalitie voor zich uitschuift ebola, daar zijn we nu aangekomen en dat verklaart op onze kritiek op het gebrek aan de koers dat nu in dit document staat. En de heer Lokker zegt al: het college geeft dilemma's en de Raad geeft de kaders dat is de rolverdeling die we hebben en dat is natuurlijk waar. Alleen, dat is wel een verschil in de dilemma lijst die er ligt. Die kunnen prima gebruiken als basis voor het gesprek. Daarbij immers een startnotitie voor, maar

de uitgangspunten die erin staan, die gaan niet over die keuzes en daar wil ik toch even een punt maken dat als je wilt bezuinigen, daar moet je wel keuzes maken, welke doelen je wel en welke niet overleefd wil houden.

En dat doen deze uitgangspunten dus niet. Stel, ik heb het huis, die heb ik niet, maar dat is een andere zorg. Ik zou daar willen blijven wonen en ik zou willen blijven voor willen verbouwen en ik heb minder inkomen. Nou, dat kan niet, voorzitter en het college heeft kennelijk dus beter inzicht in de Raad. De mogelijkheden en koers dan in dit stuk van internetpagina staat en mevrouw Bouwmans zei het ook al. Er ligt hier nog geen financiële onderbouwing en het college heeft natuurlijk ook sta ik als dagelijks bestuur om op basis van ervaringen en koers voor te stellen en wij kunnen nu inderdaad wel een richting meegeven. Kunnen, voorzitter.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Maak de zin even af dan krijgt de heer Lokker. Ja, dat is heel goed.

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

We kunnen inderdaad wel, voorzitter, nu een richting meegeven, maar wat hier voorligt is een raadsbesluit en geen startnotitie die al eerder mogen komen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Lokker.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Ja, dank u wel. Voorzitter. Mocht u naar huis willen kopen, kan ik u de hypotheekadviseur van de heer van der Hooft aanraden. Wat er komt zo goed en verder dan de serieuze vraag, want ik... Kijk, ik snap dat u zegt: ja, de daar ligt geen financiële onderbouwing onder de keuzes die worden gemaakt. Maar tegelijkertijd is het ook zo dat als het college zegt: kijk, dit zijn de financiële omstandigheden die er aankomen, u bent daar ook op de hoogte, het net als ons allemaal, dan kunt u toch wel in uw verhaal aangeven: dit is wat er voor mijn partij belangrijk is en we willen dat het college daar rekening mee houdt.

Dat is toch wat we als raad moeten doen om vervolgens straks bij de begroting die die afweging te maken. Dat is toch juist wat we doen en ik vind het een startnotitie voor kwalificatie, helemaal niet zo een verkeerde, want dat is misschien juist wat het koersdocument voor de begroting zou moeten zijn. Dus waarom kunt u dan juist niet met dit koersdocument uit de voeten?

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

Nou, voorzitter, kijk bijvoorbeeld naar het stuk wat behandeld bij de omgevingsvisie die we gaan herijken en dan hebben we eerst een startnotitie dat we vervolgens een raadsbesluit en dan hebben we daarna weer het echte besluit, dus daar zit een getraptheid in, die getraptheid zit hier nou niet in. En juist het raadsbesluit daarin, de stel je dus ook al die is de kaders vast. En wat ik constateer is dat die dilemma lijst die leidt tot de startnotitie. Prima, had u hiervoor kunnen doen, maar hier ligt een raadsbesluit voor.

En ik vind het prima om die kaders meegeven heb ik overigens ook gedaan in mijn bijdrage, dus ik zal daar ook het college op toetsen zo meteen. Alleen, ik verwacht wel een koers van het college, want er zitten kennelijk moeten er keuzes gemaakt worden en het college veel meer zicht op de uitvoering dan wij hebben. Dus ik verwacht dat het college een koers voorstelt en dat wij daarmee een, onze kaders mee kunnen leven.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ja, heel kort, meneer Lokker.

Naam spreker 8: meneer Lokker (GroenLinks)

Heel kort, voorzitter, maar dat is precies wat ik wat ik net wilde zeggen: wie in deze ruimte zetten koers voor deze maakt de koers voor deze stad. Zijn wij dat en voert het college

dat uit? Of is het college dat en zeggen wij dan vervolgens of het een goed plan vinden?

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer van Luik.

Naam spreker 17: meneer van Luik (CDA)

Volgens mij heb ik ook een gelijk gegeven dat wij de kaders meegeven alleen ik zeg ook dat het college zicht heeft op de uitvoering. Ik constateer ook wat hier in dit koersdocument staat, namelijk wouden alle doelen overeind, we gaan we hadden alle ambities overeind, we blijven doorgaan en we gaan ook geen lastenverzwaring en voeren. Dit hele plaatje past niet bij elkaar en dan is het college kennelijk dus meer inzicht in de uitvoering dat wij hebben en ik kan er zonder een duidelijke koers en het coalitie in dit koersdocument kan ik heel moeilijk en richting meegeven, want kennelijk we dus het heeft het college beter inzicht in de

situatie dat ik heb op basis van uitvoering.

En het is heel fijn als het college op dat en richting meegeeft, want we kunnen op basis daarvan onze kaders meegeven, want wij als lekenbestuur kunnen die integrale keuze pas maken, als het college weet wat het gaat doen en als alle kaarten op tafel liggen en we willen heel graag daarover gesprek aan de startnotitie zo een mooi voorbeeld om te beginnen. Maar als we er nu naar uitziet kan er pas met de begroting en daarvoor bij onze kaders meegegeven en we zien nu al uit naar dat debat.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer Eigenhuijsen voor tweede termijn.

Naam spreker 9: meneer Eigenhuijsen (GewoonNijmegen.NU)

Ja, dank u wel, voorzitter. Wat is het toch vervelend om naar de heer van Luik te moeten. Maar ik sluit me volledig bij zijn betoog aan en voor de rest hoef ik niet en de motie hou ik aan.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel. Dan de motie aangehouden. Mevrouw van Doorn ten slotte.

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Ja, dank u wel, heel kort. Blijkbaar is er toch meer behoefte aan het aangeven van een koers of een denkrichting. Nou, ik zal een aanzet wat concretiseren waar mijn fractie aan zit te denken. Even langs de lijnen van dat prioriteren, temporiseren, heroverwegen. Nou prioriteren is een mooi voorbeeld, het sociaal domein. Volgens mij kunnen wij dat veel meer lean en mean doen. En kunnen we een hoop dingen kijken of die samen te voegen zijn, effectiever te maken, kosten effectiever. Een misschien wel hier en daar wat zaken te schrappen.

Kortom, de koers zou daarin moeten zijn. We stoppen met het verder uitrollen van de compensatie maatschappij. Wat temporiseren betreft, moet je denken aan: Zaken die in de loop van de jaren toch wel als vanzelf worden opgelost, zonder dat wij daar beleid voor moeten hebben en daar een zak geld naast moeten staan zetten. Een voorbeeld daarvan is de sloop subsidie op branders. We hebben een begrip als autonome afname. Die dingen die die worden steeds schoner, de oude tweetakt dingen niet zijn er twee tak, ik ben daar niet in thuis, maar die die vieze oude brommertjes die gaan een keer kapot en die worden dan vervangen door een schoner variant. Omdat er niks anders meer te koop is, het probleem lost zich vanzelf op. Hoeven we geen publiek geld wat niet bestaat wat belastinggeld tegenaan te zetten.

Het heroverwegen nou, misschien moet het hele subsidiestelsel eens een keertje op de kop zetten en het andere deel wat we moeten heroverwegen. Dat heb ik daarstraks ook al aan gehaald en dat is voor mij het kopje leuke dingetjes voor de mensen. En dan heb ik het over de dieren buddies, zonder brand palen, gesubsidieerde pepernoten op school en dat soort zaken daar. Volgens mij moeten we die richting op.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Dank u wel.

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Sorry, voorzitter. Mag ik nog een nabrander? Ik heb nog geen reactie gehad van de SP of zij de nachtbussen motie willen aanhouden.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Die willen wij toch graag met liefde indienen om de wethouder met heel veel steun en een stevige in de rug op pad te sturen naar de provincie.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Het antwoord is nee..

Naam spreker 4: mevrouw van Doorn (ODV)

Dan worden het geen 39 zetels steunt, sorry.

Naam spreker 10: meneer van Hooft (SP)

Iets minder, eentje minder kan ik mee leven.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Ik heb geen echt aanvullende vragen gehoord. Voor vanuit het algemene perspectief, maar wel, wethouder Brom, was er nadrukkelijke vraag van de heer Gram.

En nog een vraag van mevrouw Brand. Nou begint u eerst, wethouder van Elferen dan en daarna wethouder Brom.

Naam spreker 14: meneer van Elferen (Wethouder)

De fractie van PvdA vraagt mij wat ik nou eigenlijk gaat doen, want het college heeft veel moties amendementen ontraden en dat we inhoudelijk gedaan. En dat is niet door vanwege de indiener we hebben uitgelegd waarom we ontraden. En wat we nu gaan doen met de verschillende geluiden. U heeft zelf veel gezegd over of je het noodzakelijk is een motie of amendement in te dienen. Het college kijkt daar eenvoudig naar. Wij hebben een raads we hebben een raadsvoorstel gestuurd.

Als u dit aanneemt is dit de koers waarmee wij op weg naar de begroting, met de lijn die daarin staan. Als u kijkt ook in de als u kijkt in het raadsbesluit dan ziet u dat dat de uitgangspunten die daar beslist u effectieve over en daarnaast neemt u dit daarbij als richtlijn aan. Dat is dus wat u doet. Daarnaast betrekken wij deze beraadslaging daarbij en aangenomen moties en amendementen betrekken wij daarbij. Is het daarmee noodzakelijk of een motie of amendement indienen dat is echt aan u dat is echt aan u, maar we hebben wel de beraadslagingen gehoord en we weten dat er een meerderheid in deze Raad nodig hebben om de begroting door deze Raad te krijgen. En voor ons zijn bij de daar alle fracties even hierbij.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Wethouder Brom, dan nog voor een antwoord op de vraag van de heer de Gram.

Naam spreker 16: meneer Brom (Wethouder)

Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Dieren, meneer de Gram, die vraagt om een toezegging van de wethouder voor de kosten van de dierenartskosten om die vergoed te krijgen. Ik lees hier op hun website en ze op de website staat de Centrale Raad van beroep, die heeft hier een uitspraak over gedaan. Er is jurisprudentie hierover. Dat het de Raad concludeert daarbij kortweg dat er geen sprake is van bijzondere, noodzakelijke kosten. Dat betekent ook dat er een uitspraak is gedaan door een rechtbank en willen wij wat anders, dan moeten we dat buiten de p-wet

regelen, op een andere manier. Dan moeten we dat met elkaar kunnen regelen en ik kan hier hebben geen toezegging op doen.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

De heer de Gram had aangegeven wil hierover schorsen of wilt u toch gewoon in stemming brengen?

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Dat wil ik graag heel even schorsen kort, één minuut, twee minuten.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Twee minuten maximaal, de vergadering is geschorst.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter) Ik zou ik toch iedereen we willen verzoeken er zijn of haar plaats in te nemen. Ik heropen de vergadering. Nog even uw geduld.

De heer de Gram kunt u zeggen wat u met uw motie wil doen, een stemming of niet, want dat is eigenlijk de enige twee smaken die ik u kan aanbieden.

Naam spreker 13: meneer de Gram (Partij voor de Dieren)

Ja, we gaan er nog een keer aanhouden. Maar we zijn niet heel erg blij met de manier waarop het college vorige keer en deze keer steeds andere antwoorden heeft gegeven aan ons, dus dat wil ik nog meegeven.

Naam spreker 1: meneer Bruls (Voorzitter)

Oké, dan wordt die motie ook aangehouden. Er zijn dus twee moties, maar er komen zo bij die aangehouden zijn en alle andere moties amendementen die zij. Daar gaan we erover stemmen en uiteraard ook het raadsvoorstel. Dus daar gaan we ook wat doen. We beginnen met, zoals te doen gebruikelijk, met de moties allereerste motie heeft de titel kopen om te wonen, versterkt de opkoopbescherming.

Aantal partijen ingediend, kopen om te wonen, versterkt de opkomst zijn u stemmen graag, mevrouw Bouwmans komt in beeld. Een soort DUO-voorzitterschap ontstaat spontaan. Dat is best leuk. Nou, ik wacht ik op uw stemmen, met 33 stemmen voor en vier tegen. Die motie aanvaard. Dat brengt ons bij de motie bij afwijking van de koers eerst naar de Raad, bij afwijken van de koers. Eerst naar de raad, u stemmen graag. Met 16 stemmen voor en 21 tegen is die verworpen. Dat brengt ons bij de motie: een bus voor de nacht. Een bus voor de nacht.

Met 12 stemmen voor en 25 tegen is die verworpen. En die andere twee moties die zijn dus allebei aangehouden. Dus dat brengt mij bij de amendementen. Allereerst het amendement; maak op voorhand nog geen keuze.

Maak op voorhand nog geen keuze. Met 12 stemmen voor en 25 tegen. Is dat amendement verworpen. Dat brengt ons bij het amendement noodtoestand, niet bezuinigen. U stemmen graag. Met vier stemmen voor en 33 tegen. Is dat het amendement ook verworpen. Dan komen we bij het raadsvoorstel koersdocument 2024. Ja, kunnen we erover stemmen, dan vraag ik u uw stem uit te brengen over het raadsvoorstel. Kom moties. Dat er weer iets fout gaat. Met 21 stemmen voor en zes tegen, is het raadsvoorstel aanvaard. Dank u wel. Bij agendapunt onder de vijf.

Het raadsvoorstel eerste voortgangsmonitor. Ik dacht even dat iemand een dat het krediet van mevrouw Mijling ging treden, zo maar goed, ik hoor een scheurend geluid. Het raadsvoorstel eerste voortgangsmonitor 2023. Ja, daar is geen spreektijd gevraagd, maar kondigde het altijd aan het begin af aan. Maar de griffier, daar komt het nou eens aan het einde van de vergadering en daarom is dus ook ingestemd met het voorstel? Ja, dat is het geval. Dank u wel. Daar komen we bij de sluiting voordat ik ga aankondigen dat er weer een borrel is.

Nog even aandacht voor iets wat minder belangrijk is, maar toch wel zeer serieus. Voor degenen die denken: dat is jammer dat dit jaar geen mooi kampioenschap in de maand juni is niet helemaal waar. Het WK vrouwen gaat binnenkort beginnen en de jonge heren hebben ze gisteren al weer tragisch laten uit schakelen. Maar morgen gebeuren, morgen is het raadzaam elftal van de gemeente Nijmegen, waarin het

strijdperk treed van RNM... Ik heb hier de potentiële spelers en er zal wel weer sterk selecteert zijn hier staan. En dat doet me bijzonder veel genoegen dat onder aanvoering van Louisa Tumiwa, dat is ook een mooi primeur, precies.

Dat het gaat komen. Dus Louisa zet het op met al die mannen om je heen, veel succes. Vergadering is gesloten. En de borrel is zo meteen, de vergadering is gesloten.